

P. 8.

0

<36613541610011

<36613541610011

Bayer. Staatsbibliothek

Asc. 5138.

Collegij Societatis Iesv Monachij.

Antverpiæ, Apud Vid. et Hæred. Io. Cnobbari. 1649.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

ADMODVM REVERENDO
PATRI IN CHRISTO
P.N. VINCENTIO
CARRAFA

SOCIETATIS IESV
PRÆPOSITO GENERALI.

Effuit myrrham P.V.
in amarissimo Do-
minicę Passionis hor-
to, & manipulum be-
ne grandem compe-
git, eumque piis centum & viginti
considerationibus, totidem veluti
aromatibus suavissimis, affectibus
nostris dulcissimum ac gratissi-
mum reddidit. Ego ponè meten-
tem sequens, spicas legi triginta
quin-

EPISTOLA

quinque, quas uti parentibus
 in messe solent parvuli, venio obla-
 turus P. V. filius minimus, ad illum
 redituras, à quo eo desiderio semi-
 natæ sunt, ut patientis Salvatoris
 sacratissima quinque vulnera, infi-
 nitæ ejus in nos misericordiæ sem-
 piterna monumenta, in animis no-
 stris altissimè radices agerent.
 Quod ut per filios suos P. V. obti-
 neret, cùm ante biennium, solutâ
 Generali Congregatione, in qua
 communibus suffragiis universæ
 Societati præposita fuit, Româ abi-
 remus, singulis manu suâ pro mu-
 nere Coronulam sacrorum quin-
 que Domini vulnerum obtulit,
 neque quidquam dignius, aut
 gratius offerre poterat, ut in suis
 quisque provinciis eam pietatem
 pro-

DEDICATORIA.

promoveret, in qua Dei in hominem, hominisque in Deum amoris incentiva, ut Rupertus loquitur, nunquam deficiunt. Quare ut primum mihi licuit in Belgium nostrum reduci, centum quinquaginta & supra, Coronularum harum duodenas paravi, & communes feci, quæ magno ab omnibus devotionis ac venerationis sensu acceptæ sunt. Inter quos uti Ecclesiasticâ dignitate in Belgio, ita in nova hac pietate primus est Illustrissimus, ac Reverendissimus D. Iacobus Boonen Mechliniensis Archiepiscopus, qui rogatus, ut mandare liceret typis modum coronulam hanc recitandi, dictavit ipse & suâ manu subscripsit, *Imprimatur chartæ, & cordibus*, addiditque quadraginta dierum

EPIST. DEDIC.

Indulgentias eam recitantibus: gratum sibi ostendens Coronulam hanc à me sibi offerri. Vt hanc foverem pietatem augeremque, piorum aliquot virorum hortatu ex manipulo P.V. spicas pauculas subduxi, & devotis animis piâ consideratione, dum Coronulam hancvolvunt, excutiendas proposui. Itaque, ut eo omnia unde, redeunt hęc ad P.V. quę quandoquidem intimè cupiat cum Apostolo, filios suos omnes nos, *esse in visceribus Christi Iesu*, orabo & ego ut divina bonitas in iisdem P.V. quam diutissimè bono Societatis servet incolumem.

Admodum Reverendę Paternitatis Vestrę

Minimus in Christo servus ac filius,

GVILIELMVS DE WAEL
à Vronesteyn.

PRO-

PROTESTATIO

AVTHORIS.

Cvm S.D.N. Vrbanus Papa VIII. die 13. Martii 1625. Decretum ediderit, idemque confirmarit die 5. Iulii 1634. quo inhibuit imprimi libros, hominum qui sanctitatis seu martyrii famâ celebres è vita migraverint, gesta, miracula, vel revelationes, seu quæcumque beneficia tamquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione atque approbatione Ordinarii, & quæ hætenus sine ea impressa sunt, nullo modo vult censeri approbata.

Idem autem Sanctissimus die 5. Iunii 1641. ita explicuerit, ut nimirum non admittantur elogia Sancti vel Beati absolutè, & quæ cadunt super personam, bene tamen ea, quæ cadunt super mores & opinionem, cum protestatione quod nulla eis adsit au-

thoritas ab Ecclesia Romana, sed fides tantum sit penes authorem. Huic decreto ejusque confirmationi & declarationi, observantiâ ac reverentiâ, qua par est, insistendo, profiteor me haud alio sensu quidquid in hac *Corona Sacratissimorum Iesu Christi Vulnerum* refero, accipere, & accipi ab ullo velle, quàm quo ea solent, quæ humanâ dumtaxat autoritate, non autem divinæ Catholicæ Romanæ Ecclesiæ, aut S. Sedis Apostolicæ nituntur: iis tantummodò acceptis, quos eadem S. Sedes Sanctorum, Beatorum, aut Martyrum Catalogo adscripsit.

AP.

APPROBATIO.

COrona hac Sacratissimorum Iesu Chri-
sti Vulnerum, xxxv. considerationi-
bus ex sacra Scriptura, SS. Patribus, Hi-
storiâ Ecclesiasticâ potissimum desumptis, il-
lustrata per P. Guilielmum de VVael à Vrone-
steyn Soc. Iesu Sacerdotem, nihil contra-
rium bonis moribus aut sanæ fidei
continet, sed stimulos mirè efficaces
ad perutilem erga sacra Vulnera Sal-
vatoris devotionem. Quare eandem
prælo dignissimam censui, 16. De-
cemb. 1648.

*Guil. Bolognino S. T. L.
Can. & Lib. Censor Ant.*

Fa-

Facultas Superiorum.

Cum tres Societatis Iesu Theologi legerint, & utiliter edi posse censuerint librum qui inscribitur Corona Sacratissimorum Iesu Christi Vulnerum xxxv. Considerationibus ex Sacra Scriptura, SS. Patribus, Historia Ecclesiastica potissimum desumptis illustrata, per P. Guilielmum de Wael à Vronesteyn Soc. Iesu Sacerdotem, Ego Ioannes Bapt. Engelgrave ejusdem Societatis per Flandro-Belgicam Præpositus Provincialis, potestate ad id mihi ab admod. R. P. N. Vincentio Carrafa Præposito Generali factâ, concedo ut is liber excudatur per typographum quem auctor elegerit. In cujus rei fidem has litteras, officii mei sigillo munitas, meaque manu signatas dedi. Bruxellis 3. Dec. 1648.

Ioannes Baptista Engelgrave.

IN.

INDEX

CAPITVM.

Allocutio ad animas, quæ
Crucifixum Salvatorem, at-
que Vulneratum diligunt.

§. I. Quàm utile sit Passionem, atque
Vulnera Domini meditari.

§. II. Quàm grata Deo sit meditatio pas-
sionis, & Vulnerum Domini.

§. III. Studiosa virorum Sanctorum, at-
que servorum Dei erga sacra Domi-
ni Vulnera pietas, atque veneratio.

§. IV. Eadem pietas, & veneratio San-
ctarum, atque famularum Dei.

§. V. Modus suavis, atque expeditus
quo & nos Domini Vulnera vene-
rari possimus.

Mo-

INDEX

Modus recitandi hanc Coronam.

§. I. *Quàm antiquus sit ejus usus.*

§. II. *Quàm gratus Salvatori.*

§. III. *Coronam hanc Rosario, seu Coronæ
Deiparæ nihil obesse, sed ab ea ma-
gis commendari.*

§. IV. *Allocutio Prophetæ Zachariæ ad
Vulneratum Salvatorem, & Intro-
ductio ad sequentes Considerationes.*

*Quinquies quinque Consideratio-
nes de sacris Iesu Christi Vul-
neribus.*

De Vulnere sinistri pedis.

Vulnera Christi.

Medicina Animarum.

Fontes aquarum viventium.

Advocati peccatorum.

Civitates refugii.

Delent peccati chirographum.

De

INDEX.

De Vulnere pedis dextrī.
Vulnera Christi.

Arma }
Lux } *animarum*
Thesaurus }

Fundamentum Fidei, Spei, & Charitatis.
Scholæ cælestis Sapientiæ.

De Vulnere finistræ manus.
Vulnera Christi.

Thecæ scriptoriæ cruentæ.

*Terror malorum & spes bonorum in Iu-
dicio.*

Tesseræ fiduciæ nostræ.

Consummatio nostræ redemptionis.

Claustra Inferni.

De Vulnere manus dextræ.
Vulnera Christi.

Cælum in terra.

Via ad patriam.

Pignora animarum.

Omnis

INDEX.

Omnis felicitas.

Auxilium in Purgatorio.

De Vulnere lateris Christi.

Vulnera Christi.

Principium & origo Ecclesiæ & regenerationis nostræ.

Sigillum

Magnes

Domicilium

Testes amoris.

} animarum.

Considerationum pars II.

1. *Corona spinea corona Ignominie.*

2. *Corona spinea corona doloris.*

3. *Quomodo Salvatorem suum homo spinis coronet.*

4. *Quibus spinis in hac vitâ coronari debeat homo.*

5. *Considerationes variæ SS. Patrum, ac Scriptorum Ecclesiasticorum de spinea Domini corona.*

Con-

INDEX.

Considerationum pars III.

Deposito defuncti Salvatoris de
Cruce.

*Quantus Sanctissimæ Matris dolor fuerit
in passione, & morte Filii.*

Rationes hujus doloris.

*Quomodo ratio in Deipara dolorem gu-
bernarit.*

*Depositus è Cruce Salvator, in sinum Ma-
tris deponitur.*

Adoratur à Matre afflictissima, & aliis.

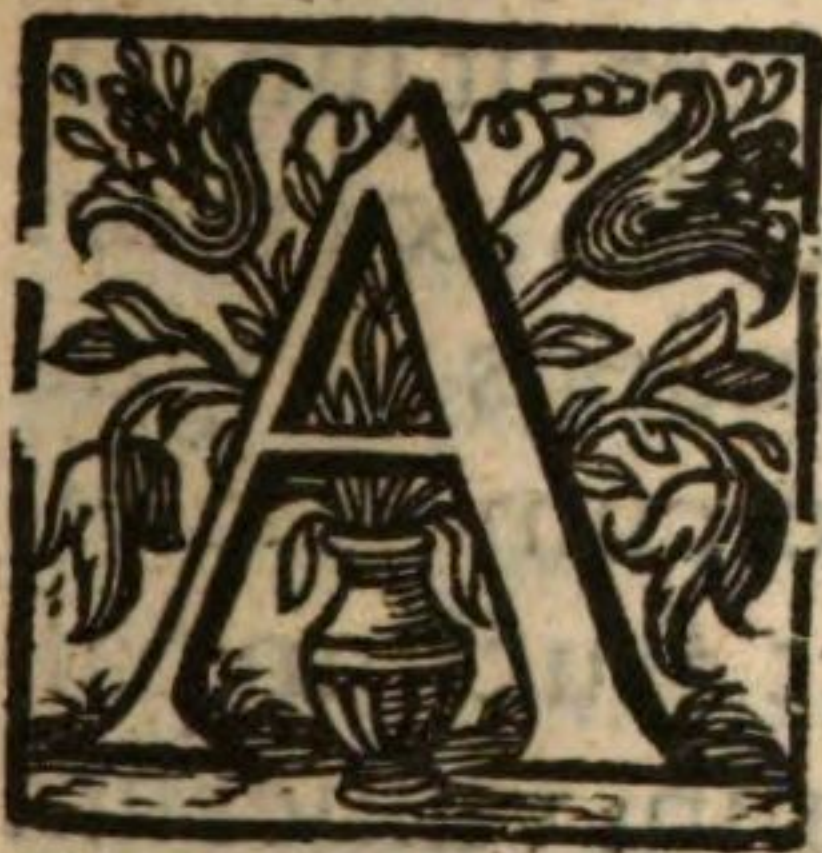
BENEDIC ANIMA MEA DOMINO
QVI CORONATTE
IN MISERICORDIA ET MISERATIONIBVS

ALLOCVTIO

Ad animas quæ Dominum Iesum
Crucifixum, ac vulneratum di-
ligunt, & recogitant.

§. I.

*Quàm utile sit passionem, atque vulnera
Domini meditari.*

Nimæ, quæ vulneratum
ac crucifixum Salvato-
rem diligitis & recogita-
tis, ô quàm paucæ estis!
Quàm rarò homo Do-
minicæ Passioni, & sa-
cris Iesu Christi vulneribus recondendis
intendit animum! cùm tamen nihil
Deo gratius, sibi nihil utilius præstare
possit.

Ad utilitatem quod attinet, eam in-
dicat S. Bernardus cùm exclamans: *Serm. 61.*
Quanta, inquit, in vulneribus Domini mei Ie- in Cant.
su multitudo dulcedinis, plenitudo gratiæ, perfe-
ctioq, virtutum! Quod ipsum Salvator
A fan-

*Lib. I. Re-
vel. c. 24.*

sanctam Mechtildem docuit : volebat enim, ut in meditatione quotidiana, crebrò in sanctissima sua vulnera se reciperet, monebatque ut in pedum vulneribus, affectus suos omnes collocaret, in quibus expurgarentur; deponeret in vulnere dexteræ manus, opera sua, in quo perficerentur; in vulnere sinistræ manus, afflictiones, & tribulationes suas, unde levamen, ac solatium acciperent; in vulnere autem lateris sui, cor atque amorem suum, ut juncta, inquiebat Dominus, cordi, & amori meo unum fiant, uti candens in igne ferrum, unum idemque cum igne videtur esse. Hunc profert fructum passionis, ac sacrorum Domini vulnerum assidua meditatio.

*Did. Mart.
in vita
S. Jac. l. 2.
c. 12.*

Rectè hoc etiam intellexit S. Rodolphus Conimbricensis in Lusitania Episcopus. Delegerat is sibi pro gentilitio stemmate sanguineam Crucem, è cujus dextero brachio speculum, sinistro circinum suspenderat, ut hoc signo indicaret in patiente Salvatore, ac crucifixo virtutes omnes conspici, iisque con-

continuâ , atque attentâ meditatione,
veluti circino, vitam nostram, ac mores
admetiendos esse. Sit ergo , ait S. Bona-
ventura , regula vivendi, passio Salvatoris, &
tantò amplius in hoc consolemur , quantò amplius
Christo conformamur , & tantò amplius desole-
mur, quantò ab hoc exemplari, ac regula amplius
elongamur.

P. I. Stim.
c. 4.

In eandem sententiam non minùs
sapienter , quàm piè venerabilis Pater
D. Ludovicus Blofius Monasterii Læ-
tiensis , Ordinis sancti Benedicti in
Hannonia Abbas. Nullus omnino, inquit,
potest aliquid de Domini passione humiliter lege-
re, vel cogitare (licet modico fortè affectu id fa-
ciat) quin eximium salutis fructum inde referat.
Quemadmodum fieri nequit, ut qui opobalsamum
summis digitis contingit , non habeat opobalsami
liquorem , atque odore perfusos. Etiam si imago
Crucifixi Iesu piè inspicitur tantùm , non erit ina-
nis hæc inspectio.

In institut.
Spir. c. 6.

Igitur Dei servus, pergit Blofius , præcla-
ram crucifixæ humanitatis Christi imaginem in
animæ suæ vires , corporisq; sui sensus imprimat.
Hæc enim eum tandem , in superessentialem , ac
formæ nesciam imaginem , in æternum , inquam,
verbum,

verbum, ac sapientiam Patris, in altissimam Christi divinitatem mirabiliter sustollet. Nam humanitas dulcissimi Iesu tuta via, ipsissimaq; janua est perveniendi ad ejus divinitatem. Frustra planè quis adspirat ad mysticam, germanamq; contemplationem, si se exercere non vult in meditatione passionis Domini, ac vera humilitate. Nam nisi illam pro fundamento habeat, quò per contemplationem altius ascendere pertentaverit, eò profundius corruet. Sanè, etiamsi lumine gratiae copiosè perfusus nonnumquam extra suum naturale lumen rapiatur, atque in divitiis Dei absorptus sese in ipso lumine gratiae feliciter perdat, dum tamen sibi restituitur, convenientissimè cordis intuitum ad Iesum crucifixum revocabit, huic amabili fundamento semper inhærens. Haëtenus Blofius.

Lib. 21.

Mor. c. 20.

¶ 21.

Ita & D. Gregorius ait, S. Paulum, nobilem illam Iobi aquilam, in arduis posuisse nidum suum, & ad tertii coeli secreta volatu suo ascendisse, inde tamen contemplatum escam, patientem scilicet, crucifixum ac vulneratum Salvatorem, relictâ supernæ Majestatis gloriâ, descendisse, ac sibi, & pullis, hoc est auditoribus suis, Dominicum Sanguinem

guinem lambendum proposuisse, & post audita *arcana verba*, quæ non licet *2. Cor. 12.* homini loqui, haustamque coelestem sapientiam, judicasse non scire se quidpiam inter suos, *nisi Iesum Christum*, & *1. Cor. 2.* *hunc crucifixum*, ut à throno divinæ Majestatis sibi redditus, lætiùs in Cruce Domini videatur conquiescere, quod in hac omnis perfectionis esset consummatio.

Ita in arduis posuerat nidum suum ille eremi cultor; sed ad lambendum Domini Sanguinem non descendebat, qui orationi non parum addictus, post eam in silvæ suæ abdita penetrans, ac cum Deo agens, crudis herbarum radicibus victitabat, & fonte levabat sitim, quem conspicuus Angelus monuit, communem ut vitam sectaretur, neque supra sui similes saperet, sed in cellulâ suâ se continens, Domini Iesu passionem, ejusque mortem acerbissimam quotidie meditaretur. Id quod sedulò, magnaque pietate deinceps præstitit: atque ita qui in arduis contemplationis nidum suum posuerat, ad lamben-

*Anonymus
in tract. de
Pass. Dom.*

dum Dominicum Sanguinem, insigni virtutum profectu, descendit.

§. II.

*Quàm grata Deo sit Dominicæ Passio-
nis recordatio, ac meditatio.*

*Matth. 16.
17.28.
Luc. 8.
9.*

VErùm instituti mei non est utili-
tates omnes, quas adfert medita-
tio Dominicæ passionis, enumerare,
obiter ostendendum hîc censui, quàm
illa Deo grata, accepta que sit. In primis
Dominum Iesum toties de sua passio-
ne, tamque apertè, uti Euangelistæ re-
ferunt egisse, etiam postquam redivi-
vus surrexit, argumentum est magno-
pere illi placiturum, si crebrò eandem
piâ attentione recogitemus. An potue-
runt Dei oculi imaginem ullam jucun-
diorem conspicere quàm Iesum cruci-
fixum, flagellorum, spinarum, clavo-
rum, lanceæ, scelerum denique nostro-
rum veluti penicillo depictum in Cal-
variæ monte, cœlo, terræque exposi-
tum? Certè iisdem Dei oculis nulla
species gratior exhiberi potest, quàm
Iesus

Iesus idem patiens, seriâ ac devotâ meditatione in animis nostris, ad exemplar, quod nobis in monte monstratum est, formatus atque repræsentatus.

Refert Ælianus, Theridate vitâ functo Artaxerxem, cui is præ reliquis aulae suæ Principibus charus erat, vehementem animo dolorem concepisse; quem ut leniret, à conjugè Regina impensè petiisse, ut quando accepta sibi venire cuperet, Theridatis vestibulis accederet induta; ut cum aliter non posset, sic saltem sub imagine, quem morte sibi ereptum lugebat, videretur intueri; quod Aspasia, ita uxor vocabatur, levando, recreandoque Regis animo fecit non illibenter, perinde ac si revixisset Theridates, in togis ejus purpureis, aureisque tiaris, coram Artaxerxe identidem comparens.

Tale quid nobis suadere videtur Apostolus, si coram divina illa Majestate gratiosi voluerimus comparere, cum monet, *ut induamus Dominum Iesum Christum*, Rom. c. 13, v. 14. hoc est, Sanguineam ejus togam, sacris quinque, totque aliis vulneribus, quasi

Brev.
Rom. 21.
Feb.

totidem pretiosissimis gemmis distinctam, quâ ipse indutus apparet oculis Dei pro nobis. Et nos, si eâdem induti comparuerimus, non feremus repulsam. Hac veste videor mihi videre ornatam, ac fulgentem Agnetem, sanctam illam atque ætate sua maiorem, tredecim annorum virgunculam & Martyrem: quando enim à sponso suo Domino Iesu gloriatur se *inæstimabilibus margaritis, & cyclade auro textâ, ac vestimento salutis* donatam, & indutam esse, non aliud videretur dicere, quàm ut aiebat, Domini Sanguinem ornasse genas suas, ita se eodem Sanguine, quasi purpureâ togâ, atque cyclade textâ divini amoris auro, sacris Domini vulneribus, tot veluti inæstimabilibus margaritis conspersâ, vestitam, in qua, ex sensu Prophetæ Regii, castissimæ, ac sanctissimæ Martyris *omnis gloria ab intus erat.*

Psal. 44.
v. 15.

La Neuf.
de vanit.
vest.

Vtile simul ac jucundum fore lectori confido, si argumentum hoc paullò fusiùs prosequar. In Gallia vidua erat nobilis cui binæ erant filiæ, quarum natu minor gratiofior quidem erat, sed
vani.

vanitati impensius dedita. Major verò pia magis ac modestior, & Deo erat addictior. Hæc speculo suo, patientis Salvatoris pictam tabellam quotidie jungebat; memor ejus, quod apud venerabilem, ac religiosissimum Patrem D. Drogonem Abbatem Laudunensem, postmodum S. R. E. Cardinalem, atque Ostiensem Episcopum legimus: *Fecisti, inquit ille, Domine Iesu, de Corpore tuo flagellis conciso, spinis coronato, Cruci affixo, speculum animarum nostrarum, quod virgo illa se comens, unà cum speculo suo intuebatur, ne dum pro conditione generis sui omnem seculi ornatum negligere non posset, conspecto patiente, ac sanguine madente Salvatore, ita se componeret, ne vanitate aliqua ejus à se averteret benignos oculos.* Interim, nocte quadam, per quietem visa sibi est mater videre filiam utramque; annis minorem in vanitate sua monstro similem, alteram Angeli instar speciosam. quippe innocens illa anima, qualibus S. Agnes margaritis, sacris, inquam, Domini vulneribus ornata, ejusque pretioso

De Sacram.

Dom. Pass.

tioso Sanguine , velut cyclade auro textâ induta, decorem suum ac pulchritudinem in vultum, corpusque trans mittebat.

*Lib. I. de
exemp. vir.
3. n. 9.*

Non dissimile est, quod apud P. Ioan- nem Rhò nostrum lego. Florentiæ puella vixit mundi mancipium, magis in dies occupata ut corpus ad vanita- tem, quàm ut animam ad æternitatem componeret. Id cùm observasset Hip- polytus Galantinus magnæ virtutis at- que zeli Sacerdos, qui ex adverso habi- tabat, & cum magno doloris sensu ob- servabat, quot illa bonas horas in dies absumeret, dum ad speculum fenestræ appensum molitur, & comitur, ut se aliosque secum perderet, infelicem va- nissimæ puellæ sortem miseratus, ut eam in viam reduceret, cubiculi etiam sui fenestras omnes aperit, ac per illud studiosè inambulans crinem peçtit, ve- stes componit, & quasi in speculum aliquod intueretur, illud identidem consulit. Quod illa ubi curiosiùs obser- vat, mirata viri, vulgo sancti, levitatem, non sine impudenti cachinno; Heus, in-

inquit, Domine Hippolyte, tuum speculum, ut me in hoc contempler, quàm concinnè compta sim. Tum Hippolytus opportunitatem, quam diu optaverat, nactus, vultu ad commiserationem, pietatemque composito, novi generis speculum ingenioso ac sancto commento, Christi Domini scilicet flagellis concisi, spinis coronati, ac sanguine fluentis tabellam eleganter depictam illi obiicit; quo illa perculsa spectaculo, atque in hac, velut in divina crystallo, conspicata turpitudinem, atque vanitatem suam, mundo nuncium remittit, vitæque religiosæ se consecravit, tantò studiosiùs, ex monito Apostoli, induens Dominum Iesum Christum, animamque suam ad speculi sibi ab Hippolyto donati formam componens, quantò ante corpus ad omnem vanitatem composuerat curiosiùs. O quàm ad prototypum suum Crucifixum, animæ huiusmodi, veste Christi patientis adornatæ, gratum acceptumque spectaculum fiunt Deo, Angelis, & hominibus!

Hor.

P. I. Stim.
cap. 7.

Rom. c. 13.
v. 14.

Horreo referre, quod apud S. Bonaventuram tam pium, atque suavem S. E. Doctorem lego: *Non se reputet, inquit, quis hominem, sed bestiam, & plus quam bestiam, nisi sit vestitus Domini passione, quâ Apostolus Romanos vestitos cupit, cùm ad illos scribens, ait: Induimini Dominum Iesum Christum, crucifixum scilicet, ac pro vobis vulneratum: observaverat enim Apostolus à Romanis indui Neronem Cæsarem, uti ait Ambrosius, togis suis ac paludamentis intertextum. Volebat itaque illos in animis, patiente Iesu vestiri, qui in corporibus Nerone triumphante vestiebantur.*

In tract.
de vita
solit.

Sed quàm rari sunt, qui hoc perpendunt, & intelligunt. semel, per anni decursum, concionatorem audimus de Passione Domini verba facientem, & dictorum protinus obliviscimur. Hæreat animis, quod Bernardus nos monet; *Eum scilicet, qui sensum Christi habet, sat scire, quantum Christianæ pietati expediat, quantum Dei servum, & servum Redemptoris deceat, unâ saltem aliquâ diei horâ passionis ipsius attentè recolere beneficia; cùm Dominus ipse Iesus*

ut

ut pluribus vir ille sanctus persequitur, qua nocte tradebatur ad hanc nobis commēdandam memoriam, augustissimum sacratissimi Corporis, & Sanguinis sui Sacramentum instituerit tantum inexplicabilis ejus erga nos amoris monumentum. Vt cū hujusmodi monitorem habeamus, non nisi summā incuriā, atque ingrati animi significatione, passionis ejus ac mortis pro salute nostra toleratæ obliviscamur.

Hanc passi Christi memoriam exemplo suo nos docuit Deipara, quæ ita affata B. Birgittam; *Omni, inquit, tempore* *Lib. 6. Re-*
quo post ascensionem Filii mei vixi, visitavi loca, *vel. c. 65.*
in quibus ipse passus est, & passio ejus in corde
meo semper erat, siue comederem, siue biberem, si-
ue quid aliud agerem. Exemplo suo Mater, ac Magistra præivit, ut doceret nihil nobis utilius, nihil Deo gratius, continuā passionis dilecti Filii sui in nobis memoriā. Quam ne unquam deponamus D. Paulus hortatur, non ut cogi- *Heb. 12.*
temus solū, sed recogitemus eum qui ta- *v. 3.*
lem sustinuit à peccatoribus adversum semet-
ipsum contradictionem, & fructum addit,

ut ne fatigemur animis nostris : nondum enim usque ad sanguinem restitimus adversus peccatum depugnantes.

*In vita
ejus.*

Monentem Apostolum audivit B. Catharina Bononiensis è divæ Claræ familiâ, quæ diu multumque cupida, ut internos Christi Iesu, atque ejus externos dolores, quos animo, & corpore erat perpeffus, mente cernere, ac comprehendere posset, die quodam Veneris sancto, cùm in eo desiderio ante crucifixum suum (cum quo illi creber erat sermo) orationi & meditationi esset intenta, significavit illi Salvator, hanc ejus pietatem admodum sibi placere, quâ se quotidie in meditanda sua passione occupabat, atque, ut alii piam hanc consuetudinem assumerent, laborabat. Deinde illi aperuit ipso temporis momento, quo à sanctissima Virgine Matre sua fuit conceptus, cor sibi animumque immensis, innumerabilibusque doloribus, & angustis oppressum fuisse, quòd jam inde prospiceret, ac præsentiret quidquid laborum ac suppliciorum, toto trium, ac triginta anno-

annorum decursu , perpeffurus effet; fatebatur tamen tormento nullo majori fuiſſe ſe affectum , quàm dum inexplicabilis hominum ingratitude ipſi obverſaretur , qui acerbam adeò ejus paſſionem , ac mortem negligerent, & ſanguinem Filii Dei peccatis ſuis conculcarent : ſalutis , quam ipſis adferebat, & offerebat, nimis immemores.

Graves autem, aiebat Dominus, mihi erant omnes dies Mercurii ; quia in horum poſtremo Iudas quem orbis Apoſtolum , ac Doctorem elegeram, hoſtibus mihi inſenſiſſimis, triginta me argenteis erat venditurus ; ac deinde proditurus, quo ſcelere ipſe ſibi miſerandam mortem , Ieroſolymæ excidium, Iudæorum genti univerſæ à Patre electæ ruinam parabat , quæ omnia vehementer me affligebant. Sed dies Veneris erant mihi dum vixi præ animi anguſtiis , continuum cum morte certamen, cùm ſupplicia, quæ in eorum ultimo ſubiturus eram, ſingula totâ ſuâ atrocitate , mihi obverſarentur. Inter hæc ingenti mihi dolori erat Matris
meæ

*Thren. 3.
v. 19.*

meæ innocentissimæ, mihiq̃ue carissimæ immensa tristitia, quâ, mei causâ, affligenda erat. Quasi & nondum natus, & infans, & puer, & adolescens, & juvenis, & vir, hoc est, omni ætatis suæ parte supplicia, passionem, crucem ac mortem subiret, ut omni hominum ætati saluti esset, illiq̃; saltem in adulta sua ætate recordarentur paupertatis & transgressionis illius, absynthii & fellis: & in doloribus ejus anima eorum colliquefceret.

Tibi ergo (pergebat in virginis alloquio Christus) Catharina, ut majorem quàm ante hac à me ineas gratiam, non dies elabatur, quo non, uti cœpisti, animam ad passionem meam convertas; aliosq̃ue, ut idem præstent, cohortare, si mihi rem gratam, sibiq̃ue jucundam, & utilem facere velint.

*Surius in
vita ejus.*

Idem ab ipso Salvatore edoctus fuit S. Edmundus Cantuariensis in Anglia Archiepiscopus. Cùm enim is adolescens Oxfordiæ litteris daret operam, urbe, dum vacaret, egresso viæ comitem se junxit, ut mox patuit Dominus Iesus, liberali juvenis honorati specie,
piis

piis colloquiis Edmundum detinens, ac recreans, illique suadens, si de infernali hoste victoriam reportare, si in omni virtutum genere progredi, ac beatâ morte vitam claudere; si Deum, ac Salvatorem suum sibi benevolum cupe-
ret, nullo non die, partem aliquam de
ejus passione meditaretur. In qua cum
primum locum obtineant sacratissima
Domini vulnera, nihil fanè Deo illi-
que gratius potest accidere, quàm ut
ea novæ hujus coronæ usu, aliisque pie-
tatis exercitiis veneremur.

Appositè fanè ad rem nostram Lu-
dovicus Blosius; *Meritò singulares Dei ami-* *Instit. Spir.*
cos etiam sanguineis lacrymis deflere debere, quòd *c. 6.*
hodie, in toto terrarum orbe, ita præcellentissima
Christi vulnera in oblivionem abierint. Nam si
redivivus Salvator illa in corpore suo
glorioso servata voluit, cœloque inve-
xit, ut his veluti monitoribus æternùm
ille nostri esset memor, fanè æquissi-
mum est, ut nulla dies eorundem in
animis nostris, dum exiguo hoc tem-
pore vivimus, memoriam deleat, sed
cum Propheta dicamus: *Domine, nomen* *Isa. c. 28.*

B

v. 8.
tum, —

tuum, Iesu scilicet suavissimum, & memoriale tuum vulnerum scilicet tuorum præcellentissimorum, in desiderio, & gratissimâ animæ meæ esse debent recordatione. Quod pio & eleganti versumonet ille è Societate nostra;

*Sidronius
de Hoffche
eleg. de
vuln. Domini.*

Redde vicem meritis. quæris, quo munere possis?

Aut quid, qui gratum te cupit esse, velit?

Non petit ut clavis scindi palmasque, manusque,

Tempora nec spinis ut patiare fodi.

Non ut flagra tuos lacerent immaniter artus,

Perq, tuum stridens transeat hasta latus.

Hoc satis est illi, si tu, quæ vulnera pro te

Saucius ipse gerit corpore, mente geras.

§. III.

Studiosa virorum sanctorum atque servorum Dei erga sacra Domini vulnera pietas, & eorundem veneratio.

HAnc memoriam, pietatem ac venerationem ut frequentiore, atque celebriorem redderet Innocentius VI. Pontifex Maximus, postulante Carolo Imperatore ejus nominis IV. festum

festum lanceæ, clavorum, ac quinque Domini Vulnerum, per Germaniam instituit, primo die Veneris post Dominicam in Albis, celebrandum. Quam religionem ac devotionem æmulatus est Illustrissimus ac Reverendissimus Princeps Ioannes Godefridus Episcopus primùm Bambergensis, deinde Herbipolensis; qui amico suo, in familiari sermone, fassus est, à primis se annis semper dilexisse Salvatoris vulnera, sibiq; bene fuisse, quando illorum recordaretur: non bene dum obliuisceretur. Quare ad Ecclesiæ Bambergensis Episcopatum evectus, inter primas curas, hæc illi fuit, ut collapsum sacrorum quinque Domini Vulnerum festum ad pristinam majorum pietatem revocaret, ac pleno Ecclesiæ officio eum in finem conscribendo quotannis celebraret: quod officium ubi à Reverendissimo Hebronensi Episcopo Friderico Fornero, suo Bambergæ suffraganeo perfectum obtinuit, Romam ab Imperatore Matthia ad Paulum V. Pontificem Summum missus, post confecta commissa sibi à Cæsare

Fred. Forn.
in praf.
Rosa Pen-
taph.

negotia ; quod maximè illi cordi erat
augustissimum sacrorum Vulnerum
negotium cum sua sanctitate tractan-
dum suscepit , eiùque officium suo hor-
tatu conscriptum obtulit , quod Pon-
tificis mandato , ab Eminentissimo ac
Reverendissimo S.R.E. Cardinali Bel-
larmino examinatum , & probatum
Sanctitas sua vivæ vocis oraculo ra-
tum habuit; ac deinde à Gregorio XV.
singulari diplomate fertur confirma-
tum. Sed vitâ prius excessit optimus
Præsul quàm potuerit tam pia deside-
ria complere. Successit illi in Episco-
patu Bambergensi , & in pietatis erga
sacratissima Domini vulnera affectu,
Illustrissimus ac Reverendissimus Prin-
ceps Ioannes Georgius, qui in suâ Bam-
bergensi Ecclesiâ solemni ritu offi-
cium singulis diebus Veneris de pas-
sione, & vulneribus Domini, perpetuis
deinceps duraturum temporibus in-
signi pietate restituit , decrevitque ut
clavi, quo Christus cruci fuit fixus fra-
gmentum, à sancto Henrico Imperato-
re illi Ecclesiæ donatum ad publicam

venerationem exponeretur, ut sacro hoc pietatis invitamento omnium animos ad honoranda Christi Domini vulnera potentiùs instigaret.

Nec minus acres stimulos animis subdit Innocentius VI. Pontifex maximus his verbis: *Quid, inquit, quinque Domini vulneribus sanctius? Quid plagis ejus salubrius? ex quibus salus nostra processit, ut omni pietate à Christiano populo colenda sint.* *In Bulla de festo Lancea.*

Exemplum hujus pietatis illustre fuit D. Bonaventura S.R.E. Cardinalis, qui sacra Domini vulnera quantopere habuerit in deliciis videbimus sæpius. Ita ipse modò ingeniosa & eloquenti devotione: Domine, inquit, Iesu, pro me fecisti cælum & solem; lunam & stellas; ignem & aërem; aquam & terram; aves & pisces; bestias & reptilia; arbores & flores; herbas & olera; aurum & argentum; & lapides pretiosos. Sed quis de manibus tuis quæsit hæc? sine petitione, sine instantiâ hæc omnia nobis dedisti; & totâ die affligo animam meam, petendo ignominiosissimam mortem tuam, ut hanc comprehendam, huic compatiar, hanc imiter, huic conformer; & vix possum aliquam guttulam impetrare. Scias Domine

*P. I. stim.
cap. 15.*

Iesu, quia omnia visibilia mihi vilescunt, quæ universa tibi restituo; sed da mihi vulnera tua. Hæc super cælum habitant cor meum; super sidera refulgent, & illuminant intellectum meum; super terram stabiliunt voluntatem meam; super ignem accendunt affectum meum; super aërem fecundant sermonem meum; super aquam emolliunt animam meam. Hæc avibus, bestiis, ac piscibus utiliora, fructibus suaviora, arboribus ac floribus amœniora, auro, argento, lapide pretioso pretiosiora. Ita ad vulnera Domini anhelabat, ita ea venerabatur D. Bonaventura.

In Menais
26. Dec.

Inauditum forte illud quod de sancto Constantino referunt. Hic natus Hebræus, vidit Christianum in flumen lapsum, crucis signo vitam servasse. Unde & ipse Christianam fidem complexus, ingenti Christi, crucisque amore exarsit. Impuræ puellæ crucis signo vitam ademit, mox restituit. In cruce illi vis omnis, ac pietas erat. In Cœnobium quoddam divino ductu cum venisset, conspicatus Salvatoris in cruce pendentis effigiem, ejus pedibus humile osculum dedit: non ad manus, nedum ad

ad sacrum Domini latus ausus aspirare. Quæ animi demissio tantopere Salvatori probata fuit, ut revulsis à cruce manibus, Constantinum amplexaretur, & veluti devoti sibi servi frontem atque cor, crucis sigillo signaret.

Huic succedat Ludovicus Blosius, qui ait, *vel unicam humilem, atque amorosam* *Instit. Spir. cap. 6.* *conversionem ad dulcia vulnera Salvatoris, ipsi* *gratiorem esse, quàm sit omnis vocum, sonorumque musicorum harmonia, ac suavitas.*

Narrat vir venerabilis Ludolphus *Vita Christi p. 2. cap. 18.* de Saxonia Carthusianus, Christum Dominum magno Dei servo sacris vulneribus suis luculenter insignitum apparuisse, ei que affirmasse, nullum sibi gratius obsequium ab hominibus exhiberi posse, quàm si sacratissima ejus vulnera semper in memoria foveant, ea que singulari aliquo pietatis exercitio venerentur.

Miranda magis, sed non imitanda *Barth. Fizen. in Flor. Eccles. Leod. 16. Jan.* fuit Petri conversi, Abbatix Villariensis in Brabantia Gallicana, erga vulnera Domini devotio. Manus ille sibi pedesque perforavit; latus verò aperuit

candenti ferro, & ne vulnus coiret, contextum è setis equinis funem in illud immisit, ut servus Domino suo quàm simillimus, Domini sui, quàm licet, vulnera, eorumque dolorem, nunquam non sentiret.

*Phil. 1.1.
cap. 17.*

Excelluit etiam hac in pietate beatus Aloysius Gonzaga Societatis nostræ; de quo memorat Virgilius Ceparus, quòd cum anno partæ salutis octogesimo primo supra millesimum quingentesimum unà cum parente Ferdinando Marchione Castilionensi in Hispaniam proficisceretur, & in maris littore deambularer, ac sanctissima quinque Christi Iesu vulnera contemplan, durissima quæque, pro Salvatoris sui obsequio, pati desideraret, inter arenas, & maris ejectamenta, lapillum invenerit, in quo quinque Domini vulnera affabrè sculpta, magna luce refulgebant, quem super aurum, & topazium, reliquo vitæ suæ decursu, dilexit, & asservavit.

Sebastianus Tuccius Societatis nostræ Sacerdos (quem morti proximum
cùm

cum anno 1597. Clemens VIII. Pontifex Maximus singulari gratiâ invisisset, se virum sanctum vidisse dixit) nobis singulis peculiari aliquo cruciatu manus, pedes, ac latus ob sacrorum vulnerum Domini reverentiam, graviter affligere erat solitus.

Cœpi à Carolo Imperatore, finio in *Paul. Bar. in an. Sac. devot. 12. ex Molano. p.1.c.8.*
 Carolo Principe, Comite Flandriæ S. Canuti Daniæ Regis filio. Is tanto Patre digna soboles, singulis per annum diebus, ob venerationem crucientorum quinque Domini vulnerum, pauperes quinque vestiebat, eâ mente ac desiderio, ut sanguine Domini insigniri & quasi vestiri mereretur. Quod ex voto suo consecutus est, dum justitiam atq; pauperes propugnans, à subditæ sibi urbis cive trucidatus, speciosius Martyrij, quàm dignitatis suæ purpurâ fulsit. Atque hæc est, ut alios prætermittam pietas sanctorum, atque servorum Dei, quâ sacra Domini vulnera venerati sunt.

§. IV.

*Eadem pietas Sanctarum, & Servarum
Dei.**Bar. ibid.*

A Given hoc sacrum ducet sancta
Margareta è divi Dominici Par-
thenone, Belæ ac Mariæ Hungariæ
Regum filia, quæ nunquam orationi
vacabat, nisi proposito sibi ob oculos
crucifixo : ab ea nunquam recedebat,
nisi prius magno pietatis sensu, sacros
Domini pedes, deinde manus, demum
latus osculata fuisset; variis diebus (uti
illam impellebat pietatis varietas) mo-
dò hoc, modò illud vulnus sibi domi-
cilium eligens.

Bar. ibid.

B. Maria de Incarnatione Carmeli-
tissa Discalceata, cellulâ suâ nunquam
egrediebatur, nisi Domini Iesu vulne-
ribus osculum prius dedisset : in illam
regrediebatur nunquam, nisi iisdem os-
culum referret ; quâ suavissimâ con-
suetudine, magnos in amore Salvato-
ris sui, atque in omni virtute progres-
sus fecit ; nullum cellulæ suæ orna-
mentum aliud cupiens, vel etiam pa-
rans,

rans, quàm Iesum suum, & hunc Crucifixum.

Venerabilis Maria de Arbouze, Val-
lis-gratiæ Dei, in Galliis, Ordinis D. Be-
nedicti Abbâtissa, in colendis sacris
Domini vulneribus piè admodum at-
que humiliter sollicita, præ reliquis,
pedum vulnera venerabatur, iisque
crebra oscula figebat: Monita ut sese
etiam, osculumque attolleret ad ma-
nus, & latus Salvatoris sui, reponebat;
peccatrices, inter quas se maximam
censebat, non nisi ad pedes Iesu cum
Magdalena debere advolvi.

Beata Agnes de Monte Politiano, è
D. Claræ familiâ, omni die, opus suum
omne in honorem Dominicæ passionis
peragebat; tantò autem pietatis sen-
su, tantaque lacrymarum vi, sacrosan-
cta Domini vulnera recolebat, ut eæ
per genas, ob acrimoniam, sulcos du-
cerent. Novem annorum adolescen-
tula Monasterio se consecravît, in quo
sæpiùs ad Crucifixi pedes, quod in
templi otheo erat, ab Angelo deferri
visa fuit, quos exosculata, ad Salvatoris
latus

Bar. ibid.

*S. Iure in
lib. Elect.
ex ejus vi-
ta.*

latus sese erigebat, illique labella admovebat, tantâ suavitate, ut è virgunculæ vultu appareret, cùm ab Angelo loco suo restitueretur, quanta è divino illo fonte solatia hausisset.

*Theoph.
Raynau.
in S. Brun-
none p. 10.
§. 3.*

Beatrix erit nobis hac in pietate exemplum, non quod imitemur, sed admiremur. Vixit anno trecentesimo supra millesimum in Gallia, divi Brunonis alumna. Manus illa sibi perfoderat, ut vulnerato Domino, ea in parte conformis esset. Cùm autem vulnera hæc cicatricibus obducerentur, ea, singulis diebus Veneris, clavo ferreo aperiebat. Quam Beatricis devotionem tan toperè probavit Salvator, ut se illi vulneribus patentibus, & sanguine fluentibus spectandum exhibuerit, multisque gratiæ divinæ donis animam ejus cumulaverit. Sit nobis exemplo Beatrix, non ut manus, pedesque perforemus, sed si acerbum quid, adversumque patiendum nobis faciendūve contigerit, id omne in honorem sacratissimorum Domini Iesu vulnerum, æquis animis toleremus.

Atque

Atque hæc est (ut Gertrudes, Mech-
tildes, aliasque non commemorem, de
quibus alibi abundè) Sanctarum, &
servarum Dei pietas, quâ sacra Christi
Iesu vulnera veneratæ sunt.

§. V.

*Modus suavis, & expeditus, quo & nos
Domini vulnera venerari possumus.*

Salvator noster sanctæ Mechtildi
aperuit, non minori se lætitiâ affici,
dum quis vulnera sua honorat, quo- *Lib. 4. grat.*
cunque licet pietatis obsequio, quàm *Spir. c. 25.*
is, qui diu optatam, ac quæsitam rem
tandem aliquando consequitur.

At quando commodius atque sua-
viùs sacrorum Domini Iesu vulnerum
recordabimur, eademque venerabi-
mur, quàm dum, uti sanctus Cypria-
nus ait, illa veluti tot ubera de cælo plena, *Serm. de*
in sumptione corporis Domini, sugi- *cœn. Dom.*
mus, & animam nostram pretioso Iesu sangui-
ne purpuramus, in quo existit religiosa hujus
potus ebrietas, per quam excedimus Deo, &
quæ

quæ retro sunt, obliti, ad anteriora extendimur.

Hom. 83.
in Matth.

Piè S. Chrysostomus ait, nos ut spiritus gratiam trahamus, eo desiderio, seu piâ aviditate, in communione sacra, debere adhærere vulneribus Domini, quæ ubera vocat poculi spiritualis, quâ matrum uberibus infantes inhærent.

Lib. de
Subst. di-
lect.

Suge ergo, suge anima mea, inquit Augustinus, inhære, adhære quasi apicula, sume, frue- re, immergere, replere, quia ille deficere nescit, si tu non incipis fastidire, si sempiternus est gustus, sempiterna quoque beatitudo erit. Suge, inquit Bernardus, non tam vulnera, quàm ubera Crucifixi, ipse erit tibi in matrem, tu eris illi in filium. In sacra itaque corporis, ac sanguinis Domini communione, vulnera ejus nobis tot ubera sint, ex quibus cum D. Chrysostomo spiritus gratiam, pietate atque aviditate omni, trahamus.

Ep. 351.

Aloysius
Inglaris
elogio 86.

Fecit Dominus Iesus, uti scribit ille è Societate nostra, quod

Bona Mater paritura subinde filios:
Ut qui à se vitam habent, abundantius habeant,
Multiplicat ubera sua.

Elog. 70.

Et alibi.

Vbi quasi parturiens exclamasset,

Quos

Quos in lucem ediderat filios lactaturus

Mammillam cordis aperuit.

Aliam nobis rationem colendi vulne- Hom. 3. in
Cant.
ra Domini, eorumque memoriam con-
servandi, suggerit Origenes. Nam ubi
anima sancta ait, *fulcite me floribus, stipate* Cant. 2:
me malis, quia amore langueo: ipse cum LXX.
Interpretibus legit, *Quia vulneratae chari-*
tatis ego sum: quasi illa dicat: non aliam
se velle charitatem, non aliam justiti-
am, non aliam humilitatem, atque
patientiam, non aliam obedientiam,
non alium ergo bonum proximi ze-
lum, non aliam misericordiam, non
aliam virtutem, non aliam denique es-
se se quàm victimam, quæ in sacris Do-
mini vulneribus tamquam totidem
altaribus perpetuò dedicetur: ut vir-
tus omnis, Origene teste, à nobis ad
exemplum vulnerum Salvatoris exer-
cita, perpetuam illorum memoriam ac
cultum, in animis nostris conservet,
atque augeat.

MODVS RECITANDI
CORONAM
SACRORVM QVINQVE
VVLNERVM
CHRISTI IESV.

Cant. 8.

*Pone me ut signaculum super cor tuum;
ut signaculum super brachium tuum.*

OBSERVA.

Vinques recitanda est oratio
Dominica, in honorem Vul-
neris uniuscujusque, & uni-
ca Salutatio Angelica ad unumquod-
que numisma, ad honorem Matris af-
flictissimæ Filio condolentis, ut ab eo
quod per sacra illius vulnera petimus,
nobis clementer impetrare dignetur.

PRIMO.

Itaque hæc legens ad *vulnus sacrum
sinistri pedis*, pete cum vera pœnitudine
mise-

misericordem peccatorum tuorum
condonationem.

S E C V N D O.

Ad dexteri pedis vulnus, cum vero emendationis proposito, pete gratiam resistendi tentationibus, vitandi peccatorum pericula, & in virtutibus progrediendi.

T E R T I O.

Ad vulnus sinistrae manus, pete salutarem timorem, & ab æterna damnatione liberationem.

Q V A R T O.

Ad vulnus dexterae manus, magnâ cum fiducia, pete, ut æternam beatitudinem consequi possis.

Q V I N T O.

Ad vulnus lateris, pete, ut in eo tibi habitare liceat, & obtinere sincerum IESU ac MARIAE amorem.

S E X T O.

Ad tria reliqua grana, in honorem trium clavorum, dic tertio:

Eia Mater istud agas,

Crucifixi fige plagas

Cordi meo valide.

C

SEPTI-

Ad sacrum Domini Caput.

O bone Iesu exaudi me.

Intra vulnera tua absconde me.

Ad Crucem.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum, Amen.

§. I.

Quàm antiquus sit hujus coronæ usus.

*Chron. PP.
Præd. p. I.
l. I. c. 61.*

Plissimum, simul ac religiosissimum coronæ hujus exercitium, (quavis non eâ methodo, quæ jam præscribitur) videtur fuisse observatum à beato Hermanno Ordinis sancti Domini-
ci Religioso; is cùm sacris Domini vulneribus esset admodum deditus, diebus singulis illa crebrò flexis genibus venerabatur hâc Ecclesiæ usitatâ salutatione: *Adoramus te Christe, & benedicimus tibi, quia per Crucem tuam redemisti mundum; unicuique genu flexioni Dominicam ora.*

orationem subjungens: quæ pietas Saluatori tantoperè accepta fuit, ut se Hermanno detectis vulneribus videntum exhibens, eum ad singula deosculanda benignè invitaverit, quod ipse summâ reverentiâ, atque devotione faciens, ex illis tantum hausit solationum, atque si coelestem Beatorum dulcedinem jam degustaret. Vsq̃ue adeò suavis est usus salutandi vulnera illa sacrosancta.

Verùm diu ante Hermannum in usu fuit hæc erga sacra vulnera religio. Habet enim suum ab ipsa Deipara principium, uti testis est B. Ioanna Regis Galliæ filia, Annuntiatarum fundatrix. Consueverat illa clavis quinque argenteis iisq̃ue præacutis pectus excruciare, & unâ in honorem sacrorum Domini Iesu vulnerum orationem Dominicam quinquies recitare, quod se à sanctissima ac piissima Domini Matre dicebat edoctam, eamq̃ue fassam, se hac devotione quotidie filii vulnera veneratam fuisse.

*Barry in
an. sac. de-
vot. 12. p. 1.*

Emicuit & in hac pietate B. Mechtil-

Lib. 4.

Grat. spir.

c. 25.

dis in Comitatu Mansfeldiæ, Ordinis sancti Benedicti Abbatis. Filias suas religiosas pia mater hortari erat solita, ut pro affectu, quo in sacra vulnera Salvatoris ferebantur, in illorum honorem partitione in singulas factâ, quinque mille orationes Dominicas, & totidem salutationes Angelicas simul omnes recitarent. Quæ devotio Salvatori ita placuit, ut Mechtildi extensis brachiis, & patentibus vulneribus apparens dixerit, Patrem suum horum affectu placari, seque cum quinque tantum oratio Dominica, & salutatio Angelica in illorum venerationem recitatur, mirum in modum recreari.

S. II.

*Quàm gratus Salvatori sit hujus Coronæ
usus.*

Non potest itaque non gratissimus accidere Salvatori novæ hujus Coronæ usus, à quo quæ non beneficia sperabimus, quando eandem percurrendo

rendo toties illi sacra vulnera, piis considerationibus, veluti balsamo condita, repræsentamus. Nam quemadmodum Regi, qui ut subditos suos in libertatem ab hostibus vindicet, pro illis bellum gerens, & fortiter pugnans graviter vulneratus est, nihil contingere potest gratius, quàm ut liberati præliorum ac vulnerum memores, ea in tabulis depicta, ac palam spectanda proponant, grati animi ac devotionis erga liberatorem suum æterna monumenta. Ita & Salvatori nostro nihil æquè placet, quàm certaminum ejus, cum antiquo animarum nostrarum hoste susceptorum, & vulnerum in illis acceptorum devota memoria, quæ in Coronula nostra, veluti in totidem tabulis, oculis nostris exhibentur, & ipse Dominus redivivus veluti totidem victoriæ ab hostibus suis reportatæ signa, in corpore glorioso servavit, ut æterna illorum in animis nostris sit recordatio.

§. III.

Coronam hanc Rosario, seu Coronæ Deiparæ nihil obesse, sed illam ab hac magis commendari.

Plum ac benevolum lectorem hîc rogatum velim, ut sibi persuadeat novam hanc Coronam non proponi, ut piissimum usum, ac laudatissimum recitandi Deiparæ Virginis Rosarium ulla ratione impediat, aut obscuret. Quemadmodum enim istud in honorem, & memoriam gratiarum innumere-rabilium, quas à divina manu Deipara liberaliter accepit, à magno illo Patriarcha sancto Dominico institutum est, constatque orationibus Dominicis paucioribus, ac pluribus multò Salutationibus Angelicis, in quibus exordia recensentur Redemptionis nostræ. Ita Coronula hæc, quæ piè inventa est ob eandem Redemptionis nostræ memoriam, in sacris quinque Domini Iesu vulneribus consummata, tantum usurpat

pat quinque salutationes Angelicas, & orationes Dominicas viginti quinque. Neque improbandus est hic usus, sicut in Italia, Hispania, Indiis, aliisque Regnis ac Provinciis non improbatur Corona Iesu, à sancto RR.DD. Camaldulensium Ordine pro veneratione annorum Domini, & sacrorum ejus vulnorum, instituta: quæ triginta tribus orationibus Dominicis, & quinque Angelicis salutationibus constat, recitato ad Crucem Apostolorum symbolo. Cujus Coronæ devotionem ut promoverent Leo X. & Sixtus V. summi Pontifices, Indulgentias varias eam recitantibus concesserunt: ut causa non appareat, cur novæ hujus Coronæ pietas minus probari possit. Nam uti cruenta Filii vulnera cum Virgineis Matris uberibus rectè conveniunt: ita & Coronæ utriusque invicem se promovebunt: ut à Matris uberibus, cum sancto Augustino, ad Filii vulnera; & à Filii vulneribus ad Matris ubera confugiamus, & à Iesu, ac Maria gratiam & misericordiam impetremus.

§. IV.

Allocutio Zachariæ Prophetæ ad Salvatorem vulneratum, & introductio ad sequentes considerationes.

Cap. 13.
v. 8.

Cap. 13.
in Zach.

QVæramus ergo piâ sollicitudine ab optimo Salvatore, cum Zacharia Propheta, & dicamus ei: *Quid sunt plagæ istæ in medio manuum tuarum? Quàm diu putas, & quomodo, inquit Rupertus, & à quo, vel à quibus dicetur ei? Nimirum in sæcula sæculorum, sine cessatione, dicetur ei. & admirando admiratione ineffabili dicetur ei. & à Deo Patre, cui factus est obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, dicetur ei; & ab Angelis, qui in eum desiderant prospicere, dicetur ei; & ab hominibus, quos morte sua redemit, dicetur ei; Quid sunt plagæ istæ in medio manuum tuarum? O magnum miraculum! ô mirum spectaculum, exclamat Rupertus, præsertim in Domino dominatore omnium, plagas eum habere in medio manuum suarum! Quarum veneratione ut in Coronæ hujus usu utiliùs, ac suaviùs occupemur, decrevi piis animis quin-
quies*

quies quinque considerationes, ad Dei ac vulnerati Salvatoris obsequium, & gloriam proponere, ut non uno tantum, sed omnibus vitæ nostræ diebus, & nos dicamus ei : *Quid sunt plagæ istæ in medio manuum tuarum?* nec manuum tantum, sed & in medio pedum, lateris, ac cordis tui suavissimi, atque amantissimi.

Observandum in sequentibus Considerationibus, exiguum aut nullum fructum relaturum esse eum, qui in singulis Orationibus Dominicis singulas considerationes vellet perpendere. Id enim non nisi cursim fieri posset. singulæ autem ad unum vulnus expendendæ sufficient, vel certè si ita fert affectus, quælibet una consideratio extendi poterit ad omnia vulnera; ut enim hæc inter se habent commune meritum, ac parem dignitatem; ita & communia, ac paria elogia, & Considerationes habere possunt.

QUINQVIES QVINQVE
CONSIDERATIONES
CRVENTORUM VULNERUM
CHRISTII ES V.

Psal. 50.

Or contritum, & humiliatum Deus non despicias, uti Rex David contritus, & humiliatus testatur. Recitans itaque Orationem Dominicam quinquies, & semel Angelicam salutationem ad vulnus sacrum sinistri pedis, ora Deum, ut tibi pec-

peccata tua misericorditer condonet, excitando in te veram contritionem, non ex timore pœnæ alicujus, aut dolore jacturæ : sed ex vero Dei amore, quòd immensam illam bonitatem, tam benevolum ac benignum Patrem, tantâ malitiâ, ac contemptu, tot peccatis, tamque gravibus offenderis.

CONSIDERATIO I.

Vulnera Christi

Medicina animarum.

DEus, cui proprium est misereri, verè sollicitus de filiis Pater, ita mundum dilexit, ut Filium suum unigenitum illi Medicum daret, ad curandos animarum nostrarum morbos, & quidem mortiferos. Vnde rectè S. Augustinus : Bene nostis, charissimi, Dominum nostrum, & Salvatorem Iesum Christum à Patre datum esse Medicum Salutis æternæ, & ad hoc eum suscepisse infirmitatem naturæ nostræ, ne sempiterna esset infirmitas nostra.

*Serm. 18.
de verb.
Dom.*

Et peripicuè sanè Medicum se esse,
ac

Cap. 4.
v. 21.

Cap. 61.
v. 1.

ac venisse ut nobis mederetur, ipse Salvator testatus est. Lucam audiamus: *Et venit, inquit ille, Iesus à Nazareth, ubi nutritus erat, & intravit secundum consuetudinem suam, die Sabbathi in Synagogam, & surrexit legere. Et traditus est illi liber Isaia Prophetæ. Et ut revolvit librum, invenit locum, ubi scriptum erat, spiritus Domini super me, propter quod unxit me, euangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde. Et cum plicuisset librum, reddidit ministro, & sedit. Et omnium in Synagoga oculi erant intendentes in illum. Cæpit autem dicere ad illos, quia hodie hæc scriptura (Medicum scilicet me à Patre missum esse) impleta est in auribus vestris; mederi enim veni contritis corde, oppressis scilicet à peccato animabus, uti loquuntur interpretes.*

Matth.
c. 9. v. 11.

Quod iterum alibi Dominus ipse affirmat. Nam Capharnai à Levi Publicano, qui deinde Apostolus & Evangelista Matthæus dictus est, ad mensam vocatus, cum plures ille ejusdem conditionis convivas adhibuisset, nec cum illis accumbere Salvator detrectaret, indignè id ferentes Pharisei: *Quare, ajunt, Domini discipulos allocu-*
ti,

ti, cum Publicanis, & peccatoribus manducat
 Magister vester? quibus Salvator ipse: Non
 est opus, inquit, valentibus medicus, sed malè *Osee 6.*
 habentibus, euntes autem discite quid est: mise- *v. 6.*
 ricordiam volo & non sacrificium. Non enim ve-
 ni vocare justos, sed peccatores. Inter quos vel-
 uti misericors Medicus, accumbebat,
 ut vulnera ac morbos curaret, quibus
 illorum animæ laborabant.

Narrat Herodotus solere Ægyptum *Lib. 1.*
 Medicis abundare; neminem tamen
 eorum præterquam ægri unius curam
 suscipere solitum esse, ut ita omnem ar-
 tem & industriam uni rectè sanando
 impenderet. Non ita Medicus noster,
 qui uti Matthæus ait, circuibat totam Gali- *Cap. 4.*
 læam, sanans omnem languorem, & omnem infir- *v. 23.*
 mitatem. Et S. Lucas: Omnes qui habebant in- *Cap. 4.*
 firmos variis languoribus, deducebant ad eum, & *v. 40.*
 ille singulis manus imponens curabat eos. Non
 uni ergo infirmo Medicus est Salva-
 tor, sed omnibus, à quacumque deti-
 nentur infirmitate, solâ manus impo-
 sitione, quamquam sic singulis omnem
 divinæ suæ medicinæ opem impendit
 & operam, tamquam unis & unicis
 suis.

suis. Quam manum medicam pro te anima mea cruci fixam, ac vulneratam reverenter exosculare & salutarem ejus opem infirmitatibus tuis curandis implora.

Io. cap. 11.

v. 3.

Lazarus Marthæ, ac Mariæ frater in morbum inciderat: Sorores è familia sua certum hominem mittunt ad Iesum, qui dicat ei: *Domine, ecce quem amas, infirmatur*; quod amanti dicere satis erat.

Matth. c. 8.

v. 5.

Centurio pro servi sui valetudine obsecrat. Respondet Dominus, *Ego veniam, & curabo eum.*

Domine Iesu, ecce animæ, quas amas infirmantur: veni ergo istis tuis benedictis & perfossis pedibus, & cura eas; veni istis tuis benedictis & perfossis manibus, & has super eas impone, & bene habebunt; veni isto tuo benedicto & transfixo latere, ut in hoc tanquam in divinum Nozocomium admittantur, & à te medico misericordissimo curentur; nam extra medicas illas tuas officinas, nulla animabus nostris salus esse potest.

Inter rosas ea est, quam pentaphyl-
lam

lam à totidem foliis vocamus, quæ a-
 quis suis, oleo unguento, aliisq̃ue quæ
 ab illa conficiuntur medicamentis, vul-
 neribus curandis, morbisq̃ue pellendis
 admodum opportuna est. Pentaphyl-
 lam hanc rosam legimus in sacratissimo
 Dominici Corporis horto sanctissimis
 ejus quinque vulneribus constantem,
 quæ aqua, & sanguine suo pretioso, di-
 vinisq̃ue suis meritis, misericordiæ
 veluti oleo certam animarum nostra-
 rum vulneribus, ac morbis omnibus
 medelam adferunt.

Hoc rectè S. Bernardus intellexit,
 cùm ait, *Nihil tam efficax esse ad curanda con-*
scientiæ nostræ vulnera, nec non ad purgandam
mentis aciem, quàm est Christi vulnerum sedula
recordatio, quæ eâ de causâ, multò antè
 Bernardum, D. Leo, in Domini Corpo-
 re servata dixit, quia hujusmodi sanctæ
 cogitationes magnam vim habent ex-
 citandi in nobis verum de peccatis
 commissis dolorem, ac sincerum erga
 Deum amorem, à quibus in Domini
 Iesu vulneribus animarum nostrarum
 sanitas integerrima speranda est.

Fili

*Form. præ-
 fat. in
 ros. pent.*

*Serm. 62.
 in Cant.*

Num. 21.

v. 9.

Cont. Idol.
lo. c. 5.Ad Carol.
Mag. Reg.
Fran. ep. I.
art. I.Camer.
lib. I. hist.
cap. 14.

Filii Israel Deo rebelles, in deserto, serpentum morfibus læsi, æneo serpente conspecto, quem jussu Dei in stipite Moyse erexerat, à venenato vulnere curabantur. Effigiem ænei serpentis, ait Tertullianus, *formam designasse Dominicæ crucis. Si ergo quispiam, uti monet Adrianus I. Pontifex, percussus fuerit à serpentibus peccatorum, Christum crucifixum intueatur, & habebit sanitatem.* Mosaïcus autem ille serpens neque è lapide, neque è ligno, aliâve materiâ confectus, sed ex ære, non sine mysterio fusus erat. Æs enim Ægyptium conservat humana cadavera, quibus populi illi, ne computrescerent, clavos æreos infigebant. Non secus à peccatorum corruptelâ animas nostras conservabunt clavi Domini Iesu, si illis cruci ejus configamur.

Atque ut in efficacissima hac medicina quærenda & adhibenda piè solliciti simus, ingenti nobis erit stimulo quod subiicio, habeoque ex fide digna relatione. Vir princeps spectatæ virtutis Dominicæ Passioni admodum devotus erat, qui nullâ non nocte, antequam

quam quieti se daret, Christi in Cruce
pendentis (quam in mensa sua ante
oculos semper habebat) pedes oscula-
batur. Æmulos patiebatur Principis
optimi virtus. Convenerunt illi cum
cubiculi ejus præfecto de tollendo per-
venenum Domino, quod perfidus ille
Crucifixi pedibus immiscuit, ut dum
his de more Princeps osculum daret,
præsentissimi veneni pestem spiritu
ipso hauriret, & in viscera trans mitte-
ret. Verùm Deus, qui populo suo ad-
versus serpentum venena, in Crucis
suæ figura adfuit, in ejusdem effigie ser-
vo suo non defuit. Cùm enim pro con-
suetudine sua Princeps, priusquam de-
cumberet, crucifixi sui pedibus oscu-
lum ferret, reluctatus est in imagine
sua Dominus, atque osculum non ad-
misit. Percussus rei novitate Princeps
verebatur, ne occulto aliquo crimine
hujus repulsæ dedisset causam. At cu-
biculi præfectus Dei providentiâ erga
Dominum suum permotus, illi ad ge-
nua accidit, rem à se perfidè gestam a-
peruit, culpam supplex deprecatur, fa-
cilem-

cilemque teterrimi facinoris veniam, non tanquam à Principe ac Domino, sed velut ab amantissimo Patre impetrat. Eia anima mea, ad benedicta sacrorum Domini pedum vulnera semper confugito. Habes enim in his præstantissimum, contra omnium scelerum venena, antidotum.

Neque vulnera Domini animarum nocentioribus, ut ita dicam, venenis, deviis scilicet cogitationibus, quibus veluti pedibus itur ad malum, sed earundem morbis omnibus, quibus intellectus, voluntas, memoria, omnesque sensus nostri validè opprimuntur, opportuna sunt medicamenta. *Iacet*, inquit Augustinus, *toto orbe, ab Oriente usque ad Occidentem grandis ægrotus, sed ad sanandum grandem ægrotum, descendit omnipotens Medicus. Humiliavit se ad mortalem carnem, tanquam ad ægroti lectulum, sacratissima sua nobis aperit vulnera, veluti tot officinas medicas, in quibus contra omnes animæ nostræ morbos remedia affluunt. Ingredere*, ait S. Bonaventura, *has vulnerum Domini Iesu apothecas, & accipe, in illis medicinam sanitivam,*

*Serm. 59.
de verb.
Dom.*

*P. I. Stim.
c. 1. apud
Molanum
de sindone.*

tivam, restaurativam, præservativam, & conser-
vativam. Ibi quaecumque appetis electuaria repe-
ries, quæ animæ tuæ stomachum fastidientem ad
divinum gustum restituant. Sanabuntur languores
tui, inquit Augustinus, noli timere, magni *In Ps. 102.*
sunt, inquires, sed major est Medicus: Omnipotenti
Medico nullus languor incurabilis occurrit. Et
sanctus Ambrosius; *Vulnus est*, inquit, *In Ps. 118.*
quod Christus accepit, sed medicina est, quam ef-
fudit.

Magnum ægro solatium est cùm Me-
dicum benignum, sibi quæque habet com-
patientem, & simul omnipotentem. Is *De sacram.*
nobis Dominus Iesus est, ait Drogo *Dom. pass.*
S.R.E. Cardinalis: Clamat, inquit ille,
Salvator de cruce, O vos omnes, qui transitis per
viam, attendite, & videte, si est dolor sicut dolor
meus, nemo est qui audit, nemo est qui consolatur,
nemo est qui respondeat. Sitio, inquit Dominus.
Quid sitis mi Iesu? Ergone plus cruciat sitis, quàm
Crux? De cruce files, & de siti clamas, sitio! Quid?
vestram fidem, vestram salutem, vestrum gaudium,
plus animarum vestrarum dolores, quàm corporis
mei cruciatus me affligunt. Hæc nobis de cruce
clamans, & carne tua sanctissima, veluti mundis-
sima sindone sacrorum vulnerum tuorum balsamo

Cap. 3.
v. 7.

peruncta, alligas vulnera animarum nostrarum. ô Samaritanè misericors, & sauciis atque ægris tuis compateris compassione inenarrabili.

Apud Isaiam apprehendebat vir fratrem suum, domesticum patris sui: vestimentum, inquit, tibi est, Princeps esto noster. At ille respondebat. Non sum medicus, & in domo mea non est panis, neque vestimentum. nolite constituere me Principem populi. Eia Domine Iesu, frater noster es, domesticus Patris tui, & Patris nostri, esto Princeps noster. Nam Medicus es, & quidem omnipotens, panis tibi est in domo tua, panis, inquam, qui de cœlo descendit, & dat vitam mundo. Vestimentum tibi est, & quidem nuptiale, quo qui induitur, è cœlesti mensa tua non eiicietur. Esto ergo Princeps noster, ô Medice omnipotens, & sana animas nostras, quia peccavimus tibi.

Eccles.
c. 3, v. 1.

Honora, inquit Sapiens, Medicum propter necessitatem. Quæ verò animarum nostrarum major necessitas, quàm eas criminum suorum morbis, atque vulneribus mori æternam mortem. Hanc ut evadamus de Sapientis consilio omni-

omnipotens nobis Medicus honorandus est. At quis Medicus tantò in ægrum suum fuit affectu, tantaque illum profecutus est commiseratione, ut pro illo sanitati restituendo, ejus in se morbos suscipere, vulneribus confici, sanguinem suum profundere voluerit? Voluit id, teste Isaia Salvator; *qui verè lan-* *cap. 53.*
guores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit, & suscepit omnes infirmitates nostras, ne æterna esset, uti D. Augustinus ait, infirmitas nostra. Nesciebam, inquit Bernardus, Serm. 3. de
sanus mihi videbar, & ecce mittitur Virginis filius, Filius Dei altissimi, & jubetur occidi, ut vul- *Vigil. Nat. Dom.*
neribus meis pretioso sanguinis sui balsamo medeatur. Agnosce, ô homo, quàm gravia sint vulnera, pro quibus necesse est Dominum Christum vulnerari, si non essent hæc ad mortem, & mortem sempiternam, nunquam pro eorum remedio Dei Filius moreretur.

Eduardus Angliæ Rex in prælio sagittâ veneno infectâ læditur. sine re- *Roder. de reb. Hisp.*
 medio erat vulnus medicorum judicio, nisi venenum quispiam exfugeret. Audiunt consilium Regii cubiculi Præfecti: horrent omnes. Audivit &

Regina, quæ Rege dormiente, suspenso gradu, horrore nullo, amore summo ad lectum accedens, os vulneri intrepidè admovet, sibi que in viscera venenum, & mortem attrahit, Regi que vitam interitu suo conservat.

O amor Salvatoris amantissimi quàm immensus es ! Telo venenatissimo flagitiorum nostrorum vulnerati omnes eramus, remedium malo huic mortifero nullum erat aliud, quàm, ut omnipotens Medicus vulnera sua sacratissima quasi tot ora vulneribus nostris applicaret, venena exfugeret, vitam sibi tolleret, nobis daret. Suavi ac jucundo ausu medicinam hanc in vulneribus Salvatoris reperit sancta Gertrudis, Ordinis sancti Benedicti in Germaniâ Abbatissa. Hæc quodam Veneris die, dum sacram Domini passionem meditaretur, ut Iesu suo patienti solatium aliquod adferret, credens id sibi licitum, extractis è Crucifixo suo clavibus ferreis, aromaticos substituit. Sollicita deinde quasi levitate aliqua peccasset, à Salvatore intellexit magno-
perè

*Lib. 5. Inst.
divina piet.
c. 45.*

perè sibi innocentem hanc pietatem placuisse; atque ab eo tempore, ex suis se vulneribus pretiosum sanguinis sui balsamum in animam ejus effudisse, ad omnes ejus sanandas infirmitates; seque idem facturum omnibus, qui sacra ipsius vulnera, quâ decet religione venerarentur.

Neque animarum tantum, sed corporum etiam morbos, Domini vulnera tollunt. Gravi capitis dolore affligebatur beata Mechtildis, invitatur à Salvatore, ut quod voluerit pro remedio, *Lib. 2. grat. spir. 6. 22.* vulnus sui sacri Corporis subeat. Remedium illa amplectitur, sed vulneris delectum Domino relinquit, qui eam ad sacri lateris vulnus invitat, quod ipsa piâ meditatione ingressa, omni se liberam dolore protinus sensit.

Venite animæ, vulneratum Dominum amantes, & emite absque argento, & *Isaia 55. v. 1.* absque ulla commutatione in vulneribus Salvatoris medicinam infirmitatibus vestris plurimis, & maximis: lacrymula una, suave unum ex imo pectore suspirium fatis erunt, quæ bonæ peccato-

rum confessioni juncta, in sacratissimo Domini sanguine medelam certam morbis nostris invenient.

CONSIDERATIO II.

Vulnera Christi

Fontes aquarum viventium.

*Num. 20.
v. 6.*

*Serm. de
exaltat.
S. Crucis.*

A Quam petebat in deserto populus Israël, pro quo Moyses orans, ait: Domine Deus, audi clamorem populi, & aperi eis thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ. Et jubente Domino, percussit virgâ bis silicem, & egressæ sunt aquæ largissimæ. Aptè hîc B. Petrus Damiani S. R. E. Cardinalis, Petra illa, inquit, juxta Apostolum, Christus erat. Accedit virga ad silicem, & haurienda populis aqua producitur: adhibetur crux Christo, & omnium corda credentium irrigantur. Quod Sacramentum, & ipse Moyses per spiritum non ignorasse cognoscitur, si ejusdem subtiliter verba pensentur; Aperi, inquit, Domine, thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ. Neque enim tam magnificis ac divinis verbis elementum describeret, ex cavernis, videlicet terræ profluum, ac deinceps in secessuum cuniculos

culos egerendum. Nunquid enim dignum fuit viles
aquas, Dei appellare thesaurum? Dei thesau-
rum aquam illam procul dubio nomi-
nat, etiam assentiente Damiano, quæ è
latere Iesu lanceâ transfixo cum san-
guine continuo exivit, junxitque se
manuum ejus, ac pedum perforato-
rum divinis fontibus. Ita Petrus Da-
miani. Id quod diu ante illum, etiam
observarunt Severianus Gabalonensis
in Syria Episcopus, & Macarius Ar-
chiepiscopus Philadelphensis, qui ajūt,
à Moysè, primo ictu directè in petram librato, ve-
nâ scaturire incipiente, secundo, obliquè & trans-
versim, aquas egressas esse largissimas; ita & in
cruce è recto, & transverso ligno con-
fecta; sacro Christi Corpore clavis, di-
rectè percusso, divini ejus sanguinis
primæ se scaturigines aperuere; at ve-
rò corde ipso à dextero latere, lanceâ
transversè verberato, totius sacratissimi
sanguinis egressæ sunt aque largissimæ,
ad curandam omnem animarum ne-
cessitatem, aquarum viventium the-
sauris, à Moysè prænunciatis.

Orat. 4. de
S. Cruc.

Orat. de
exaltat.
S. Crucis.

Quatuor fontes in Salvatore nostro

Serm. I. de
Nat. Dom.

reperit, & aperit S. Bernardus, I. est ad
abluendas sordes. II. ad levandam sitim. III. ad
rigandum. IV. ad cibos decoquendos; quod in
Scandia fieri narrat Abrahamus Orte-
lius, ubi fontem esse ait adeò calen-
tem, qui sine ullo ignis adminiculo, e-
lixet omnia. Primum fontem vocat
Bernardus *Misericordiae*. Secundum, *divi-
nae Sapientiae*. Tertium, *Devotionis*. Quar-
tum, *Emulationis*, & *sancti zeli*. Quatuor hos
fontes adhuc in carne viventibus nobis, in semet-
ipso Christus exhibuit. Quintum, qui est fons
vitæ, post hoc sæculum repromittens; ad quem si-
tiebat Propheta cum diceret; *Sitivit anima mea
ad Deum fontem vivum*. Fortassis etiam propter
hos quatuor fontes, quatuor in locis vulneratus est
Christus adhuc vivens in cruce; propter quintum,
cum jam tradidisset spiritum, transforatus est in
latere. Vivebat adhuc cum fodiebantur ei manus,
& pedes, ut nobis adhuc viventibus quatuor fontes
ex se ipso proferret. Quintum protulit vulnus la-
teris cum jam exspirasset, ut in se nihilominus
quintum nobis fontem post obitum aperiret. Hau-
rite dilectissimi, clamat Bernardus, in gau-
dio aquas de fontibus Salvatoris, de vulneribus
Iesu. Et primus quidem communis est omnibus; in
multis

Is. 12. v. 1.

multis enim offendimus omnes, & necessarium habemus misericordiae fontem, ad abluendas offensionum sordes: Omnes namque peccavimus, & egemus gloriâ Dei. Quia ergo nemo mundus à sorde, necessarius est omnibus fons misericordiae, ex sacris Domini vulneribus fluens. Ita Bernardus.

Aquæ in urbe Hierosolymitana, in quibus oves ad sacrificium abluebantur, Bethsaida apud S. Ioannem Euangelisti- C. 5. v. 2. tam nuncupatæ, quinque porticibus cinctæ erant. Domini Iesu sanguis, ex quinque ejus vulneribus, quasi totidem porticibus fluens, aquas nobis dat, in quibus ipse, Agnus ille innocens, scelerum nostrorum sordes, quas in se susceperat, abluens, de se ac nobis immaculatum Deo obtulit holocaustum. Ad has aquas poenitens David anhela-
bat, cùm mundari desiderans, ita oraret: *Amplius lava me ab iniquitate mea, & à* Ps. 50. v. 3. *peccato meo munda me.* Ad harum aquarum fiduciam nos excitat Apostolus, cùm ait: *Si sanguis hircorum, & taurorum, & cinis* Heb. 9. v. 13. *vitulae aspersus, inquinatos sanctificat ad emundationem carnis, quantò magis sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum, semetipsum obtulit im-*
macu-

maculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad serviendum Deo viventi.

*Brev. Rom.
31. De-
cembr.*

Leprâ infectus erat Constantinus Imperator, suadebant Medici ut ex infantum sanguine balneum sibi pararet, eoque lavaretur. Dissuaserunt impiam crudelitatem sancti Apostoli Petrus, & Paulus, illi per noctem visi, monueruntque si curari vellet, Silvestrum Pontificem in Soracte Monte latitantem accerferet, à quo, in baptismo, sacro Domini sanguine ablutus, corporis sanitatem recuperaret, & animæ obtineret: primus inter Romanos Imperatores, qui fidem Christianam complexus, toto eam orbe propagavit.

Orat. 6.

Balneum hoc salutare nobis aperit S. Gregorius Nazianzenus, quando cum Apostolo monet, ut emundemur ab omni inquinamento carnis, & spiritus, & cum Propheta, ut lavemur, & mundi efficiamur. *Neque enim purus Deus, inquit, tanto in pretio quidquam habet, quàm puritatem, & peccatorum purgationem: quam ut consequamur, pretiosi sanguinis sui bal-*

balneum, in vulneribus sacratissimis, divino amoris igne succensum, nobis apparavit. Divi Nazianzeni pietati subscribit S. Cyprianus. *De latere tuo, inquit, Domine Iesu, fons egreditur, ex hoc non solum ab-* *Serm. de Resur. Dom.*
lutionis primæ, Baptismi scilicet, venas haurimus, sed & compunctionis, & lacrymarum perennes effluunt rivus, misericordiarum tuarum, & totius pietatis testes, quando in peccata relapsis secunda ablutione opus est. Ad hoc argumentum appositè ille,

*Quos cum non posset dare fontes ex oculis,
Dedit ex latere.*

*Aloys. Inga
elog. 76.*

*Ita hoc voluerat novo argumento probatum,
Iniquitates Mortalium*

Se planè abluisse ex corde.

Hic est fons ille, de quo Propheta Zacharias; *In die illa erit fons patens domui* *Cap. 13.*
Iacob, & habitatoribus Ierusalem, in ablutionem peccatorum. Fons hic, ex communi Patrum sententiâ, est Christus Dominus, qui, ut ait S. Gregorius, ab æterno in sinu Patris clausus, quando venit plenitudo temporis, clavis, ac lanceâ, in cruce, apertus fuit, ut in sacro vulnerum suorum sanguine lavaret nos à peccatis

*Lib. 6. ep.
6. 186.*

In ps. 142.

tis nostris. Vnde rectè D. Augustinus: *Quoniam fons vitæ, tu es Domine; ad te levavi animam meam, non contra te; tanquam vis attruli eam; imple ergo me, & lava me.* Elue, inquit Hugo Victorinus, Domine Iesu, culpam, quam non fecisti, munda corpus, quod plasmasti, lava animam, quam tuâ imagine signasti. Meritò queritur D. Gregorius quamplurimos hærere in peccatorum suorum sordibus, cum tamen satis illis sit prospectum, multiq̃ue in divinæ misericordiæ fontibus animas abluerint, *querere, inquit, deberemus misericordiæ fontes, etiam si clausi essent. Patent modò in vulneribus Salvatoris, & tamen à nobis negliguntur.*

Hom. 20. in
Ezech.In concl.
animæ
cap. I.

At non illos neglexit S. Catharina Senensis, quam, ut refert Blosius, cum Diabolus veller decipere, & ad nimiam pusillanimitatem, seu ad desperationem adducere, nitens ei persuadere quòd vita ipsius falsa, inutilis, & perversa esset; illa à Dei bonitate edocta humiliter, elevavit mentem suam ad misericordiam divinam, dicens; *Ego apertè Creatori meo confiteor, me quotidie in tenebris fuisse, maleq̃ue vixisse: verum tamen latitabo*

in

in vulneribus Domini mei Iesu Christi, & omnium iniquitatum mearum maculas pretioso sanguine ejus abluam, atque cum sancto desiderio jugiter gaudebo in ipso Creatore, & Redemptore meo, neque desinam cum Propheta pro necessitate *Is. 12. v. 1.* animæ meæ haurire in gaudio aquas de fontibus, de vulneribus Salvatoris. quâ virginis pietate ac fiduciâ, mox dæmon in fugam conversus est.

Catharinam imitabatur Maria Clau- *In Elog. eius M. S.* dina, Burgunda Cœlestina, quæ peracto quotidie examine vespertino, vulnere lateris Domini se committebat, in eoque diei istius defectus eluebat, orans ac obtestans, ut eâ nocte, isto in refugio, ab inimici insidiis custodiretur.

Neque animæ tantum in sacris Domini vulneribus, à peccatorum sordibus expurgantur, sed novâ etiam gratiâ *Psal. 50.* supra nivem dealbantur, ut canit Propheta Regius, cum non minor sit sanguini Salvatoris, quàm aquis illis, virtus, quæ oves, quas nigro vellere accipiunt, albo reddunt. *Plinius Lib. 2. c. 103.*

Juvenis genere ac moribus nobilis, urbem præclaram, admodum sibi per spe-

Adm. R.
P. Nost.
Vinc. Car-
rafa l 3.
Fas. cons.
24.

speciem oblatam in excelsō ardui mon-
tis cacumine sitam conspexerat, cuius
ingenti desiderio tenebatur; verūm
dum cruentum flumen horret traiice-
re, quod montem undique cingebat,
animadvertit nonnullos spectatæ for-
mæ viros in eo vestes suas abluere, qui-
bus laborantibus subsidio veniebat alius
cultu & formâ dissimilis. Ex hoc juve-
nis quærit, Quæ urbs? quod flumen?
qui viri? Cur vestes abluant? quis ipse?
Civitas illa, inquit hic, cœlestis est Hie-
rusalem; flumen, sanguis Agni, in quo
lavant viri isti stolas, hoc est, animas
suas, quia *nihil coinquinatum intrabit in re-*
gnum cœlorum; illis te junge, & qui sint in-
telliges. Ego sum Iesus Salvator tuus,
qui servos meos adjuvo, quia sine me
nihil possunt facere. Confirmatus hac
visione juvenis, sæculo nuncium re-
mittens, Monasterium ingreditur, in
quo eos omnes agnovit, quos in san-
guine Agni, in vulneribus, scilicet
Salvatoris, vestes viderat abluere, qui
raro virtutis exemplo, & insigni mun-
dæ, atque immaculatæ conscien-
tiæ

Apoc. c. 21.
v. 27.

tiæ testimonio reliquis prælucebant.

Emundemur itaque, & nos in flumine isto, in sanguine Agni incontaminati, in cruentis Domini Iesu vulneribus, quæ in sacra confessione, atque Communione, veluti totidem fontes, ad ablutionem peccatorum, nobis referantur.

CONSIDERATIO III.

Vulnera Christi

Advocati peccatorum.

LIti gravissimæ, à qua omnia dependent, peccator implicatur. Actor est diabolus, rea conscientia, Deus iudex, quem nihil latet, cui patent arcana cordium, cujus æquissima sententia revocari non potest; adeò ut Advocato ac patrono perito, fideli, atque sollicito indigeamus: ipsi enim apti non sumus, qui causam nostram æternitatis decretoriam, agamus; siquidem vilissimi tantum terræ vermiculi sumus, quibus ne-

E

que

que fas est, neque facultas verbum ullum, coram summa illa Dei Majestate, proloqui.

Confide nihilominus anima mea, nec spem abjicias. Vbi Iudicis filius Advocatus esset, de causa clienti bene sperare liceret. Sed quod apud homines non licet, apud Deum permittitur.

1. Tim. 2.
v. 5.

Audi Apostolum: *Vnus Deus*, inquit, *unus & Mediator Dei & hominum, Homo Christus Iesus*. Ecce Advocatum tuum & Mediatorem, Dei, & Iudicis filium, in quo ei bene complacuit, & complacet semper. Quid tanto Patrono despere-
mus peccatores?

Sur. in vi-
ta. 26. Feb.

S. Porphyrius Gazæ Episcopus, Constantinopolim cum venisset, Arcadium Imperatorem obsecraturus, ut Idolorum templa demoliri sibi liceret, non ignorans magni momenti rem, & quæ foret impetratu difficilis, se agere, ingeniosâ industriâ, cum infans Theodosius, qui illis diebus Cæsari natus erat, à sacro Baptismate ad Palatium reportaretur, purpuræ puero instratæ supplicem libellum imposuit, ab illo
veluti

veluti Arcadio offerendum, quæ nati
libellum offerentis species efficaciter
peroravit apud Patrem Cæsarem. Ar-
cadius enim piâ Porphyrii arte recrea-
tus, sanctum Præsulem voti compotem
fecit, ac benignè dimisit. Aptè ad hoc
argumentum Bernardus. *Ad Patrem ve-* *Serm. in*
rebaris accedere? solo vocis ejus auditu territus *Nat. Deip.*
fugiebas? Iesum tibi dedit Mediatorem. Quid non
apud talem patrem, talis filius obtineat? Exau-
dietur utique pro reverentia sua.

Ad hanc fiduciam Salvator sanctam
Mechtildem excitavit, cùm ei fassus
est, vulnera sua, uti in cruce patuerunt,
ita patere modò, & fore, ut semper pa-
teant, ut ad Patrem pro nobis cla-
ment, & Mediatorem agant. Filioli, in-
quit sanctus Ioannes; hæc scribo vobis, ut *Ep. I. c. 2.*
non peccetis, sed & si quis peccaverit Advocatum
habemus apud Patrem, Iesum Christum justum.
In quem locum D. Augustinus. Ibi ha-
bes Advocatum, noli timere, ut perdas causam
Confessionis tuæ. Si enim in hac vita commisit se
homo disertæ linguæ, & non timet, committis te
verbo, & periturus es? Clama, Advocatum habe-
mus apud Patrem; qui tot ora habet quot vul-
nera,

nera, quibus causæ nostræ patrocinetur.

*Lib. 4. in
Ioan.*

Magno solatio est, quod apud Rupertum lego. Potuit, inquit ille, Dominus Iesus virtute quâ surrexit, clavorum & lanceæ penitus extirpare, & explanare vestigia; sed servanda erant oculis paternis, decentia Filium Dei, charitatis, & obedientiæ signa veneranda, nostræ causæ patrocinia, nostri-que amoris æterna incitamenta, & horroris impiorum æterna incendia. Quid gravius?

*Apud Blos.
Mon. Sp.
c. I.*

quid suavius dici posset? S. Gertrudi quodam tempore pro zelo suo admodum sollicitæ; quodnam, ex quamplurimis, quæ à Domino hauserat, documentis, homini maximè esset utile, dictum divinitus est; nihil æquè nobis conducere, quàm ut intelligamus, quotiescumque cogitatione pravâ, noxiis desideriis, operéve malo delinquimus, toties Salvatorem Patri suo cor transfixum, manus, ac pedes perfossos repræsentare, ejusque iram hoc sacrificio placare; adeoque impetrare peccatori gratiam, ut à sceleribus suis, per veram pœnitentiam resipiscat. Confirmat hoc piâ sanè, & mellifluæ suavi-

suavitatis plenâ sententiâ D. Ambro-
sius, cujus piam eloquentiam amplifi-
care licitum mihi erit: *Ipse, inquit, Chri-*
stus ore suo, felle, & aceto potato, os nostrum
est, per quod Patri loquimur, atque iram ejus
placamus: corde suo, quod lanceâ transfixum
est, cor nostrum est, per quod Patrem ama-
mus: oculi ejus sanguineis lacrymis fluentes,
oculi nostri sunt, per quos Patrem videmus:
manus ejus clavis confossæ, manus nostræ
sunt, per quas nos patri offerimus: pedes ejus
vulnerati, pedes nostri sunt, per quos, ut Fi-
lii prodigi, redimus ad Patrem; ut totus Sal-
vator quantus est, & quidquid in eo est, no-
bis patrocinetur.

Lib. I. de
Isaac, &
anima, c. 8

Marcus Antonius Orator Roma-
nus cûm apud Senatum, reum quem-
piam defendendum suscepisset, arre-
pto illius sago multis confosso telis,
sanguine consperso, ac testante vulne-
ra, quæ pro patria acceperat, magis ad
clementiam, hoc spectaculo Iudices,
quàm eloquentiâ suâ commovit. Sal-
vator noster, inquit Apostolus, cœ-
lum ingressus est, ut appareat vultui Dei
pro nobis, utque reservatæ in corpore plagæ,

Apud Car-
tag. Tom.
de Pass.
Dom.

Heb. 9.
v. 24.

Serm. 3. de
Bap.

In Ep. ad
Heb. c. 9.

uti ait S. Cyprianus, salutis humana à patre exigant pretium, & obedientia donativum. Et D. Anselmus pari pietate, ac fiducia; Ingressus est, inquit, Salvator in cælum, ut appareat præsentia, ac benevolentia Dei patris, intercedens pro nobis & sacra vulnera ostendens, quæ pro redemptione nostra pertulit. Miro enim & ineffabili modo, eum, qui nihil potest oblivisci, qui semper misereri paratus est, absque intermissione, Dominus Iesus admonet, quàm congruè hominum misereri debeat, pro quibus, ipse cum morte confligens vulnera hæc reportavit. Ita Anselmus.

Vascon. de
Reg. Lusit.

Ioannes eo nomine secundus Portugallia Rex, Passioni Domini mirè addictus votum fecerat nihil se unquam negaturum, quidquid, interpositis quinque Salvatoris vulneribus, rogaretur. Die Veneris sancto, ad templum eunti, ut Crucifixum Dominum, de more veneraretur, occurrit mulier, quæ per Christi mortem, ac vulnera marito capitis damnato veniam, vitamque orabat: Majora, inquit Rex, vellem intercessoribus ac mediatoribus

bus istis, à me postulasses, vitam dono marito, pro amore ejus, qui die hoc, æternam vitam, suo nobis sanguine, ac morte donavit. Et Deus, cujus paternus affectus in filii sui dilecti vulneribus spirat, non misereatur nostri, quando his, veluti totidem patronis, apud ipsum utimur?

Pietatem nostram in sanctos Martyres provocat S. Chrysostomus, cum ait, eos *abscissa capita manibus gestantes, & in medium afferentes Deo exhibere, & quæcunque postulant, nobis impetrare.* si hoc servi possunt, quid non apud Patrem filius poterit, illi pro nobis transfixum latus ac cor, pedes atque manus perfoctas, repræsentans? *Habemus, inquit Apostolus, novi testamenti Mediatorem, & sanguinis asper-* *Serm. de SS. Juven. & Max. m.m.*
sionem, melius loquentem, quàm Abel: dicam; & melius loquentem, quàm Martyres, quia clamant hi, & ille: Vindica Domine sanguinem nostrum, qui effusus est. At sanguis Iesu, per vulnera, quasi per tot ora, misericordiam implorat, & obtinet. Ideo, inquit Anselmus, sanguis Domini loquitur *Heb. 12. v. 24.*
melius quàm Abel, (de quo dictum fuerat, *Heb. c. 12.*

Genes. 4.
v. 10.

quia vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra) quia sanguis Abel mortem parricidae fratris petiit, sanguis autem Christi vitam persecutoribus impetravit; sanguis Abel expetit vindictam; sanguis Christi misericordiam; ille uni nocuit; iste multis profuit.

Sur. in vit.
16. Iunii.

Præterire hîc non licet virginem illam, eximium Belgii nostri decus, sanctam Ludgardem, cui alia omnia cogitanti, uti Domini Iesu vulnera viam ad ejus amorem, atque obsequium aperuerunt; ita & ipse eam in horum pro peccatoribus patrociniis sibi sociam adlegit. Venit enim ad illam Salvator, & nudatis lateris, manuum, ac pedum vulneribus: *Vide, inquit, mea Ludgardis, ut vulnera mea clament ad te, ne frustra fuderim sanguinem, mortemque sustinuerim.* Ad spectaculum hoc simul ac vocem, petit pia Virgo, quis sit ille vulnerum clamor? *Vt, inquit Dominus, precibus, ac lacrymis tuis, mecum Patris iram extinguas, ne peccatores in cineres redigat.* Alio tempore voluit Salvator, ut septenni jejunio Patrem secum mundo reconciliaret, quod dum illa facit pane solo, leguminibus, & aquâ victi-

victitans , patente cœlo Iesum videt
vulnera sua recenti sanguine maden-
tia , jejuniis ejus juncta, pro peccatori-
bus, Patri repræsentare; sibi que deinde
dicere ; *Cernis filia , quomodo me totum offe-
ram Patri tuo, pro meis peccatoribus ? Ita & vo-
lo, ut te quoque totam mihi offeras pro meis pecca-
toribus , & iram meam in illorum supplicium ac-
censam avertas.* Quàm dulcis, quàm ama-
bilis vox hæc est in auribus peccato-
rum, quando eos toties peccatores suos
vocat Dominus Iesus; qui duobus præ-
terea locis eâdem nomenclaturâ in vi-
ta sanctæ hujus utitur , perinde ac si
peccatores pignora ejus electa , solæ-
que illi deliciæ forent , illos que sacris
suis vulneribus , quasi totidem divinis
annulis, gemmarum instar, insertos ge-
reret, dum vultui Dei, hoc veluti orna-
tu decorus pro illis apparet ; immen-
sum suum in hoc peccatoribus affe-
ctum explicans , dum sanctorum suo-
rum pro illis apud patrem patrocinium,
in Ludgarde etiam visus fuit implo-
rare.

Concludo cum verbis D. Augustini, *Lib. 10.
Confess.*

quibus alloquitur cœlestem Patrem; Mediator, inquit, quem secretâ tuâ misericordiâ demonstrasti hominibus, & misisti, Mediator ille Dei, & hominum, Homo Christus Iesus. Quomodo nos amasti Pater bone! qui filio tuo unigenito non pepercisti, sed pro nobis impiis tradidisti eum. Quomodo nos amasti! pro quibus ille, qui non rapinam arbitratus est, esse æqualis tibi, factus est subditus usque ad mortem, mortem autem Crucis; & nunc ad dexteram tuam sedens ac vulnera sua ostentans interpellat pro nobis. Quomodo nos amasti Pater bone!

CONSIDERATIO IV.

Vulnera Christi

Urbes refugii.

LEges non omni crimini asylum concedunt, concedit Salvatoris erga nos pietas in sacratissimis suis vulneribus quantumcumq; enormi. Quod observasse videtur Dongardus Scottorum Rex, qui pro suo in Salvatorem affectu ac religione, loca omnia illi ac sacro-

*Hecl. Boët.
lib. 18.
Hist. Scot.*

sacrosanctæ ejus cruci sacra, servis, fugitivis, fontibus cujusvis flagitii reis, toto regno suo, asylum, publico edicto, esse jussit; cavitque, ne quàm diu in illis laterent, ullâ auctoritate, ad judicium raperentur, memor procul dubio Dominum peccatoribus omnibus contra justissimam Patris sui cœlestis iram, in sacris suis vulneribus securissimum refugium præstare.

Tres urbes refugii statuerat Moyses, *Deut. 4. v. 43.*
Iosue sex, in quas, qui homicidii rei erant, se reciperent. *Ios. c. 20. v. 8.* Magne Deus, quantum criminum me reum agnosco! leve est homicidium, cum me quasi parricidam tui confidero. quò à facie iræ tuæ confugiam? aut quis securitati meæ locus aperietur?

Ne time peccatrix anima, civitatem refugii unam tibi constituo, in quam te recipias adeò munitam, ut nec cœlum, nec terra, nec inferi adversus eam possint prævalere, de qua eleganter ille,

Ingl. Elog. 86.

*In civitatem refugii,
Quò facilior sit reis ingressus,
Non in uno dumtaxat latere*

Sed

Sed & in omni angulo

Suam pandi januam decuit.

Civitas hæc est Cor Domini Iesu quinque patens januis, qui pro te mortuus & crucifixus est; quem tamen iterum peccatis tuis in te crucifixisti uti ait Apostolus, adeò tamen clemens, ac benignus est, ut in hoc suo Deicidio, tibi pro refugio, latus ac cor, totumque se offerat; sacris suis quatuor aliis vulneribus, ut in ipso securior lateas, quasi totidem propugnaculis communitum. Si quis fugerit, in aliquam scilicet designatarum urbium, vivet, ait Scriptura. *Tutum refugium*, ait Augustinus, *mihi præbent vulnera Salvatoris. Columba mea in foraminibus petrae.* Hæc petra foramina, inquit Bernardus, *rectè quidam vulnera Salvatoris interpretatur. In his passer nidum sibi, & turtur domum invenit: in his columba se tutatur, & secura circumvolantem in- tuetur accipitrem.*

In Man.

c. 22.

Cant. 2.

v. 14.

Serm. 61.

in Cant.

Manut. in

Apoc. l. 7.

n. 135.

In vita Xenocratis, memorabilis refertur eventus qui ad rem nostram mirè facit. Passerem insequabatur accipiter, ille volatu vario, ac flexu hostem delu-

deludens, tandem anhelus, & jam jam capi, ac laniari metuens ad Chalcædonem sub fago intuetur Senatum confidere, in cuius medium convolans pro azylo Xenocratis finum occupat, qui aviculæ misertus, atque ad collegas conversus, oportet, inquit, profugam, ac supplicem protegere. Eia anima mea, te accipiter tartareus, ut passerem mox discerpendum infectatur, ecce Senatum sacratissimum in Calvariæ monte sub Crucis arbore congregatum, mortuum scilicet pro te Salvatorem in virgineo matris gremio depositum, Ioannem Zebedæi, Iosephum Arimathæum, Nicodemum, aliosque de sepultura defuncti Iesu consilia agitantes: Coniice te, si rapacem cupis hostem evadere, in sacrum hunc confessum, confuge in finum imò in latus Salvatoris tui. *Nam ubi tuta, firmaque securitas, inquit Bernardus, nisi in vulneribus Salvatoris? tantò illic securior habitas, quantò ille potentior est ad salvandum. Fremat mundus, premat corpus, diabolus insidietur: ne time, quia in foraminibus petreæ securus es.* Hæc Bernardus.

Age

Serm. 61.
in Cant.

Age itaque, anima mea, totâ devotione, cum Bernardo, in Christi vulneribus, & jugi meditatione demorare, inde Martyrii omnisq; adversitatis tolerantia, inde tibi magna fiducia apud Deum altissimum. Nam quid est, quod stet Martyr tripudians, ac triumphans toto licet laceratus corpore, & rimante latera ferro, non modò fortiter, sed & alacriter, sacrum videns è carne sua ebullire cruorem? Tryphon miles fortis, & sanctus in equuleo torquetur, & ferreis ungulis excarnificatur. Deinde sublimis pedes clavis candentibus ad trabem confixus, fustibus cæditur, facibus aduritur; Conon ante Imperatoris currum, pedibus, clavis transfixis currere jubetur, & cursui immoritur. Vbinam, quærit Bernardus, tum Martyrum erat anima? nempe in foraminibus petra, in visceribus Iesu, vulneribus nimirum patentibus ad introeundum. Ecce anima mea Martyrum in tormentis, ecce tuum in tentatione, ac ærumnis perfugium.

Brev. Rom.
10. Nov.

Anonymus
tract. Ital.
de pass.
Dom.

Ad hoc refugium se invitabat beatus Vbertinus de Cafali è S. Francisci familiâ, vir doctissimus ac religiosissimus,

mus, qui dicere solitus erat: singulis Veneris diebus, non aliud se mente volvere, quàm clavos, spinas, & crucem Domini; neque alio se cibo animam pascere, quàm sanguine ac vulnibus Salvatoris. Beatæ omnino animæ, quæ sic esuriunt, & saturantur. Ad vesperam verò eiusdem diei, totus erat, ut mœrentem Deiparam, in doloribus suis, ex dilectissimi filii acerbissimâ passionem, ac ignominiosissimæ crucis morte haustis, consolaretur. Ipsum audite: *Veni, inquit, anima mea, & ingredere benedictam domum tuam. Quid foris manes?* *In arb. vita crucifixa Iesu, l. 1.* *profuge ad locum tabernaculi admirabilis, ad c. 9.* *terram promissionis, ad sacratissima scilicet Domini Iesu vulnera, non jam lacte, & melle, sed divina benignitate, & suavitate manantia. Ingredere ergo, & caveto egredi cor divinum, & amabile Salvatoris tui, in quo es quidquid es, & extra quod non bene es.* *Dina egressa est, ut videret filias regionis alienæ, & se vanitate illarum pasceret, & periit. Semei Hierosolymâ egressus est, ut servos suos, mundi scilicet honorem, & gloriam quæreretur, & trucidatus est. Prodigus ille*

ille egressus paternâ domo, abiit in regionem longinquam, & tantum non fame est absorptus. Occlude itaque anima cordis Iesu ostium, in hoc cubiculo te contine, in hac urbe refugii, in qua securâ nullum hostem timeas; extra quam cum Dina, Semei, ac Prodigio necesse est ut pereas, uti peribat nocens quisquis in lege veteri extra refugii urbem deprehendebatur.

In hac refugii urbe perstitit ille, qui graviter oppugnantem se dæmoni aiebat; vulnera Domini Iesu sibi locum refugii esse, atque in iis se tutum securumque vivere.

*In caus.
quæsit. 12.
q. 2.*

Verum quando opportunius ad hoc asylum confugiemus? Refert Archidiaconus olim Sacerdotem, sacram Eucharistiam, per plateas deferentem pro asylo fuisse. Ad hoc idem asylum confuge anima mea cum è Sacerdotis manibus Sacratissimo Domini corpore reficeris. Patent enim tum tibi ejus manus, pedes, ac latus, ut in illa tanquam in securissimum asylum te recipias.

Neque tantum dum vitâ fungimur,
sed

sed etiam cum ea defungimur, ad has
 refugii urbes nobis confugiendum est
 cum Sancto Præsule Eligio, qui ani-
 mam agens: *Aperi mihi, inquit, Domi-* *In vita*
ne, aperi mihi latus tuum, & cor divinum *eius.*
lancēdā apertum, ut Principes tenebrarum,
non occurrant mihi, nec me conturbent pote-
states aëris hujus, sed hoc sanctum vulnus
tuum protegat me, & potentia tua defendat
me. Ita & tu anima mea, cum Præsule
 hoc sancto, & cum sancta Matre Eccle-
 sia opta & ora.

O bone Iesu exaudi me.

Intra vulnera tua absconde me,

Ne permittas me separari à te,

Ab hoste maligno defende me,

In hora mortis meae voca me.

CONSIDERATIO V.

Vulnera Christi

Remissio debitorum nostrorum.

C Arolo V. magno Cæsari Antver-
 piam suam visenti Mercator præ-
 dives, in amplissimo conclavi luculen-
 tum

tum ex cinnamomo, aliisq; aromatibus ignem struxisse fertur, displicuit Cæsari prodigalitas; perplacuit tamen illi alterius Mercatoris munificentia, quâ flammis Chirographum iniecit multorum millium aureorum, quos Cæsar illi debebat.

Colos. 2.
v. 14.

Ibid.

Hom. 1. in
Genes.

Tali & nobis igne opus est, ut in eo *Chirographum decreti* exuramus, quod juxta Apostolum, *nobis contrarium*, & uti sanctus Thomas ait, *est in Dei, conscientie nostræ ac diaboli manibus. Omnes enim, qui se peccato obstringunt, obligationem scribunt*, juxta Origenem, *reos se esse pœnarum ignis æterni; in æternum Deo persolvendarum.*

Anima mea, quæ ratio, quisve modus ut à Chirographo hoc libereris, & reddaris indemnis? ne, ut ait S. Thomas, à nobis illud exigat Deus, ne deinceps illo Conscientia tua gravetur; ne in severo illo judicii die, quando debita omnia rigidissimè persolvenda sunt, eodem te dæmon oneret, & accuset?

Hom. 1. ad
Neophy.

Venit Christus, inquit Chrysostomus, & *invenit nostrum paternum chirographum, quod*

quod conscripsit Adam, ille initium induxit debiti, nos fœnus auximus posterioribus peccatis. Quis fœnus hoc dissolvat?

O ignis qui semper ardes, & nunquam extingueris, omni aromate, ac cinnamomo suave olentior; tu flagellis, ac spinis, tu crucis ligno, tu clavis ac lanceâ, tu in misericordiâ, ac miserationibus extructus es, in sanguineis illis quinque conclavibus sacratissimorum vulnerum Salvatoris, ut debiti nostri in te exuratur Chirographum, cui nos solvendo pares non eramus.

Alexandro Macedonum Regi magno nuntiatum cùm esset, militum suorum plurimos ære alieno gravi obstrictos esse, voluit ut singuli sincerâ fide illud denuntiarent, spondens se omnia persoluturum. Hoc facere cùm illi palam non auderent, nova, eaque multiplicia ostia in palatio fieri curavit, ut sua nomina deferentium verecundiæ consuleret. Eia anima mea, habes & cubicula tua, viscera scilicet misericordiæ Salvatoris nostri. Habes & ostia, sacra scilicet eius vulnera; in illis non

*Plut. in
Alex.*

corruptibilibus auro, vel argento, sed sanguine agni immaculati debita tua persolventur.

*Causin
Court S.
remarquez
sur la cole-
re.*

Egregium & illud, imò regium quod de Ludovico XII. Galliarum Rege refertur: ubi hic descripta eorum nomina legisset, à quibus graves injurias passus fuerat, cruce illa induxit, cruci Dominicæ veluti trophæum chirographum hoc affigens, ipsius Domini ac Salvatoris sui exemplum secutus, qui chirographum decreti seu peccatorum nostrorum cruci suæ affigens, illud cruce sua induxit, ac pretioso suo sanguine delevit, debita à nobis olim præstanda nunquam repetiturus. Unde rectè S. Ambrosius, *Delevit sanguine suo atramentum Evæ; delevit hereditatis obnoxia obligationem.* Et iterum: *Eramus oppignorati malo creditori, contraxeramus chirographum culpæ, pœnam sanguinis debebamus. Venit Dominus Iesus, suum pro nobis effudit, & debitum nostrum delevit.* Hæc Ambrosius.

*Lib. I.
Apol. Da-
vid c. 13.*

*Lib. 4. de
Virg. p. 4.*

*Barnabas
monachus
hist. Cister.
l. 4. c. 56.*

B. Alquirinus Doctor medicus, in Clara valle Ordinis Cisterciensis, Deo se dedi-

dedicans in sublevandis ægris inopiâ
pressis, virtutem suam, atque artem me-
dicam maximè commendabat: nemi-
nem omninò abhorrebat qualicumque
demum morbo afficeretur, expurga-
bat ulcera, osculabatur, exsugebat;
perinde ac si sacris Domini vulneribus,
fontibus illis mellifluis os admovisset;
quos pharmacis non poterat, curabat
fufis ad Deum precibus. Cùm viri Prin-
cipes, in morbis suis opem ejus implo-
rarent, eam illis nunquam impendit,
reddebatque facti rationem, se non
Magnatibus, sed pauperibus, qui Do-
minum Iesum referrent, curandis, à
Deo vocatum esse. Fuit autem hæc er-
ga ægros inopes Alquirini caritas, &
commiseratio Deo tam accepta, ut,
cùm morte jam vicinâ, de peccatis suis
admodum esset anxius, Salvator se illi
videndum exhibuerit, patentibus vul-
neribus, eum invitans, atque am-
plexans, ut osculum his ferret, fidu-
ciam famulo suo addens, certumque
reddens in illis, sacratissimi sanguinis
sui pretio, chirographum debiti, quod

contraxisset, jam pridem deletum esse, ac persolutum. Atque ita liber & lætus cum Domino suo, ad cœlos abiit Alquirinus.

Lib. 1. de
Virg p. 4.

Et tu anima mea, tam gravi chirographo liberata, tam grandi pretio redempta, cum Ambrosio perpende; *Bonum servum conari prestare Domino pretium, quod pro se solutum est. Noli aurum prestare, noli argentum. Non divitiis istis te Christus redemit. Sanguinem solvit, sanguinem debes. sed non potes, inquires, sanguinem reddere. Ergo dignam te præbe tali pretio, ne veniat, & dicat tibi: Quæ utilitas in sanguine meo? Ita Ambrosius.*

S. Leo
Serm. 10.
de pass.

Numquam non animo inhæreat quanti benignissimo Redemptori steterit nos è gravissima servitute, in libertatem filiorum Dei asservisse, quod Leo magnus solerter expendit: *Evacuatum est illud generale venditionis nostræ, & lethale chirographum; & pactum captivitatis in jus transiit redemptionis.*

AD vulnus pedis dexteri, cum vero emendationis proposito, Deum orabimus, ut nos à peccatorum periculis liberet; contra tentationes, vires, & opem tribuat, atque in virtutum & bonorum operum studio, desideria nostra augeat.

CONSIDERATIO I.

Vulnera Christi

Arma animarum.

DAVID filius Isaï ovium pastor, in 1. Reg. 17.
arenam contra Goliathum, fin. v. 40.

gulari certamine ingressurus, non aliis armis, quàm fundâ, baculo, & quinque limpidissimis lapidibus usus est, quos de torrente legerat, & miserat in peram suam pastorem.

*In antiq.
Iuda.*

Philo Iudæus, ait lapidibus hisce insculpsisse Davidem nomina celeberrimorum Patriarcharum, Abrahami, Isaac, Iacobi, & Moyse, quinto verò nomen Iosue Iudicis, ac ducis populi Israël, qui re, ac nomine Dominum Iesum referebat.

Prodit itaque ad certamen Goliathus, obviam illi procedit David, qui quinto lapide, Iosue, hoc est, Iesu nomine insignito, oneratam atque armatam fundam circumagens, lapidem illum in Gigantis frontem impegit, eumque prostravit, & turri illi carneæ ense suo à cervice caput avulsi.

c. 40. v. 10.

Habet & homo hostem suum, quem Behemot seu Leviathan Iob appellat, cuius ferocia tanta est, *ut comedat sicut paleas ferrum.* Nonne militia cum eodem

Lib. 10.

Conf. c. 28.

Iobo, rogat Augustinus, *est vita hominis super terram?* Cui enim non est necesse ten-

tatio-

tationes, & molestias pati? Tolerari eas jubet Domine, non amari, nemo quod tolerat, amat, etsi tolerare amat: quamvis enim gaudeat se tolerare, mavult tamen non esse, quod toleret. Heu mihi, Domine, miserere mei. Ita Augustinus.

Contra hunc hostem animos nobis addit Apostolus, cum ait, *Confortamini in Domino, & in potentia virtutis ejus, induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli.* Verum quæ hæc armatura Dei? non alia fanè, quàm Davidis baculus, Crux scilicet Christi; ejusdem funda, intellectus noster; lapides quinque limpidissimi, cruenta quinque Salvatoris vulnera, nomine Domini Iesu insignita; quæ consideratione piâ, atque attentâ quasi fundâ circumactâ, vi, atque impetu motæ voluntatis hostem nostrum prosterment; ad quem insultando Augustinus; *Percussisti, vulnerasti, dejecisti. sed vulneratus est pro me, qui fecit me, & de morte sua vicit te.* Deinde Christianorum Athletarum ad certamen erigens animos; *Quid vultis, inquit, ô Sancti, ô boni præliatores, ô fortes mi-*

*Ephes. c. 6.
v. 11.*

*Serm. 43.
de verb.
Dom.*

lites Christi! quid vultis? ut non sint omnino concupiscentiæ malæ? sed non potestis. Exercete bellum, sperate triumphum. Armate vos, sumite instrumenta bellorum. Præcepta Dei (præcepta amoris, vulnera, inquam, Salvatoris) arma vestra sint. Hæc Augustinus. His veluti totidem clypeis anima mea hostem tuum aggredere, illa veluti totidem æneas balistas Domini Iesu meritis oneratas, divini amoris igne accende, atque in eum exonera, & de victoria secura es.

*Io. Pier.
Valer. in
Apend.
Hierogl.
l. II.*

Antiochus, qui ΣΩΤΗΡ, seu Salvator cognomento dictus est, cùm adversus Galatas pugnaret, nec satis ex sententia res succederet, essetque in discrimine; ut militum animos in spem erigeret, aiebat per quietem vidisse se, vel se vidisse simulabat, Alexandrum Magnum, se monentem ut salutis, ac victoriæ symbolum assumeret, idque pro tessera Tribunis daret. Symbolum autem illi hujusmodi ostendisse, triangulum triplicem invicem insertum, ex lineis & angulis quinque constantem, in quibus ΤΡΕΙΑ, id est, salus scriptum

ptum

ptum erat. Istud vana, ac profana Gentilium superstitio finge-
bat. Quæ enim in pentagoni tessera salus, seu victoria inesse potuit? aut cur Salvatoris nomen sibi arrogavit Antiochus? Vnicus & æternus nobis Salvator est Christus Iesus, qui in bello, quod cum tartareo hoste pro anima gerimus, salutis tessera ac symbolo sacris scilicet suis quinque vulneribus, divino veluti pentagono, signatis, certam victoriæ, ac salutis spem pollicetur.

Quantò ergo sanctiùs, quia veriùs & religiosiùs Alphonsus primus Lusitanix Rex, cum exercitu suo non copioso, à quinque Maurorum, seu Saracenorum Regibus obsidebatur. Anxio, Deumque tota nocte deprecanti apparet Salvator madentibus recenti sanguine vulneribus, illum cohortans, ut copiis suis, licet exiguis, hostem aggre-
diatur, auxilium illi de cælo adfuturum; Rex cælesti monito erectus, nova, & non visa hactenus arma, clypeum scilicet & labarum scutulis quinque distinctum, quibus quinque Do-
mini

*Vascon. de
Reg. Lusit.*

mini vulnera insculpta erant, parat; militem de conspecto à se, illa nocte, crucifixo Domino monitum, in hostem ducit, eumque fundit, quinque Domini vulneribus fortior ac felicior, quam Mauri illi Reges exercitibus suis quinque instructissimis.

Cosm. Maga: pref. in Iosue.

Vir Princeps ad singulare certamen ab altero provocatus dolo usus, crystallinum scutum detexit, idque soli obvertens hosti objecit, qui radiorum repercussu occæcatus, manus dare, & ex arenâ cedere cogebatur. Quot Iesu vulnera, tot nobis sunt clypei, qui radiis divinitatis, ac meritorum ejus oculos hostis nostri hebetent, eumque nobis subiiciant. Crucifixus Salvator instar illius est turris, quæ ad Sionis arcem à Davide ædificata est, *ex qua mille clypei pendent, omnis armatura fortium.* Nam in cruce Dominus, veluti in turri munitissima, contra hostes animæ nostræ appendit, non mille, sed quinque tantum clypeos, vulnera scilicet sua sacrosancta, clypeis omnibus validiora, ac potentiora, in quibus omnis armatu-

Cant. 4. v. 4.

ra

ra fortium, Martyrum, Sanctorum, ac fervorum Dei consistit. Non enim clypei solum, sed & tela, & gladii, & hastæ, & lanceæ, omneq; armorum genus nobis sunt Domini vulnera, ad vitiorum omnium auctores hostes profligandos.

Quo armorum genere ut utamur, hortatur nos S. Petrus, cum ait, *Christo* Ep. I. c. 4.
v. I.
passo in carne, & vos eadem cogitatione armamini: in Christo enim passo, ac vulnerato, & cum illo certandum, vincendum, ac triumphandum nobis est. est enim Christi passio, & crux, inquit Cornelius à Lapide in hunc locum, plena armatura, sive Panoplia, quâ debellavit peccatum, mortem, infernum, ac diabolum. unde Doctor Angelicus ait, *Christum in cruce fuisse instar equitis ar-* D. Thom.
in epist.
Pet. I. c. 4.
v. I.
mati: coronam enim spineam illi fuisse pro galea, cruorem toto corpore perfusum pro lorica, clavos pro gladio, crucem pro equo; neque lanceam defuisse, ac scutum sacra quinque vulnera, atque hanc armaturâ mundum, carnem, ac dæmonem profligasse. Christo igitur passo in carne, anima mea, arma te adversus
hostes

hostes tuos omnes, ejusdem passionis cogitatione, memoriâ, consideratione, invocatione. Iisdem enim armis necesse est uti & pugnare te, quibus usus est, & pugnavit pro te Christus; qui & tibi paratus est se armigerum præbere.

*Barth. Fi-
ren. in ejus
vita 9. Oct.*

Elisabetha Wansia, virgo domo inter Leodienses nobilis, Christi patientis supplicia tanto affectu meditabatur, ut illa numquam de memoria dimitteret; sed neque ipsa à Domino relinquebatur. Totos tres annos quocunque se illa conferret, ille crucifixus euntem ita comitabatur, ut nunquam abiret à conspectu; & si quæ fortè impuræ, ac illicitæ cogitationes animum pulsarent, arma illicò expediebat, & revulsam à cruce dexteram pectori Elisabethæ admovebat, hostemque abigebat. Ita Christus suis semper est futurus arma, & armiger, ut si velint, semper vincant, & de adversario suo triumphent.

*Jo. Bollandus & Go-
desfridus
Hensche-
nius in
M.S.*

Ita pugnavit, vicit, ac triumphavit B. Christina mirabilis, non illa Leodien-
sis Hasbana, sed Coloniensis Agrippi-
na, quamvis isti par virtute, opere, dæ-
monum

monum tentatione , & gratiis à divina manu liberaliter acceptis, æquè mirabilis. Huic à Dæmone vix unquam ulla erat requies , modò illi corpus malleis, veluti in incude tunde batur ; modò manus ac pedes clavis terræ affigebantur , modò aliis cruciatibus afficiebatur ; semper tamen constans Christina non alia arma, non alios defensores, præter Domini vulnera implorabat, quæ, oculis animo quæ semper iis intentata, iisdem dimicabat, iisdem vincebat, ac triumphabat.

Apprehende hæc arma , & scutum (anima mea) & exurget Dominus Iesus in adiutorium tibi.

CONSIDERATIO II.

Vulnera Christi.

Lux animarum.

PRænunciavit hoc lumen Isaias, *Cap. 62.*
cùm ait: *Propter Sion non tacebo ; & v. 1.*
propter Hierusalem non quiescam ; scilicet
ejus

ejus salutem annuntiare, donec egredia-
tur, ut splendor, justus ejus, & Salvator ejus,
ut lampas, accendatur.

Math. 5.
v. 15.

Docet Salvator neminem accendere
lucernam, & ponere eam sub modio, sed super
candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo
sunt. In obscurissimâ plurimorum erro-
rum nocte, à salutis tramite aberrabat
mundus ante Salvatoris adventum,
verùm cùm ad nos advenit, populus, ait
C. 9. v. 2. Isaias, qui sedebat in tenebris, vidit lucem
magnam, quinque quippe lucernas san-
ctissimorum suorum vulnerum accen-
dit, & candelabro crucis suæ imposuit,
ut illuminarent omnem hominem venien-
tem in hunc mundum, & ad virtutis, ac sa-
lutis æternæ viam tenendam nobis
prælucent.

Plin. 2.
c. 103.
Ios. 15. v. 7.

Ester. 10.
v. 6.

Lubet hîc cum D. Augustino quæ-
rere, quomodo fontes vulnera Salva-
toris, quomodo dicantur lucernæ? Ait
Plinius fontem esse qui faces accen-
dat. De fonte Solis meminit Scriptura,
an fortè, quod & fontibus sua lux in-
sit? Apud Estherem, fons parvus crevit in
fluvium maximum, & in lucem, solemque

con-

conversus est: sed D. Augustinum audiamus in hæc Regij Prophetæ verba: *Tract. 34. in Io.*

Quoniam apud te est fons vite, & in lumine tuo videbimus lumen. In usibus, inquit il- *Psal. 35. v. 10.*

le, corporeis, aliud est lumen, aliud est fons.

Non sic est apud Deum: quod lumen est, hoc est fons: qui tibi lucet, ut videas, ipse tibi ma-

nat, ut bibas, ut te reficiat, ut te abluat. Ita

& vulnera Salvatoris quæ sicuti fon-

tes nobis fuerunt ad eluendas pecca-

ti sordes, ita & lumen erunt, quo vir-

tutis atque æternæ salutis via nobis o-

stendatur.

Lux hæc sanctæ Franciscæ Roma-
næ, dum Deum deprecaretur, oborta

In ejus vi-
ta.

est. Videbat sacra Domini vulnera ra-

dios suos ejaculari Solis instar, in au-

gustissimam, ac sanctissimam Trinita-

tem, in Virginem Deiparam, Angelos,

ac sanctos omnes; fulgore novo cœ-

lum omne coruscabat. Observans de-

inde quâ ratione lux hæc ad homines

se diffunderet, videbat alios uno tan-

tum vulnere, quosdam duobus, non-

nullos tribus, paucos quatuor, paucio-

res quinque, pro meritis suis omnes il-

G

lustra-

lustrari, ut singulis constet, unde vitæ æternæ lumen illis oboriatur.

*Euseb.
Nierimb. in
vita.*

Divinam hanc lucem etiam Francisco Zuario Societatis nostræ religiosissimo ac doctissimo viro illuxisse ferunt. Cùm enim ante Christi è Cruce pendentis effigiem à terra sublimis oraret, à Collegij Ianitore cubiculum ingrediente visus fuit Salvator ex imagine & vulneribus suis radios in Francisci vultum ac pectus emittere, virtutis ejus ac religionis testes.

*Brev. Rom.
21. Mar.*

Hac etiam luce illustratus fuit sanctus Benedictus, magnus ille religiosi Ordinis in Occidente Patriarcha, cujus animam duo Monachi viderunt in cœlum euntem, pallio pretiosissimo ornatam, & circum eam fulgentes undique lampades, simul clarissimâ, ac gravissimâ specie virum, dicentem: Hæc est via, quâ dilectus Domini Benedictus cœlum ascendit; lampades scilicet, virtutes ejus erant, quæ à facris Domini vulneribus lucem suam omnem acceperant.

Orabis anima mea, & obtestaberis

Sal-

Salvatores tuum, ut in divino fulgentissimorum vulnerum ejus lumine tibi resplendeat lumen humilitatis, obedientiae, patientiae, ac reliquarum ejus virtutum, ut dum iis illustraris, ita luceat *lux tua coram hominibus, ut videant opera tua bona, & glorificent Patrem tuum, qui in caelis est.* Matth. 5.
v. 16.

CONSIDERATIO III.

*Vulnera Christi**Thesaurus animarum.*

CRUX index fuit Tiberio Constantino Constantino Imperatori thesauro à Narcetè olim defossi, qui ne prodere-
tur, familiares suos illius conscios omnes trucidavit. Satis quippe illi fuit si esset, etiam si proderet nulli. Paul. Dias.
l. 3. c. 6 de
gest. Longobard.

Afferit Salvator, simile esse regnum caelorum thesauro abscondito in agro, quem qui invenit homo, prae gaudio illius, vadit, & vendit universa quae habet, & emit agrum illum. Thesaurus hic Christus est, neque alium optamus, aut quærimus; investi-

Ephes. 3.
v. 6.

gabiles enim ejus divitiæ sunt, ut ait Paulus; stabiles scilicet atque æternæ: mundi verò labiles, ac fluxæ. sed quomodo thesaurus hîc inquirendus? uti alii omnes, fodiendo. Salvator autem spinis confossus, flagellis peraratus, clavis, & lanceâ perfossus est. Ingredere itaque anima mea cum Propheta, & abscondere in fossa humo, crux tibi index est thesauri in ea latentis, in vulneribus scilicet ac visceribus Salvatoris. Ecce, clamat S. Bonaventura, *apertus est thesaurus divinæ sapientiæ, & æternæ suavitatis; intra vulnerym aperturam, & eum invenies*, de quibus eleganter ille:

Is. c. 2.
v. 10.

p. 1. stim.
c. 1.

Ingl. eleg.
36.

Has qui scrutari fodinas dilexerit,

Paupertatem non timeat:

Manant hinc divite vena thesauri,

Vnde mundus quandoque aureus fiat.

illo scilicet divinæ charitatis auro, quod insignitum à se, apud Ioannem, emi voluit Dominus.

Apoc. 3.
v. 18.

Sunt hæc sacra Domini vulnera quinque illa talenta, quæ ipse, non peregrè proficiscens, sed à peregrinatione sua in patriam revertens dedit nobis, ut
in

in iis prosperemur & lucremur alia
quinque, omnem scilicet gratiarum
abundantiam; eoque lucro provocatus
Dominus ponat nos super quinque ci-
uitates, sensibusque nostris quinque
dominemur. Eia ergo anima mea, noli
divina hæc talenta sudario oblivioso
involuta negligere; sed pone illa ad
mensam, mensam, inquam, sacratissimi
Corporis Salvatoris, & coelestem tibi
usuram reddent, ac veluti bono fide-
lique servo gaudium Domini tui foene-
rabuntur.

Scribit Isidorus in Lybia lapidem *Lib. 6. c. 4.*
reperiri, qui in exiguo orbiculo sexa-
ginta gemmarum colorem referat; ada-
mantis radios, Smaragdi virorem, can-
dorem margaritarum, flammæ Pyropi,
Sapphyri notas aureas, & sic deinceps.
Ita & in sacris ac sanguineis Domini
Iesu vulneribus, in divinis illis veluti
pyropis, obseruare est Angelicorum
ordinum omnium gratiam, Patriarcha-
rum fidem, Prophetarum lumen, Apo-
stolorum zelum, Martyrum fortitudi-
nem, Virginum puritatem, Sanctorum

omnium virtutem : denique , ut cum Chrysoftomo loquar , totius divinitatis, atque humanitatis Christi divitias.

*Vascon. de
Reg. Lusit.*

Ioannes II. Portugaliæ Rex, sui semper similis , in concepta erga Domini vulnera religione, morti proximus per illa à viro nobili subsidium pro inope familiâ rogatus , omnem ei suppellectilem suam argenteam largitus est , donoque huic annum censum liberalem addidit. Anima mea , si sacra Domini vulnera apud Reges & Principes , terrenas opes inveniunt , quid ni & à Deo cœlestes obtineant.

*Fred Forn.
in præfat.
rosa pent.*

Rosæ pentaphyllæ , de qua suprâ, aquas, oleum, unguentum, pulveres, aliasque ex illa confectas medicinas Regibus suis offerre solent Indi , cùm ab illis beneficium aliquod postulant. Nos rosæ pentaphyllæ nostræ, sacratissimorum scilicet Domini vulnerum aquas, sanguinem, merita cœlesti Patri offeramus , & à divina illa bonitate tanto dono provocatâ, necessitati nostræ gratiarum omnium thesauros impetrabimus.

Rectè

Rectè quærit Ecclesiasticus ; *Sapientia abscondita, & thesaurus invisus, quæ utilitas in utrisque ?* Magno fanè bono nos privamus, quia thesauros illos in propatulo positos, & nobis obvios, quasi abditos præterimus, & negligimus; neque in fossam illam corporis Domini humum, cum Bernardo, ingredimur, in eaque, piâ meditatione abscondimur, ut illos quæramus ; quemadmodum quæsit, & invenit ille Societatis nostræ Sacerdos, qui animam agens, cum magna lætitiæ signa vultu, animoque ostenderet, rogatus causam : si, inquit, alicujus oculis obversaretur ingens auri, argentiq̃ue vis, gemmarumq̃ue pretiosissimarum omnis generis copia, isq̃ue certus esset, hæc omnia sua esse, ut tanto thesauro Toparchiam aliquam nobilem compararet, nōne meritò ingenti afflueret gaudio ? Ita & ego video oculis meis obversari lacrymas, labores, flagella, spinas, clavos, crucem, supplicia, vulnera, sanguinem Domini Iesu, certusq̃ue sum inæstimabiles hæc divitias, atque thesaurum hunc

Apud Io.
Euseb.
Nierenb.

Serm. 61.
in Cant.

immensum meum esse, ut eo cœlum mihi emam; cur igitur non gaudii omnis signa præferam? Atque hoc solatio, & fiducia plenus Dei servus vitam concludit. Invenerat has opes, & thesauros Bernardus, cum ait: *Ego fidenter, quidquid mihi deest, usurpo ex visceribus Salvatoris, quæ misericordiâ affluunt, neque desunt foramina, per quæ effluat.* In vulneribus itaque Domini Iesu Thesaurus tuus est, anima mea, in iisdem sit & cor tuum. Nam cœlestis ille paterfamilias de thesauris istis profert nova, & vetera, veteris scilicet, ac novæ legis perfectionem ac sanctitatem.

CONSIDERATIO IV.

Vulnera Christi

Fundamentum Fidei, Spei, & Charitatis.

Io. 8.
v. 28.

Cum exaltaveritis filium hominis, ait Salvator, in cruce scilicet, & in ea illum clavis confixeritis, & lanceâ latus ejus aperueritis, tunc cognoscetis, quia
ego

ego sum. Vnde S. Bonaventura docet *p. i. st. m.*
vulnera Salvatoris fundamentum esse *c. 6.*
fidei, spei, & charitatis. Quò profundius
fundamentum hoc in illis attentâ me-
ditatione jacimus, eò altius virtutum
harum ædificium exurget.

S. P. N. Ignatius Hierosolymitanum *Nicol. Or.*
iter aggressurus, nullos viæ comites, li- *land. hist.*
cet se offerrent quamplurimi, nullum *Soc. Tom. 1.*
pecuniæ subsidium admisit. pro comi- *l. 4. n. 31,*
tibus, agebat, & omni subsidio, habitu-
rum se fidem, spem, & charitatem in
Deum, cum his securum se, ac tutum
esse, ab his sibi, de necessariis, prospici-
endum. Hisce sociis, se loca sacra, san-
guine Domini conspersa veneraturum,
auctioremque, ac beatiorem inde redi-
turum, quando scilicet attentâ patien-
tis, ac vulnerati Salvatoris considera-
tione, incrementum illæ virtutes acce-
pissent.

Quod ut consequeretur ubi primùm
sacra illa attigit loca, uti refert Orlandi- *Hist. Soc.*
nus, præcipuis nobilitata salutis nostræ *p. i. l. i.*
mysteriis, solo illo, illis specubus, mon- *n. 37.*
tibus illis, tectorumque reliquiis anti-

qua repræsentantibus tempora, ipsasque res ante oculos ponentibus totus in lacrymas abire, pietatis sensu colliquescere, nec os, nisi ad reliqua raperetur, posse à primis avellere; ut quando non posset Dominum intueri ubi est, intueretur ubi fuit. Ita verò urgebat virum sanctum in Redemptorem suum caritas, ut optaret, arderetque illo in loco vitam ponere & sanguinem fundere, ubi Salvator vitam posuisset suam, & suum fudisset sanguinem. Reditum autem in Europam cogitans, cupidus relicta à Christo in cœlum subeunte vestigia regustandi, raptim in Olivetum montem evolavit, ubi cùm pietati atque affectui suo suavissimè satisfacisset, ad sancti Francisci coenobium revertens, Salvatorem habuit viæ comitem, fidei, spei, ac charitatis suæ magistrum, ut quibus comitibus venerat Ierosolymam, iisdem auctior, & confirmatior Venetias, unde solverat, regrederetur, quod non multò post patuit. Stabant Cypri in portu quo felici cursu fuerat appulsus Ignatius, navigia

vigia tria mox in Italiam solutura. Turcicum unum, alterum Venetum firmum ac magnum prædivitis mercatoris; tertium pusillum vetustate, carieque fatiscens, cumque quidam peregrinorum instaret apud navis robustissimæ Navarchum, ut Ignatium suscipere, sanctum esse hominem, is cognito quòd pauper esset, sanctis navigio opus non esse respondit: sed brevî didicit cavillator impius re ipsa, non ita sanctos viros navigiis, quàm navigia sanctis opus habere. Nam cum tres illæ onerariæ pariter vela secundo vento fecissent, sub vesperam gravissimâ tempestate coortâ, Turcica continuò periiit. Veneta prope Cyprum allisa in scopulos naufragium fecit, hominibus dumtaxat salvis: parvula, & malè cohærens, in quam gratis, facileque Ignatio ascensus patuerat, quamvis multum jactata, cursum tamen incolumis tenuit.

Præfecerat quippe vir sanctus illi pro Navarcho & epibatis peritissimis, spem ac fiduciam in Deum, eò securior quòd

quò divina illa virtute à passi & vulnerati Salvatoris conspectu ac meditatione auctior & confirmator Ierosolymis factus, non dubitabat quin æternus Pater, qui proprio filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, ipsi non solùm felicitis cursum navigationis, sed & alia omnia cum ipso daturus esset.

Quod & viso altero confirmavit Deus, voluitque servi sui Ignatij in se fiduciam ac spem non minore beneficio magis corroborare. Romam vir sanctus, postquam Parisiis novem sibi adlegisset socios cum fabro & Iainio, reliquis per Italiam ad Evangelium distributis, properans, toto in itinere, præsertim dum quotidie cœlesti pane reficitur, frequentia supra naturam divinitus lumina recepit. Illud maxime, quod diu in optatis habuerat, animo versabat, quemadmodum posset quasi in familia Christi Iesu famulus cooptari; assidue sanctissimam rogans matrem ut apud filium sibi conditionem inveniret; id ipsum ab æterno ejus Patre

Patre flagitans, ut eum sibi conciliaret. Itaque sanctis hisce cogitationibus plenus, quo die propius accedebat ad urbem, cum templum salutandi Numinis gratiâ solus esset ingressus, mente excessit à sensibus, & in ipso contemplationis æstu Majestatem Dei patris, qui filio Iesu crucem bajulanti se suosque amicissimè commendabat, clarissima luce perspexit, quos cum in suum Iesus patrocinium, fidemque reciperet, ad Ignatium placido ore conversus, *Ego vobis*, inquit, *Romæ propitius ero*, Ignatij in se spem ac fiduciam excitans eo quo passus ac vulneribus confossus fuerat schemate, ut & ipse & socij quos sibi adlegerat, & deinceps in Iesu Societatem adlegendi erant non aliis comitibus, non alio viæ subsidio quàm fide, spe, ac in Deum caritate à passo suo ac vulnerato Salvatore confirmati & corroborati, diversa loca peragrarent, vitamque in quavis mundi plaga agerent, animarum, ac divinæ Majestatis obsequio consecrati.

Ad Heb.
12. v. 2.

Habentes itaque (ut cum Apostolo meos in Christo Iesu Socios compellem) impositam nobis sanctissimum Patriarcham nostram imitandi dulcem necessitatem, deponentes omne pondus, & circumstans nos peccatum curramus ad propositum nobis certamen, aspicientes in auctorem fidei, & consummatorem Iesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem confusione contempta; ut qui crucem bajulans propitium se nobis futurum Ignatio spopondit, per eandem à nobis, difficultate omni perruptâ ac contemptâ, animas obtineat pretioso suo sanguine redemptas.

At videamus modò quâ ratione fides, spes, atque in Deum caritas à passio, & vulnerato Salvatore in animis nostris roborentur.

Primum itaque fidei nostræ fundamentum esse passionem, & vulnera Domini, eaque testari ipsum verum Deum, Deique filium esse, probatissimum est; modus tamen adstruendi veritatem hanc, ab ea planè alienus videtur. Nam capi, ligari, ut virum scele-

ratif.

ratissimum ad tribunalia varia abripi, conspui, pugnis contundi, cædi colaphis, flagellari, coronari spinis, vario ludibrio exponi, cruci, inter latrones, suffigi velut novissimum virorum, lanceâ deinde latus aperiri, quis dicat, judicetque clarissima in Christo Divinitatis esse argumenta? cùm præsertim nemo, quamvis mortalium nequissimus, majori contemptu, graviori que supplicio affici potuerit. Nihilominus omnia hæc opprobria, tormenta, vulnera, Dominum Iesum, ut verum hominem, ita verum Deum probant, teste Centurione, qui Salvatoris patientiam, ac mansuetudinem, in gravissimis cruciatibus admiratus, cælumque videns, ac terram, in ejus morte commoveri, exclamavit: *Verè filius Dei erat iste!*

Hoc ipsum probat Isaias, cùm ait: *de angustia* (legunt in humilitate LXX.) *& de judicio sublatus est, generationem ejus quis enarrabit?* Quis, inquam, eum à tot Iudicibus adeò severè examinatum, ut blasphemum à Caypha, ut amentem ab Hero-

C. 53. v. 8.

Hero-

Herode, à Pilato, Barabbâ viro seditio-
so, latrone, homicidâ nequiorem judi-
catum expendens, ac in modesta illa, &
patiente innocentia, sublatum in cru-
cem, divinam ejus non fatebitur gene-
rationem, quam & Pilatus ipse in illo
agnovit, & reveritus est?

Jo. 13.
v. 31.

Ac, ne cui dubium relinquatur, Chri-
stus ipse hoc de se testimonium dedit,
cùm egresso Iuda ad eum vendendum,
& prodendum; *Nunc clarificatus est*, in-
quit, *filius hominis, & Deus clarificatus est*
in eo, si Deus clarificatus est in eo, & Deus
clarificabit eum in semetipso, & continuo cla-
rificabit eum. Perinde ac si diceret: Iu-
das jam egreditur ad prodendum me,
& tradendum; imminet ergo mihi crux
infamis, ac dura mors, quæ adeò non
cedit mihi ad ignominiam, ut per eam
summè sim glorificandus. In illis enim
non tantùm agnoscar esse filius homi-
nis, & homo, sed & filius Dei, & Deus.
coelum enim, & terra testabuntur
Deum in cruce mori.

In sacram
Dom. pass.

Vnde rectè Drogo S.R.E. Cardina-
lis occasione verborum apud S. Lucam.

Et

Et cognoverunt eum in fractione panis ; in mystico sensu ait : verè non cognosceris, Domine , nisi in fractione panis. Panis caro tua est. fregisti manibus tuis corpus tuum, fregisti vulneribus scilicet corpus, quod foris apparet, & ostendisti medullam scilicet divinitatis tuæ, quæ intus latebat, uti confractis Gedeonis lagenis, lux quæ in illis erat se prodidit. c.24. v.35.
Ios. c.7.
v.17.

Nabuchodonosor, Alexander Magnus Imperatores, Reges varii ac Principes eò dementiæ abrepti sunt, ut Dii à suis haberi & coli voluerint, etiam tonitrua, fulminaque fingentes, ut Dii esse crederentur ; quos tamen verus, & unus Deus miserrimos esse homines variis argumentis ostendit, & ipsi demum confessi sunt. Aliter Dominus Iesus, qui in humilitate, & angustia, qui in flagellis, & spinis, in clavis ac vulneribus, in cruce & probrosissima morte, ita se Deum testatus est, ut in nomine ejus Dan. 3.
v.14.
Phil. c.2.
v.10. omne genu flectatur, cælestium, terrestrium, ac infernorum.

Observant Interpretes, & inter hos Cornelius à Lapide Societatis nostræ

Cant. 2.
v. 14.

Theologus in eum scripturæ locum: *Columba mea in foraminibus petra, in caverna maceria.* Hebraicè legi, columba mea, in recessu scalarum petrae, in abscondito graduum maceriae. Habent multæ petrae, seu rupes foramina, quæ pro scalis serviunt: ita Alexandri Magni milites trecenti, editissimam & præcipitem vel maximè rupem per ejus foramina, quasi per scalas conscendentes, in supremo ejus vertice arcem munitissimam expugnarunt. Habet item maceria, murus scilicet cariosus, excussis vetustate hinc inde lapidibus, velut gradus suos, per quos etiam ascensus in urbes subinde patet, ut successus aliquando docuit.

Ait itaque Christus, qui apud Apostolum petra est, & in flagellato ac vulnerato corpore vera maceria, ait, inquam, fidelem animam alloquens: *Columba mea in foraminibus petra, in caverna maceria*, in sacris scilicet meis vulneribus commorare, per quæ, piâ meditatione, tanquam per scalarum recessus, & gradus absconditos, ascendes ad
in.

intelligendam celsitudinem divinitatis
meæ, cum Thoma Apostolo meo. *O bo-* Serm. 61.
in Cant.
*na foramina, inquit Bernardus, quæ fidem
adstruunt resurrectionis, & Christi divinita-
tem! Dominus, inquit, meus, & Deus meus.
Vnde hoc reportatum oraculum, nisi ex vul-
neribus Salvatoris, quæ ad divinitatem ejus
gradum faciunt?*

In hisce sacrorum Domini vulne-
rum gradibus à terra in cœlum porre-
ctis, tantillum hæreamus. Ascendit per
eos Salvator ad Patrem suum, & Pa-
trem nostrum, ut per eosdem ad Apo-
stolos, & ad nos descenderet Spiritus Genes. 28.
v. 12.
sanctus. Per hos, si ipsi voluerimus, non
minùs, imò & certius, quàm per scalam
Iacob Patriarchæ, descendent ad nos, &
ascendent à nobis ad Deum Angeli, ne-
cessitates nostras, & vota ad ipsum de-
ferentes, & dona ejus, ac gratias ad nos
reportantes. Per has scalas *ascendat homo* Ps. 63. v. 8.
ad cor altum, à terra scilicet, ac terrenis
desideriis sublevatum, & *exaltabitur in*
illo Deus, & ille in Deo.

Beatus planè ille, cujus est auxilium abs Ps. 83. v. 6.
te, Domine Iesu; qui novam hanc coro-

nam usurpando, per quinquies quinque orationes Dominicas, piâ sacrorum vulnerum tuorum meditatione ordinatè dispositas, intermediis quinque salutationibus Angelicis, quasi per totidem scalas, *ascensiones*, & quidem purpureas, *in corde suo disponit*, per quas, ad votorum suorum, atque omnium bonorum culmen pertingat. Longè utique felicius Salomone qui ferculum fecit sibi, cujus inter cætera fecit ascensum purpureum, & cujus mediâ charitate constravit: tui unius causâ fecit se ipse Dominus Iesus ferculum, ô filia Ierusalem, ô anima Christiana, & in eo ascensum vulnerum purpureum, illius maximè in medio sacri lateris inò cordis, hoc est divinissimæ charitatis. Nullibi ergo feliciùs columba, nullibi beatiùs anima esse poterit, quàm in foraminibus petræ, quàm in caverna maceriæ, in vulneribus scilicet Salvatoris, per quæ veluti per scalarum recessus, & gradus absconditos, cum Thoma Apostolo ad Dominum, ac Deum suum ascendat.

Sed

Sed ut ad institutum redeam ; *super cap. 3. 9.*
lapidem unum septem oculi sunt, ait Deus
apud Zachariam, lapis hic Christus Do-
minus est; super eum septem oculi sunt,
attentissima scilicet Dei consideratio,
& sollicitudo, ut eum poliat, & excel-
lentiam quæ in illo latet ostendat ; &
ecce ego, inquit, *cælabo sculpturam*
ejus; Hebræus legit: aperiā apertu-
ram ejus; hoc est, inquit Hieronymus:
istum lapidem clavis crucis, & lanceâ
militis faciam vulnerari, & aperiri, ut,
quæ in illo latet divinitatis Majestas, se-
per vulnera & aperturam, veluti per
cælaturam ac sculpturam manifestet.
Clamat clavus, clamat vulnus, ait Bernar- *Serm. 61.*
dus, *quod Christus Deus sit, & homo*, do- *in Cant.*
centque Deo viciniorem esse nemi-
nem, quàm qui cum Christo patitur,
ei que cum Apostolo configitur.

Sunt etiam vulnera Domini spei
nostræ robur ac firmamentum ; cum
enim constet per illa redemptos nos
esse, speramus salutem æternam conse-
cuturos. *Iesus*, inquit Paulus, *est spes glo-*
riæ nostræ, per sanguinem Crucis, ex

sacratissimis scilicet ejus vulneribus profusum. Tertiò vulnera Salvatoris charitatis nostræ fundamentum. Militum unus aliquis, de exiguo in Iulium Cæsarem amore accusabatur. Is ubi hoc intellexit, illico pectus nudans, vulneraque ostendens : Hi, inquit, Cæsar, testes mei sunt adversus mendaces hostium meorum linguas, quo in te affectu semper fuerim. Et quis in animi dejectione, dum Domini Iesu vulneratas manus, ac pedes, perfossumque pectus recogitat, de ejus in se amore, ac benignitate dubitabit?

IOAN. C. II.
v. 37.

Deflebat Salvator defunctum Lazarum fratrem Marthæ ac Magdalenæ. lacrymas has vident Iudæi, & exclamant: *Ecce quomodo amabat eum!* Ad mortem æternam eramus damnati omnes: vulneribus suis, quasi tot oculis, & sanguineis lacrymis deflevit Dominus miseriam nostram : Ecce anima mea, quomodo amabat te. Redde illi amorem tuum, neque illi tantum, sed & proximo tuo, quem, si per charitatis januam, non admiseris in cor tuum, neque Salvator

tor in sacratissima sua vulnera te admittet; quibus excludi, est cœlo excludi.

CONSIDERATIO V.

Vulnera Christi

Scholæ veræ Sapientiæ.

Qui studiis applicare vult animum, perito & docto Magistro, & libris instituto suo accommodis indiget. Naturale est homini, ut scire desideret. ut autem quæ oportet discamus & sciamus, Magister nobis erit Dominus Iesus, qui se solum, & unicum Magistrum Math. 23. v. 8. dicit, & qui nobis à Patre constitutus est magister, ut illum audiamus. Appositè ad rem nostram Augustinus: *Magistrum omnes unum habemus, & in una* Luc. 9. v. 33. Tract. 16. sup. 10. *schola omnes discipuli sumus. Cathedram in cruce habet, qui corda docet.* De hoc Magistro, & præceptore rectè Thomas à Kempis, *Cui æternum verbum loquitur, à multis opinionibus expeditur.* Lib. 1. de imit. Chr. c. 3. §. 2. *O veritas Deus! Tædet me sæpe multa legere, & audire;*

in te est totum, quod volo, & desidero. Taceant omnes Doctores, sileant universae creaturae in conspectu tuo; tu mihi solus loquere. Hæc ille pro Magistro nostro appositè,

Verùm ut de profectu in studio nostro magis securi simus, Salvator, qui Magister nobis unicus & solus est, ipse & pro omnibus mundi totius libris, solus & unicus liber erit, scriptus intus & foris: intus Divinitate, quam, ut ait Augustinus, soli Beati legunt: foris, Humanitate, conscripta, flagellis, spinis, clavis, lanceâ, qui à nobis legendus est liber, de quo eleganter Aloysius Juglaris noster.

Quid agunt characteres mortis in libro vitæ?

Tolle, lege nobilem paginam

Trophæa sunt, non probra.

de Humil. c. 21.

B. Laurentius Iustinianus Dominum Iesum apertum codicem appellat, in quo legendo, & meditando, universa virtutum disciplina discitur. Non in membranis, inquit, non in lapide, non in ligno, sed sanguine proprio, in sua carne, conscripsit librum hunc Salvator, utq; ab universis legeretur, publicè eum, in Crucis scilicet pluteo, expo-

exposuit. Habet in eo foris simplex & indo-
 ctus quod legat; habet spiritualis, & perfectus,
 quod intus intelligat. In eo scripsit charitatis
 compendium, perfectionis celsitudinem, vir-
 tutum normam; & totius humane redem-
 ptionis modum, ordinemq; in hoc sui corporis
 inclusit volumine. Quam ob rem cum scribe-
 re compleisset, nihilq; superesset scribendum,
 dixit, Consummatum est, Haftenus B.
 Laurentius Iustinianus. Atque hic li-
 ber est thesaurus sapientiae, ac scientiae Dei, Coloss. c. 2.
 ut rectè D. Bonaventura dixerit, Cru- v. 3.
 cifixum sibi omnem bibliothecam esse. Quod In elog.
 & intellexit venerabilis illa Anna Ma- vitæ eius.
 ria Ordinis S. Claræ in Sicilia, Mona-
 sterii sui Superior, quæ subditas sibi
 Religiosas hortari solita est: si Patris
 sui sancti Francisci virtutem æmulari
 cuperent, non alio Magistro ac libro
 uterentur, quàm Iesu Crucifixo, quem
 unaquæque in cellula sua, in ejus effi-
 gie, præ oculis haberet.

Hunc nobis librum etiam indicat
 S. P. N. Ignatius, & unà quam in eo
 discere debeamus lectionem. Collo-
 quium, inquit, absolutâ scilicet Medita-
 tione,

tione, fiet imaginando Iesum Christum coram me adesse in cruce fixum, Ecce librum, audi lectionem. Itaque exquiram rationem, quâ Creator ipse infinitus, fieri creatura, & ab aeterna vita ad temporariam mortem venire pro peccatis meis dignatus sit.

Arguam insuper meipsum, percunctans quid hætenus dignum memoratu egerim pro Christo? quid agam tandem? aut agere debeam? Ita & sancta Ludgardis clausis oculis corporis, animæ verò apertis, Christi in Cruce ante se pendentis effigiem considerabat, & veluti librum suum, pia mente legebat, quando Salvator se illi ostendit patenti lateris vulnere; cui Virgo os applicans ex eo hausit illuminationem, quam vocat Apostolus, scientiæ claritatis Dei, in facie Christi, per claram scilicet ejus, & redemptionis ab ipso consummatæ cognitionem.

Habemus itaque Magistrum & librum, ac pro Cathedra crucem: scholas Magister ipse offert, & aperit, sacratissima sua quinque vulnera; sumus in his sanctorum omnium condiscipuli, in his docebimur, quæ sit longitudo, latitudo, subli-

Barth. Fi-
zen. in vita
eius, 16.
Iunii.

I. Cor. 4.
v. 6.

*sublimitas, & profundum Crucis Christi, ut
sciamus supereminentem scientiæ caritatem
Christi, & impleamur in omnem plenitudi-
nem Dei, arbitantes cum Apostolo, nihil nos
scire, nisi Iesum Christum, & hunc cruci-
fixum.*

*Ephes. 3.
v. 19.*

*1. Cor. 1.
v. 2.*

Gymnasium igitur ad hanc doctrinam capeffendam adeamus. In prima ejus schola, vulnere scilicet sinistri pedis, profundum crucis Christi nobis addiscendum est, ejus scilicet Humilitas, qui etiam latronibus passus est se postponi, medius inter illos suspensus, qui Deus erat, sanctitas, atque innocentia ipsa; ut Nihilum nostrum, & peccata nostra cognoscentes, optemus omnibus posteriores haberi. Hac in schola S. Paulus, & S. Franciscus optime profecerant, cum se peccatores omnium maximos profiterentur, & tales æstimari, dicique cuperent.

*1. Tim 1.
v. 11.
In eius
vita.*

In secunda schola, hoc est, in dexteri pedis vulnere Crucis Christi, debemus perdiscere latitudinem: ut parato ac læto animo prospera æquè atque adversa complectamur, divinæ voluntati

Rib. in
vita.

tati in omnibus nos conformantes. Quod sancto P. N. Ignatio adeò usitatum fuit, ut in omni rerum eventu, non aliâ animâ, quàm Dei voluntate agi, ac vivere videretur.

Sur. in eius
vita.

In tertia schola, hoc est, in vulnere sinistræ manus, longitudinis Crucis Christi doctrina traditur, quam crucem ipse ab æterno complexus est, & tandem ineffabili patientia atque æquanimitate subivit, ut & nos hoc exemplo patienter, atque æquanimiter Crucem nostram admittamus, & cum sancta Elisabetha Hungariæ Regis filia, Hassiæ Landgravia, socios conquiramus, qui in adversis Deo nobiscum laudes concinant.

Philip. 3.
v. 20.

In quarta schola, hoc est, in vulnere dexteræ manus, Crucis Christi discemus sublimitatem, ut animo à terra sublato, divina tantum sedemur, & cum Apostolo *in cælis sit conversatio nostra.*

Inglavis
elog. 76.

De quinta schola, in vulnere scilicet lateris & cordis Domini constituta, eleganter ita scribit qui suprâ:

Clatus

Elatum in Cathedram

Veri Magister Amoris

Idiomate amantum posthac loquuturus

Ore clauso, cor aperit.

Fideliorem Interpretem,

Doctrina cordium hactenus non invenit

An planè loquatur ex corde,

Idioma cordis interroga?

Schola itaque hæc, schola divini Amoris, eaque suprema est.

S. Vincentius Ferrerius ex D. Domini familia, studiis fatigatus non alibi relaxabat animum, quàm in vulneribus Salvatoris, sibi in Crucifixo suo, obversantibus, fassus se in Dei, virtutumque scientiâ progressum majorem hisce in scholis fecisse, quàm in alio ullo orbis Gymnasio, quocunque magistro facere potuisset. In illis scholis & nobis omnis opera ponenda est, si ad supremum, libri scilicet vitæ æternæ præmium adspiremus.

*Paul. Bar.
in an. Sa.*

Ad

AD vulnus sinistrae manus orabimur, pro sancto Dei timore obtinendo, & ut ab inferis liberemur.

CONSIDERATIO I.

Vulnera Christi

Thecae Dei scriptoriae.

THecas hominum scriptorias, ab atro colore, vulgò atramentaria dicimus; ego hasce thecas Dei scriptorias, à sanguine Domini Iesu, si loqui ita
fas

fas est, Rubramentaria appellabo. Nihil æquè horrere solitus erat Iob Prophe-
ta, quàm Dei manum, quâ librum vitæ,
ac mortis conscribit ; *Scribis* , inquit, ^{cap. 13.}
Domine , *contra me amaritudines* , & con- ^{v. 26.}
sumere me vis peccatis adolescentiæ meæ. Erat
Iob vir simplex, & rectus, ac timens Deum, & ^{cap. 1. v. 1.}
recedens à malo ; thecam tamen Dei scri-
ptoriam, manum ejus, ac calamum hor-
ret, ne his adolescentiæ suæ peccata
annotaverit : & nos securi vivimus in
peccatis non solum adolescentiæ, sed &
virilis ac senilis ætatis, perinde ac si
Deo theca nulla scriptoria, nulla ma-
nus, nullusque calamus foret, quibus
contra nos æternas scriberet amaritu-
dines.

Terrore plenum est quod refert Cæ- ^{T. 8. an.}
sar Cardinalis Baronius. Pyrrhus Pa- ^{Ch. 646.}
triarcha Constantinopolitanus, in Mo- ^{n. 150.}
nothelitarum hæresim inciderat. Ro-
mam evocatus, & à Theodoro I. sum-
mo Pontifice monitus resipiscit ; sed
vix dum Constantinopolim rediens,
Aquileiam attigerat, cum in eundem
errorem relapsus, ei pertinaciter adhæ-
sit.

fit. Quare Pontifex, coacto Romæ Episcoporum concilio, post decretam contra Pyrrhum sententiam, summum Orbis tribunal conscendit, venerandum scilicet SS. Apostolorum Petri ac Pauli sepulchrum, eoque super, coram sacro Præsulum Concilio, & S.P.Q.R. sanctissimum Missæ sacrificium offerens, peractâ sacri calicis consecratione, partem Dominici sanguinis in atramentarium suum infudit, illoque scripsit, adversus Patriarcham sententiam, quâ illum ab Ecclesiæ Communione, & æterna salute proscribebat.

Anima mea, quàm meritò de te queritur Salvator! Clamat sibi graviora esse vulnera peccati tui, quàm corporis sui, nec times illum pretioso sanguine suo, caractere indelebili, scribere contra te mortis æternæ decretum?

lil. c. 2. Ora anima mea, cum Divo Augustino, aliisque, & dicito: *Manus tua Domine fecerunt me, & plasma verunt me totum in circuitu, illæ manus quæ pro me cruci affixæ sunt: opus manuum tuarum ne despicias. Ecce in manibus tuis descripsisti me, sacratissimorum*

rum

rum vulnerum tuorum caractere, caractere scilicet suavitatis, & non amaritudinis, caractere misericordiae, & non iustitiae, lege Domine Iesu hanc scripturam, & salva me.

CONSIDERATIO II.

Vulnera Christi.

Terror malorum, & Spes bonorum in Iudicio.

B *Eatus est homo, qui semper est pavidus, inquit Sapiens. Abbas Elias dicebat tria se timere solitum. Primum, quando anima corpore egreditur. Secundum, quando Iudici Deo sistenda foret. Tertium, quando extrema sententia esset pronuntianda: Cogitemus, inquit Cælarus Arelatensis, illius Iudicis incessanter adventum, qui utinam nos sic paratos inveniret, quomodo nemo potest dubitare, quòd veniet! Quòd si requiras, quomodo veniet? In illo utique corpore, quod pro nostra salute susceptum, pro nostra absolutione natum, & pro nostrorum vulnerum medicina lanceâ, clavisq; transfixum est. Pri-*

Prov. 28.

v. 14.

Herib.

Rosw. in

vitis PP.

Hom. 27.

ma erit in reos intoleranda sententia, reverendarum presentia cicatricum, quando dicet Dominus, infer digitum tuum huc, & vide manus meas, affer manum tuam, & mitte in latus meum, & agnosce quæ pro te impio, pietas divina perpeffa est.

*Lib. 2. de
Symb. c. 8.*

*p. 1. Stim.
c. 2.*

*Zach. 12.
v. 10.*

*Instr. vitæ
spir. medit.
de Ind.*

Quò se tunc, uti rectè S. Augustinus, peccator convertet? quando illi meritò exprobrabit Salvator, vide hominem quem crucifixisti, vide vulnera quæ inflixisti, vide latus quod transfixisti, quoniam pro te, & propter te, apertum est, & tamen intrare noluit. Neque minus terribile est, quod S. Bonaventura, Apparebit, inquit Dominus Iesus cum vulneribus suis, & clamabit dicens: Videte quanta à vobis, & in vobis, & pro vobis passus sum, & tamen ingrati omnia contempsistis, & pro nihilo duxistis: Ite maledicti in ignem æternum. Certum itaque est, in extremo iudicio, impios, uti Propheta ait, aspecturos in eum, quem confixerunt; videbunt eundem & iusti, sed hi ad solatium, illi ad horrorem. Ita Ludovicus Blosius, Christus Dominus, inquit, in iudicio ostendet vulnera sua ineffabili decore: fulgentia, quæ iustis qui-

*quidem dulcissimam consolationem, impiis
verò horribilem confusionem adferent.*

S. Mechtildis, die quodam Veneris
sancto, eâ horâ, quâ Salvator Cruci fi-
gendus erat, alienatâ à sensibus mente,
iudicio divino fistebatur. Compare-
bant Deipara, Angeli, Sancti, creaturæ
omnes. Credebat illa extremum adesse
diem, & in orbem universum feren-
dam sententiam. Accusabat eam Dei
mater de exigua nimis erga Dominum
Iesum filium suum obedientia, Sera-
phini de tepido illius in eum amore,
Apostoli de doctrina sua non accuratè
fatis ab ipsa observata, Sancti omnes
de virtutum suarum exemplis, subinde
neglectis, creaturæ quòd his ad Dei
gloriam non semper usa fuisset. Quid
agat hîc Mechtildis? procidit ad pedes
Iesu Iudicis, rigat lacrymis, & per vene-
randa horum vulnera, misericordiam
ac pacem implorans, sibi restituitur.
Audi & horresce peccator, *si in viridi
ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?*

Lego in Actis pro canonizatione B.
P. Francisci Borgiæ, Tertii Generalis

Lib. I.
Grat. Sp.
c. 12.

Euseb. Nie-
renbergius
in vita
eius.

Societatis Iesu promovenda, conscriptis, virum in Hispania, quàm sanguine nobilem, tam vitiis ac flagitiis infamem, gravi ægitudine correptum, ac de vita periclitantem tantâ obstinatione in sceleribus suis perstitisse, ut recta omnes monentes rejiceret, nolletque de anima per Confessionem expianda quemquam audire. Venit tum fortè eam in urbem Borgia, qui cognito miseri periculo, pro zelo suo, illum juvare cupidus, ante Christum Crucifixum in genua procidit, eum ardentè obsecrans, & obtestans, ut qui Orbi universo, sanguine suo saluti fuisset, infelici ac pertinaci illi animæ non deesset. Francisco hæc precato ex cruce Salvator: Adi, inquit, confestim ægrum, eumque hortare, ut se expiet, & ego mox illi, ut Medicus, & infirmorum curator adero. Abit Franciscus spei bonæ plenus, & tanto adjutore gaudens, ad ægri domum se confert, quo Salvator jam antecesserat, Medici, ac prope famuli specie illi solatia, atque obsequia deferens. Excipitur ab
infirm-

infirmo non inurbanè Borgia, verùm ubi de Confessione cœpit agere, ad eam instituendam adduci non potuit. Recedit interim Dominus, relicto ad ulteriores conatus apud ægrum Francisco, qui & ipse, cùm operam perderet, etiam recessit, & denuo coram Christo crucifixo in genua provolutus, per sacra illius vulnera obtestatur, ut misero adsit. Cui Dominus: Conveni iterum pertinacem illum Francisce, meque tecum defer, si fortè me conspecto, cruci pro se fixo convertatur, & vivat. Redit Borgia, & submotis arbitris, ut liberior esset æger, verbis ad pietatem omnem compositis, submissis in terram genibus, Christum Cruci affixum illi repræsentat: per passionem, dolores, sacra Domini Iesu vulnera orans, obsecransque, ut animæ suæ misereatur, æternitatem consideret; nolle Deum mortem peccatoris, sceleribus omnibus misericordiam eius majorem esse, ad omnia miser obsurdescit. Addit & vocem suam Dominus Iesus, & vocem sanguinis, quem ex

l. 4. in 10.

vulneribus omnibus copiosè effundebat : per hunc iterum iterumque obtestatur Franciscus ; sed nihil proficit. Tum verò Salvator revulsa à cruce manu , sacrosanctum suum cruorem in faciem proiicit obstinati peccatoris, qui quot guttas numerat, tot veluti linguis in magno iudicii die , coram orbe universo , neglectam , & contemptam benignissimi Dei , ac Salvatoris sui misericordiam illi exprobrabit , suntque misero, ut cum Ruperto loquar , *Veneranda Domini vulnera, aeterna futura incendia.* Ita tecum agetur peccator obstinate.

CONSIDERATIO III.

Vulnera Christi

Tesseræ fiduciæ nostræ.

THronum divinæ Majestatis non ita obfident tonitrua ac fulmina iræ , & furoris in peccatores, ut misericordiæ , ac benignitatis ejus radios obnubilent. Neque sacratissima Domini vulnera adeò nobis terrori esse debent, dum

dum illa flagitiis nostris conculcamus, ut omnem nobis fiduciam tollant; sed per eam quæ in illis est, Dei benignitatem, ac misericordiam, animos nostros in certam salutis spem debent erigere.

Peccavi, inquit Bernardus, peccatum grande: turbatur conscientia, sed non perturbatur, quoniam vulnerum Domini recordabor. Nempe vulneratus est propter iniquitates nostras; Et ideo liquet errasse eum, qui ait: Major est iniquitas mea, quam ut veniam merear. Veniam enim meretur ille, pro quo Christus & vulneratus & mortuus est. Ita Bernardus.

*Serm. 61.
in Cant.*

Hujus spei plena dicebat fidelis illa anima: *Messui myrrham meam cum aromatibus meis; quæ misceo, ut illius amaritudinem horum suavitate temperem, & animum meum maximis pressum angustiiis sublevem. Ita in horto Domini corporis, sacris quinque vulneribus, quasi totidem areolis distincto, non solum timoris myrrha, sed & suavissima spei, ac fiduciæ aromata nobis legenda sunt, firmissimè credendo, benignissimum Salvatorem nolle perire*

*Cant. 5.
v. 1.*

animas tanto à se labore quæfitas, tanto pretio redemptas.

Serm. 74.
ad fr. in
eremo.

Neque alio argumento pusillanimes consolabatur D. Augustinus. Noli, in-
quiebat, *dicere: in cælo non ero. tenemus mortem Christi, tenemus sanguinem Christi, si quod plus est tenemus, quod minus est, speremus. Qui pro nobis dedit mortem suam, non is daturus est vitam suam? & qui pro nobis pertulit mala, non is daturus est, quæ possidet bona? desperarem utique, sed non despero, quia vulnerum Domini recordabor.* Hæc Augustinus. Ad hanc fiduciam ipse etiam Dominus infinitâ suâ misericordiâ nos excitat. Aliquando enim sanctæ Birgittæ factus est, si ulla apud inferos foret redemptio, toties iterum paratum se pati ac crucifigi, quot in æternis flammis animæ cruciantur. Spera itaque anima mea in Domino, & fac bonitatem, & pascere in fiducia passionis, vulnerum, ac mortis ejus.

Lib. 7. Re-
vel. 6. 27.

Apud Lob-
bet. in Ec-
cles. p. 259.

Referunt Græci Scriptores morem gentis suæ obtinuisse, ut hospes sublatâ mensâ convivas suos dimittens, percussâ sibi venâ, pro haustu postremo, quem

quem *τελος φιλίας*, hoc est, extremum amicitiae appellabant, sanguinem suum illis propinaret. Omnes corporis sui venas aperuit Dominus Iesus, ut in magna illa coena, haustum æternum sempiternæ felicitatis, ac suavitatis nobis propinaret. *Bibimus ergo, ait Ambrosius, Lib. 10. in pretium nostrum, ut bibendo redimamur. Luc. c. 23.*

Non vult tamen Dominus haustum hunc extremum esse suæ in nos benignitatis ac misericordiæ, qui semper paratus est eum nobis non semel tantum propinare, sed millies ac millies repetere ac repræsentare. Exclamabo itaque cum Propheta regio: *Quid retribuam Domino, pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, non unum sed totidem, quot mihi vulnera offert, quæ mihi fiduciæ ac spei calices erunt pretioso sanguinis ejus potu inebriantia animam meam; hos, inquam, calices accipiam, & nomen Domini Iesu pro me vulnerati invocabo, ut sit mihi Iesus.* *Psal. 115. v. 3.*

CONSIDERATIO IV.

*Vulnera Christi**Consummatio redemptionis nostræ.*

Salvator noster, postquam suffixus cruci fuit, accepissetque manuum, *Heb. 5. v. 7.* ac pedum vulnera, *preces, supplicationesq;* ut ait Apostolus, *cum clamore valido & lacrymis offerens,* dixit: *Consummatum est;* opus scilicet humanæ redemptionis, quâ reſeratum cœlum, obſeratus infernus, homo Deo reconciliatus est. Cave anima mea, iterum æternæ damnationis viam ingredi, atque ita pretioſo Domini Ieſu ſanguine utere, divino illo redemptionis tuæ pretio, ne hoc peccatis tuis prodigas. Quod Salvator ipſe avertere conatur, continuâ ſuâ miſericordiâ te erudiens, ut ſaluti tuæ conſulas, pro qua tibi obtinenda tanta paſſus eſt, & pretioſum ſuum ſanguinem tam copioſè effudit. *Io. 19. v. 30.*

*Luc. VVad.
an. Ch.
1220. n. 35.*

Non nemo è D. Franciſci familia, in hanc ab ipſo ſancto Patre admiſſus, gra-

vi pulsatus tentatione, ut manum ab aratro tolleret, ac retrò respiceret, facultatem ab eodem petit repetendi sæculum. Cui ille, Itáne fili? ut pro terra coelum deferas? pro parentibus, Salvatorem tuum pro te tanta passum? ut à via salutis, quam cœpisti, ad viam regrediaris æternæ damnationis? Quibus verbis nihil ille commotus, Hugolinum S. R. E. Cardinalem Ordinis protectorem adit. sed & huic saniora suadenti non auscultans, ad Pontificem summum Honorium, ejus nominis III. se contulit, à quo etiam passus repulsam, fugit è Monasterio. Vix è limine excesserat, cùm virum habuit indignante vultu obvium, qui, quò tenderet quærir: cui profugus stomachabundus; Quid, inquit, tibi mecum? quid ad te iter meum? viam ego meam, tu tuam iro, detexit illico viator latus, manusque, ac pedes sanguine fluentes, & ingemiscens: poteris, inquit, testibus hisce vulneribus agnoscere, quàm mea interfit, de hoc tuo itinere te interrogare, quæ, ut te ab itinere æternæ damnationis,

tionis, in quod hodie recurris, abduce-
rem, in cruce pertuli. An igitur non ju-
re merito, quò pergas, à te quæro, qui
cupio per hæc vulnera, per hunc san-
guinem, te viam, quæ ad coelum ducit,
relegere? Est ille quidem salutem tuam
operatus in medio terræ, sed non de-
scendit ad inferos, quò tu properas, ut
te inde iterum redimat. Commotus il-
le infinitâ hac Salvatoris sui benignita-
te, ad ejus pedes se abiicit, inconstantia,
ac protervia veniam supplex orat, &
velut prodigus ad Patrem reversus, à
S. Francisco benignè recipitur, ac dein-
ceps religiosæ vitæ exemplo omnibus
præluxit. Ita nunquam non salutem no-
stram, quam semel consummarunt, sa-
cratissima Domini vulnera, conservant.
Ora hîc, anima mea, cum S. Francisco
Xaverio: *Domine Iesu Christe, Deus cordis
mei, per quinque illa vulnera, quæ tibi in cru-
ce noster amor inflixit, tuis famulis subveni,
quos pretioso sanguine redemisti.*

CONSIDERATIO V.

*Vulnera Christi**Claustra inferni.*

S Catharina Senensis tanto erga *Surius in*
 animarum salutem zelo ferebatur, *vita.*
 ut optarit non semel, ita se infernum
 posse obferare, ut referari deinde non
 posset. Quod sancta illa Virgo optabat,
 hoc facere potest Dominus Iesus. est
 enim ipse apud S. Ioannem, teste D. *Apoc. 20.*
 Augustino, *Angelus ille qui habet clavem* *v. 1.*
abyssi; clavis hæc juxta D. Chryosto- *Lib. 20. de*
 mum, Crux Domini est; juxta D. Ber- *Civ. c. 7.*
 nardum, *clavus Salvatoris, clavus est rese-* *Serm. 61.*
rans cælum, obferans abyssum. *in Cant.*

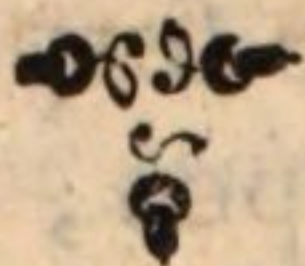
S. Mechtildis, orationi more suo, *Lib. 5.*
 intenta, infernum aliquando vidit pa- *Grat. Sp.*
 tentem, in eoque serpentes, dracones, *c. 11.*
 tigres, leones, lupos, canes mutuis se
 morsibus atrocissimè laniantes. Inter-
 roganti quid sibi hæc monstra vellent?
 respondit Dominus animas esse, quæ
 nun-

nunquam Salvatoris sui, passi scilicet, & suppliciorum, ac vulnerum ejus dulciter meminissent; quibus tamen veluti clavibus cœlum aperitur, & clauditur infernus;

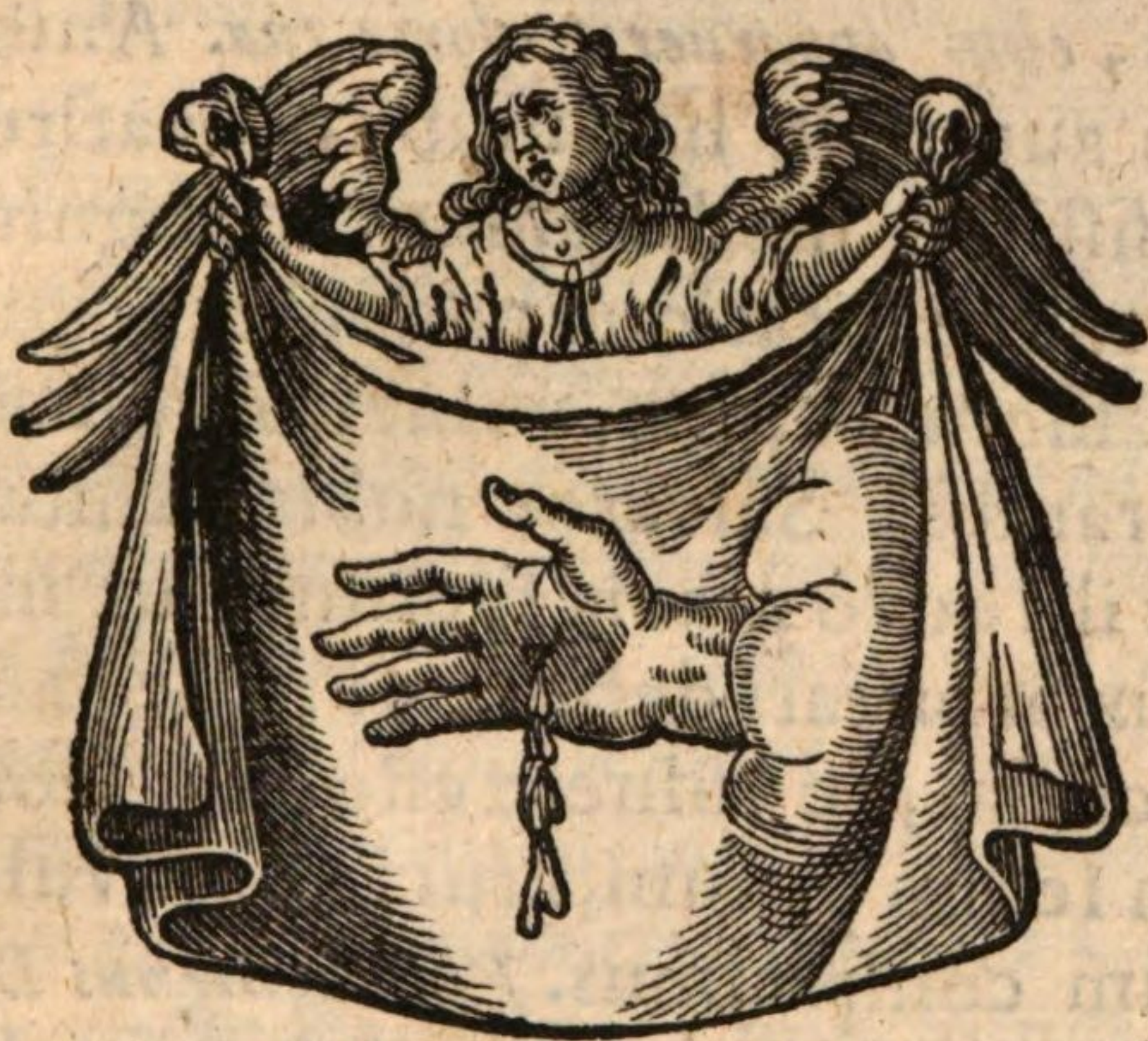
Lib. 8.

Mir. c. 8.

Necessarias nobis hasce claves esse lego apud Cæsarium, qui refert à quodam visos fuisse cum Christo crucifixos quindecim Ordinis sui Religiosos; quam crucifixionem scribit Obedientiâ, patientiâ, ac humilitate perfici; pedes humilitatis, patientiæ sinistram, obedientiæ clavo figente dexteram; malleum esse spem cœli, atque inferni horrorem, ut clavi, malleus, vulnera Salvatoris, claves nobis sint cœli ac abyssi, quibus illud aperitur, hæc clauditur,

Ad

AD sacrum hoc vulnus dexteræ manus, cum omni fiducia pete à Deo, ut æternam beatitudinem consequi possis.

CONSIDERATIO I.

Vulnera Christi.

Cælum in terra.

SI fieri potest, ut in terra cælum reperiat, hoc ille consecutus est, qui sacra Domini Iesu vulnera invenit. Cæli felicitas ac beatitudo est Deum intue-

*Psal. 17.
v. 15.*

intueri ; *Satiabor*, inquit Propheta Regius, *cùm apparuerit gloria tua*. Animarum autem in hoc mundo beatitudo consistit in meditatione, & cognitione atque imitatione patientiæ, quam in passione, cruce, vulneribusque suis tolerandis, Salvator nobis exhibuit, quæ illi adeò gravia fuerunt, ut indignum arbitrari debeamus, sine passione, cruce, ac vulnere esse, ubi Dominum Iesum passum, crucifixum, vulneratum conspiciamus. *Vult benignus Dux*, ait Bernardus, *devoti militis sui vultum in sua sustolli vulnera, ut illius ex hoc animus erigat, & exemplo suo, reddat ad tolerandum fortiolem, ac latiolem. Enimvero non sentit sua, dum illius vulnera intuetur*. In quo animæ tolerantis ac patientis summa in terris est felicitas, ac beatitudo, patientem se ac dura tolerantem in patiente, ac duriora tolerante Salvatore contemplari.

*Serm. 61.
in Cant.*

De cœli pulchritudine quid dicam? Inexplicabilis illa est à Dei Majestate, à gloria Deiparæ, Angelorum ac Sanctorum omnium, ab ornatu, & constitutione

tutione, quæ à D. Ioanne describun- *Apoc. 21.*
 tur, desumptâ comparatione ab iis,
 quæ in terra sunt ornatissima, ac splen-
 didissima. Præclare D. Augustinus: *In ps. 85.*
Pulchrum, inquit, est cælum, sed pulchrior
est fabricator cæli. At video cælum, inquit,
& illum non video: oculos enim habes ad vi-
dendum cælum, cor nondum habes ad viden-
dum fabricatorem cæli. ideo venit de cælo,
ut mundet cor, (aquâ scilicet & sanguine
manante è cordis sui vulnere) quo vi-
deatur qui fecit cælum, & terram. Ita Chri-
 sti sacrosancta vulnera non solum di-
 gnos nos reddunt, ut Dei, cælique pul-
 chritudinem conspiciamus, sed & ipsa,
 ait Blofius, plus pulchritudinis, lætitiæ, atque *Expl sup.*
 claritatis totæ cælesti curiæ conferunt, quàm *pass. Dom.*
 omnia alia quæ in vita perenni, excepta divi- *c. 19.*
 nitate, habentur. quare deplorandum, ait,
 tantam pulchritudinem, toto terrarum orbe,
 parum adeò ab hominibus aestimari.

In monte Thabor facies resplenduit *Matth. 17.*
 Salvatoris, sicut Sol, & vestimenta ejus fa- *v. 1.*
 cta sunt splendentia, & candida nimis velut *Mar. 9. v. 1*
 nix, qualia fullo; ut ait Marcus, non potest
 super terram candida facere; æternæ quip-

I. p. stim.
6.5.

In vita,

pe lucis candor illis à Domino communicabatur. Captus hoc splendore, & candore, ac gloriæ dulcedine Petrus, sui ac sociorum Apostolorum oblitus exclamat: *Domine, bonum est nos hîc esse; faciamus hîc tria tabernacula: Tibi unum, & Moysi unum, & Elie unum. Non enim sciebat, quid diceret, ait Evangelista. Verùm scit sanctus Bonaventura quid dicat, cùm vult, ut faciamus tria tabernacula in vulneribus Salvatoris, unum in pedibus, unum in manibus, & unum in latere accorde Iesu; in quibus planè bonum est nos esse, omnia opera nostra peragere, & calo in terra frui, est enim in illis omnis cœli splendor atque ornatus. S. Mater Terefia, solo splendore, ac lumine vulneris dextræ manus conspecto, ita afficiebatur animo, ut spreto omni eo, quod mundus pulchrum æstimat, sacro isti vulnere semper adhæserit, atque hoc, velut cœlum suum, semper habuerit. Quid si reliquorum gloriam conspexisset? credidisset sanè cœlos novos in terris creasse Deum.*

De cœli suavitate, quid dicam? de illa

illa ambrosia? de quo illo nectare? *Tanta*, ait Augustinus, *suavitas ac jucunditas* Aug. de lib. arb. l. 3. c. 25.
est lucis æternæ, ut etiamsi non liceret amplius in ea manere, quàm unius diei morâ;
propter hoc solum, innumerabiles anni hujus vitæ, pleni deliciis, & circumfluentia temporalium bonorum, rectè meritoq; contemnerentur. Non enim falso ac pravo affectu dictum est: *melior est dies una in atriis tuis super millia.* Habent & hîc, in terris, atria Domini, sacratissima scilicet illius vulnera, jucunditatem, & suavitatem suam, quæ omnes mundi delicias superant, & cœlestes adæquant. Ita expertus judicavit Abbas Blosius, cùm ait: *Ore ad patulum* Marg. Sp. c. 19.
vulnus lateris ejus apposito, cœlestem suavitatem ex corde ipsius manantem gustato, revera enim torrens voluptatis illinc erumpens te abundanter satiare poterit. Ita sancta virgo Ludgardis lateri Domini sibi occurrentis, dum ad templum ægra se conferret, os applicans tantam exfugebat dulcedinem, ut nullis posse affligi ærumnis se crederet, in quibus cœli solatia ex divino illo fonte hausta non experiretur. Ista dulcedine perfunde-
Barth. Fizen. in vita 16. Junii.

Inst. spir.
6.11.

tur Blofius cū ait, *Saluto, Domine Iesu, rosea, ac suavissima vulnera tua, quæ suscepisti pro me, & in quibus descripsisti me. salve te, salvete, salvete venerantes, & salutifera plagæ Redemptoris mei, & amatoris mei.* Ita Dei servi animum receant in Domini Iesu sacris vulneribus.

*In eius
vita.*

S. Clara Affisia, nullo non die stans precibus sacra Domini vulnera salutabat, ac venerabatur, quo in pietatis exercitio ingenti semper consolatione perfundebatur, utque sanctissimorum horum pignorum assiduum haberet monitorem, fune aspero nodis quinque implexo corpus cingebat.

Neque in oratione tantummodo, piisque devotionis exercitiis, quibus vulnera Domini colimus, hanc cœli suavitatem invenire est; sed in ipsa etiam tribulationum, atque afflictionum amaritudine, uti mox in sancta Ludgarde vidimus, & ipse Salvator nos docet. Juvenis nobilis & lectæ virtutis familia Senensis, Ioannes de Incontris in deliciis paternæ domus educatus, illis nuntium remittens, Ordini sancti Augustini

*Laur. Scala
vin. Moral.
19. de pass.
Dom.*

gustini nomen dedit. Mox tamen vitæ religiosæ incommodis in gravem moerorem dejectus, domum paternam repetere statuit. At non passus id Salvator se illi videndum obtulit, detecto lateris vulnere; fili, inquit, ubi cibus tibi minùs sapidus, lectus durior, nocturnæ vigiliæ meis concinendis laudibus constitutæ molestiores fuerint, ingredi vulnus hoc, & intinge illa in divino sanguinis mei condimento, & coelesti tibi suavitate dulcescent. Momenti obtemperavit juvenis, & tantis cum solatiis, tantis virtutibus vitam peregit, ut beati appellatione à sede Apostolica meruerit condecorari. Non absimile est, quod de sui ordinis religioso scribit Hieronymus Gratianus, vir religiosissimus. Ille in Hispania, mensæ accumbens in communi triclinio, cùm vinum tam acidum, ut acetum magis videretur, quàm vinum, Oeconomus apposuisset, illud bibens, lateri Salvatoris os sibi videbatur applicare, ex eoque potum haurire favo ac melle suaviorem. Suo etiam solatio, à vulne-

*Carolus à
Brux. in
elogiis.*

rato Salvatore affectus fuit frater Ioannes Baptista Faventinus ex D. Francisci familia Capucinus laicus. Hic perditis moribus homo, cum Ordini illi sacro se dedicasset, tantò in religiosa vita melior, quantò in priore deterior fuerat, monitus coram toto monasterio à superiore suo, vel ut emendaretur, vel ut ad omnem virtutem magis erudiretur, adeò monitionem hanc sensit, ut venâ pectoris disruptâ sanguinem per os copiosè eiecerit, quem manu excipiens, & ad Ecclesiam convolans, Salvatori in cruce pendenti obtulit: En, inquit, Domine, quæ pro te patior. Cum ecce Dominus, revulsâ è cruce manu, sanguinem è sacro suo latere profluentem cum simili voce reddidit: en Baptista, quæ ego pro te passus sum. Quâ Salvatoris sui benignitate confirmatus, quæcunque illi deinde ardua occurrerunt, in latere ac sanguine Domini reposuit, atque in deliciis habuit, & tanquam dona è cœlo missa de manu Dei accepit.

Ita vulnera Domini gaudia sunt, solatia,

latia, dulcedo, ac beatitudo in terris ad patientem & vulneratum Salvatorem recurrentibus, eumque sincerè amantibus; ad quem eleganter ille nos invitat, cùm ait:

*Iuglaris
elog. 86.*

*Huc, huc, vel è cæli Hybla apes mellifica,
Vbi flori unico quinq; alvearia non sufficiunt,
Tam suavis est.*

Est enim Salvator flos ille campi, & lili-
um convallium, adeò succulentus &
suavis, ut mellis, & consolationis omnis
materiam in quinque sacrorum vulne-
rum suorum divinis alveariis supera-
bundantem sufficere possit, quâ, quid- *Cant. 2.*
quid adversum nobis, atque acerbum *v. I.*
accidit, veluti dulcedine è cœlo haustâ
leniamus.

CONSIDERATIO II.

Vulnera Christi

Viæ ad patriam.

A Dvenæ super terram, & peregrini su- *I. Pet. 12.*
mus omnes. Viæ nobis ad patriam *v. II.*
sunt Domini vulnera. Illam viam nobis

In Ps. 60. ostendit S. Augustinus : *Salvator* , inquit , *si spes nostra factus non esset* , non nos deduceret : *deducit tanquam dux* , & *in se ducit* ; per vulnera scilicet sua , tanquam per viam , & ad se ducit , tanquam ad patriam.

Apoc. 21.
v. 21.

Portæ coelestis Hierusalem singulæ , ex margaritis singulis constructæ sunt : sed per has ingressus non patet , nisi per portas anteriores , ex vulneribus Domini , veluti totidem pyropis constructas , ut de his rectè ille dicat :

Ingl. eleg.
86.

Hæc ad arcana cœlitum iter est ,
Hæc qui ad Deum non intrat per ostia ,
Fur est , & latro.

In vita.

S. Edmundus morti proximus , Christi in cruce pendentis effigiem postulabat , cujus vulnera deosculatus : Hæc , inquit , naves meæ sunt , quibus plenis fiduciæ velis , per rubrum sanguinis Dominici mare , in diu optatum patriæ coelestis portum penetrare spero.

Exod. 13.
v. 22.

Filiis Israël eductis à Deo , per desertum , in terram promissionis , ne aberrarent , dux fuit *columna nubis per diem* , *columna ignis per noctem*. Ita & nobis , in dubio
bio

bio hoc æternæ salutis itinere, columna Dominicæ crucis dux esse debet, vulneribus Salvatoris, veluti totidem luminibus refulgentis, ne errore non reparando à via deflectamus. Verùm, uti qui in lubrico ac præcipiti loco iter facit, ductore aliquo opus habet, qui manum porrigat; ita & quilibet qui cœli viam ingreditur, duce opus habet. Ductor autem ille, Salvator est; quod, more suo, mellifluè scribit S. Bernardus ad Hugonem Novitium; *Ep. 351. Crucifigere, inquit, pariter cum Christo; (socius dolorum ejus esto) nec ledere aliquatenus poterunt clavi, qui per manus ejus ac pedes, ad tuos usque pervenient, totum tibi figent Salvatorem; & pedes tui pedibus ejus confixi, quocumque in lubrico, quovis in præcipitio, gradientur securi, manusque ejus tuis fixæ, te ad cœlestem patriam deducunt. Hanc viam tene, hoc duce gradere viator quisquis cœlum petis, & non aberrabis.*

CONSIDERATIO III.

*Vulnera Christi**Pignora animarum.*

Magno Reipublicæ bono, Montes, quos pietatis nuncupamus, aperiuntur, ut qui paupertate, vel necessitate aliquâ premuntur, dato pignore, sibi consulere possint. Anima mea plurimum dubito, an egestatem tuam fat noveris. Dicis fortasse cum illo, apud D. Ioannem, *quia dives sum & locupletata, & nullius egeo; & nescis, quia tu es misera, & miserabilis, & pauper, & cæca, & nuda.* Ita nobiscum agitur, & tamen miseriam nostram non capimus. Sed quod paupertati nostræ remedium inveniemus? Ad sacratissima Domini Iesu vulnera, & pretiosum ejus sanguinem confugiendum, veluti ad pignora, quibus neque in cælo, neque in terra digniora, atque opulentiora sunt. Cum his properandum nobis ad Montem pietatis, ad Calvariæ, inquam,

*Apoc. 3.
v. 17.*

quam, Montem, ad thronum gratiæ Dei, & tali datâ arrhâ cœlum ipsum nobis obligabitur.

Pignus hoc uti refert S. Mater Teresia invenerat anima illa admodum afflicta, & sollicita ante Crucifixum Salvatorem consistens, quæ cum dolenter agnosceret paupertatem, & egestatem suam, atque omnino nihil sibi esse, quod pro peccatis suis divinæ offerret Majestati, ex ipso audivit Crucifixo, se vulnera, sanguinem, universosque passionis suæ dolores illi donare, ut ea veluti propria patri suo cœlesti repræsentaret, isto pignore ab ipso omnia impetraturam. Quid ni & nos impetrabimus?

Objiciebat D. Bernardo Dæmon, *In vita eius.* nullum illi ad æternam gloriam jus esse. Reposuit vir sanctus; æternam gloriam duplici titulo Christo deberi, primò, quòd æterni patris unigenitus sit filius, adeoque cœlestis regni hæres; altero, quòd suo illud sanguine comparasset, factus obediens usque ad mortem. Primus titulus, aiebat Bernardus, cum

cum Salvatore meo plus quam satis sit, alterum ipse misericorditer mihi cedit, quo, veluti pretiosissimo pignore, mihi cœlestem gloriam polliceor, atque hac fiducia fretus, vitam deinceps securè transigam.

*Exemp. 51.
de Mir.
B.V.*

Quam ut & nos transigamus securiùs, juvat hac super re audire Discipulum. Narrat is quendam nomine quidem, sed non moribus Religiosum fuisse solitum, quot diebus centum Angelicis salutationibus Deiparam venerari. Placuit clementissimæ Matri hominis pietas, sed displicebat vita improba. Pro ejus ergo salute sollicita, Deum orat, ut morbum illi gravem immittat, qui animis sæpè mederi solet; lecto ergo affixus, & morti proximus, rapi sibi ad tribunal Christi visus est, à dæmonibus graviter accusari, atque ab irato judice illis adjudicari. Quid agat miser? ad cujus confugiat auxilium, supernè judex illi iratus, inferiùs patens infernus, intus conscientia accusans, circa vincientes dæmones, & mox illum abrepturi. Dum autem in
cœlum

cœlum oculos conjicit, an nullus inde exsurgeret patronus, adest ecce Misericordiæ Mater, pro cliente suo supplex apud Iudicem filium: illi salutationes Angelicas omnes variis schedis descriptas, honori suo à reo recitatas repræsentat. E contrario dæmones ingentia volumina flagitiis referta producunt. Bilanci utraque imponuntur; volumina longè præponderant. Vrgens tamen pro filio prodigo pientissima Mater: Nate, inquit, tu sanguis meus, & caro de carne mea, ego te in ætatem istam perduxi, & lac virginum tot mensibus dedi, recognosce, obsecro, hujus clientuli mei causam: non illi passionis tuæ supplicia, non flagella, non spinas, non crucem, non sanguinem tuum omnem deponco; sed eius tantùm guttulam unicam, & minimam mihi, fili, pro misero concede. Ad quæ Dominus: Ita est Mater; tuus ego, & omnia mea tua sunt, neque fas est, ut avertam faciem meam à te. Hæc ita elocutus, è divino latere pretiosi sanguinis sui guttam accipiens,

vir-

virgineis sanctissimæ Matris suæ manibus obtulit, quam illa omni veneratione acceptam lanci imposuit, in qua schedulæ erant, eaque flagitiorum voluminibus longè præponderavit. Abcessere dæmones horrendis ululatibus omnia complentes, ac Mariam sibi semper inimicam, peccatoribus securum misericordiæ perfugium, Dominicum sanguinem, quem etiam sceleribus suis conculcarunt, pignus illis esse salutis æternæ, quiritantes. Postremum addo. Tiro è D. Francisci familiâ moribundus, à mente alienior, exclamabat, ô si natus non essem! mox in has voces erumpebat : libram æquo examine suspendite. Deinde iterum, etiam in istam lancem imponite tantillum de passione, cruore, ac vulneribus Domini Iesu Christi, sibi redditus, rogatus ab adstantibus, quid ita exclamasset? quid sibi illæ voces vellent? Vidi, inquit, Dei iudicium, & in eo omne verbum otiosum, ac minimum quoque defectum severè examinari, operaque mea bona, erratis meis composita in multis deficere;

In Chron.
l. 4. c. 35.
p. 2.

cere; rogavi itaque divinam misericordiam, ut de Salvatoris mei meritis parum operibus meis adderetur; quod ubi factum, benignè pro me pronuntiavit Iudex. dixit, & beatam animam Deo reddidit, ac tanto pignore æternam fælicitatem obtinuit.

CONSIDERATIO IV.

Vulnera Christi

Omnis felicitas.

ILla hominum animis temeritas insidet, ut ex manuum nescio quibus notis, quæ eventura credunt, ominari non erubescant. Dicam ego cum Regio Propheta: *In te speravi Domine, dixi* ^{Pf. 30.}
Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meæ. ^{v. 15.}

Audito nomine sortium, inquit Augustinus, non debemus sortilegos quærere. Sors enim non aliquid mali est. Quid igitur est, in manibus tuis sortes meæ? sortes dixit, quantum ego existimo, gratiam quâ salvi facti sumus, quæ ex Domini Iesu manibus, clavis in cruce confixis fluxit, fecitque nos, ^{In hunc locum.}

Ad Colof.
1. v. 12.

nos, ut Apostolus ait, annumerari *in partem sortis Sanctorum.*

In Achai.
1. 7. n. 50.

Refert Pausanias speculum ad templum Cereris fuisse expositum, in quo quisque, ubi odores accenderat, & ritè deam precatus fuerat, eventuram sibi sortem felicem, vel infelicem, conspiceret. Fabula hæc est, & insanum dæmonis ludibrium. verissima specula nobis exhibent sacra Domini vulnera, in quibus infelicitas nulla, sed felicitas omnis demonstratur. Ludovicus Blo-
sus; Melliflua Redemptoris nostri vulnera, inquit, revèra mundissimum speculum sunt. si quis illa cum Apostolo penetrare sciret, inveniret in eis, quidquid divinitas exhibere potest, quod est omnis beatitudinis, ac felicitatis complementum.

In Hist.
Coll. Mon.
Soc. Iesue
1599.

Monasterii, in Westphalia, matrona quædam acatholica binos habebat filios, quos, ea in urbe, Societati in scholis suis erudiendos commiserat. Vanitati hæc nimis addicta, ad speculum comebat, & componebat se crebriùs; quod cùm parvuli observant, crucifixum, ex arula sua, materno speculo appen-

pendunt, quo spectaculo illa permota, atque in Salvatore suo vulnerato, quasi in purissima crystallo foeditatem, atque errorem suum contemplata, hæresim ejurat, moresque mutat; à natis felicius immortalis vitæ reddita, quàm eos ipsa in mortalem ediderat. Ita in divinis vulnerum Domini speculis fors & felicitas nostra constituta est. Id quod etiam edoctus à Deo est vir religiosissimus B. Henricus Suso, è D. Dominici familia. Hic aliquando magnâ pressus tristitiâ, & de salute sua anxius, hanc de cælo vocem audivit: Surge, ingredi in vulnera mea, nam in his felicitas tua unica consistit.

CONSIDERATIO V.

Vulnera Christi

Auxilium animarum Purgatorij.

R P. N. Iacobus Laines, secundus
• Generalis Societatis Iesu, ipso
statim initio gubernationis familiæ
L suæ,

Francisc.
Zach. To. 2.
Hist. Soc.
Iesu.

suæ, quidquid ad eam vel tuendam, vel promovendam, ubique terrarum facere posset, attentè circumspiciens, impensè per litteras quædam rerum capita commendavit; inter quæ hoc in primis erat, ut quotidie quamque frequentissimè animarum, quæ in Purgatorio igne cruciantur studiosè omnes meminissent. Nam quandoquidem Societas tantum exhaust laboris, occupationibus tam multis, sive litterarijs, sive spiritualibus, eo dumtaxat consilio, ut homines, ad æternam felicitatem consequendam juvet, quem ad finem creati, pretioq; tam grandi redempti sunt; consentaneum profectò esse, ut eundem prosequentes charitatis spiritum, etiam ex hac vita digressis, ad cursum conficiendum opitulentur, ne justa sit illis causa Societatis charitatem, quasi imperfectam, & mancā accusandi, & meritò liceat conqueri, se medio in itinere, eoq; in loco destitutos, ubi nullam omnino sibi ipsis opem queant adferre. Idem ipsum B. Franciscus Borgia post alterum Generalis III. suis vehementer commendatum cupiebat.

Si igitur ea nobis etiam est cura, ut
clavis,

clavis, & clavibus sacrorum Domini Iesu vulnerum, cœlum vivis refere-
mus, potiori sanè jure idem vitâ fun-
ctis commiserationis & caritatis obse-
quium præstare nos oportet. Refert *Lib. 5. c.*
sancta Mechtildis sibi à Salvatore re- *10. Grat.*
velatum esse, quotiescunque honori *Spir.*
sacrorum suorum vulnerum quinquies
oratio Dominica, & salutatio Angeli-
ca recitantur in subsidium purgantium
animarum, eas mirè recreari, licet pœ-
nis suis non continuò eximantur. San-
cta Gertrudis non unam animam cœlo
transmisit, postquam eadē prece, Domi-
ni vulnera salutasset, & deosculata fuisset.
Refert S. Antoninus observatum *p. 3 tit. 24.*
non rarò fuisse, B. Ioannem de Alver- *c. 8. §. 15.*
nia, Ordinis PP. Prædicatorum, vul-
nerum Salvatoris cultu, tot animas è
Purgatorii flammis solvisse, quot ab in-
genti igne vehementer agitato in aë-
rem evolant scintillæ.

Matrona pia in primis Beatæ Lidu- *In vita,*
winæ Virgini Hollandæ, ex oppido
Schidamo per familiaris, cùm ei dice-
ret, si salutis suæ certa foret, se ignibus

purgatoriis, tot cupere annis cruciari, quot in vicino vase sinapis grana continerentur. Non rectè, inquit Liduina sapis, ac loqueris dilecta, neque fatis cruciatibus Salvatoris, ac sacris ejus vulneribus confidis, quæ potentissima remedia sunt, ut te, atque alios à purgatorii igne liberes. Vivere illa desuit; dein magno ploratu sociæ Liduinae apparet, ac suam diffidentiam accusat; orat, obsecratque, ut meritis sacrorum Domini vulnerum è tormentis ineffabilibus eximatur, quod Liduina præstitit, cælumque exemptæ flammis animæ aperuit.

*Alexis de
Salo de
Purg. p. 2.
c. 9.*

B. Henricus Suso, de quo paulò antè, Coloniae Agrippinae studiis operam dabat, quibus decursis, abitum parans, cum altero ejusdem ordinis Religioso, sibi ob probitatem devincto, pactum iniit, ut qui ipsorum alteri superstes viveret, pro defuncto, quot hebdomadis, anno integro, diebus Lunæ Deo Missæ sacrificium offerret, quod pro mortuis legi solet: diebus autem Veneris, quod de passione Domini. Moritur

ritur post annos plures, Sufoni ille familiaris, quod ubi hic intellexit, orationibus variis, ac piis operibus amici animam Deo commendat. Comparet tandem defunctus; conqueritur de fide sibi non servatâ, ignibusque purgantibus vehementer eam ob causam se cruciari. Ait Suso, ex quo de illius obitu certior factus esset, non destitisse se animam ejus Deo impensè commendare. Sanguinem, sanguinem clamabat defunctus, sanguinem posco. Vbi Missæ sacrificia mihi promissa, & pacto firmata? quæ passionis ac vulnerum Domini meritis, præsentissima purgantibus animabus sunt auxilia. Damnavit Suso oblivionem suam, & promissa sacrificia persolvere coepit, sociumque suppliciiis exemit. Sanguinem, sanguinem, flagitant à nobis defuncti, quem in sacra generali, & quacunque corporis Domini Communionem, in sacrosancto Missæ sacrificio, quod vel de Defunctis, vel de Passione Domini, vel de immaculata Dei-paræ Conceptione, more Hispanico,

legitur, vel novæ hujus coronæ usu, illis haurire possumus, purgatoriis flammis extinguendis efficacissimum.

Vulnus lateris Christi

DE sacratissimo hoc vulnere Ioannes Evangelista solus meminit. Ille scilicet *discipulus, quem diligebat Iesus, qui & supra pectus Domini in cæna recubuit;* cui proinde conveniebat acceptum à Salvatore vulnus cordis atque amoris, præ reliquis, posteritati tradere.

Quærent sacra Scripturæ Interpretes, dexterumne, an sinistrum Domini

ni

Io. 21.

v. 20.

ni latus à milite lanceâ percussum fuerit? Franciscus Zuares antiquo sensu, à quo consultum non sit recedere, ab Ecclesia receptum esse ait dexterum latus, uti imagines referunt, crucifixi Salvatoris lanceâ fuisse apertum. Sunt tamen, qui rationi, cum D. Cyrillo consonum putant, sinistrum Domini latus perfossam, cum in illo cor resideat, quod vitæ principium est, ut certiùs de Salvatoris morte constaret, à qua generis humani redemptio dependebat, quando illud transfixum videretur. *In Carum. de pass.* Conciliari tamen possunt hi auctores, si cum Prudentio credamus tam gravi vulnere dexterum latus percussam fuisse, ut lancea universum pectus ad cor usque penetrarit, evidenti mortis, amorisque Domini erga nos argumento.

CONSIDERATIO I.

Vulnus lateris Christi

Principium & origo Ecclesiae, ac regenerationis nostrae.

Vulnus lateris Domini Iesu potentius, quàm reliqua, animos nostros provocat, & afficit, neque præ illo, aliud sæpius exhibuit Salvator, quia cordis simul, atque amoris vulnus est, & Ecclesiae, nostræque regenerationis fons, & origo, uti communi consensu sancti Patres affirmant. Ita S. Leo manifestè : *Tunc regenerationis potentiam sanxit, quando de latere ejus profluxerunt sanguis redemptionis, & aqua baptismatis.* Cui præclarè consonat S. Ambrosius : *Ex illo incorrupto corpore; sed defuncto, omnium vita manabat, aqua enim & sanguis exivit: illa, quæ diluat, ille qui redimat.* sed more suo doctè, & ingeniosè D. Augustinus: *Ascendat, inquit, sponsus thalami sui lectum, dormiat moriendo, aperiatur latus ejus,*

Ep. 4. c. 6.

*Lib. 10.
in Luc.*

*De symb.
ad Catech
c. 6.*

& Ecclesia prodeat virgo, ut quemadmodum Eva facta est ex latere Adam dormientis, ita Ecclesia formetur ex latere Christi in Cruce pendentis. aqua videlicet quæ de latere Salvatoris lanceâ percussio continuo exivit, significat sacrum baptismum, & sanguis sanctissimum Eucharistiæ sacramentum: uti ex Cyrillo, & Chrysostomo docet Franciscus Cardinalis Toletus, adeoque per Baptismum regeneramur Deo, per sacram verò Eucharistiam, ejus obsequio, & gloriæ nutrimur.

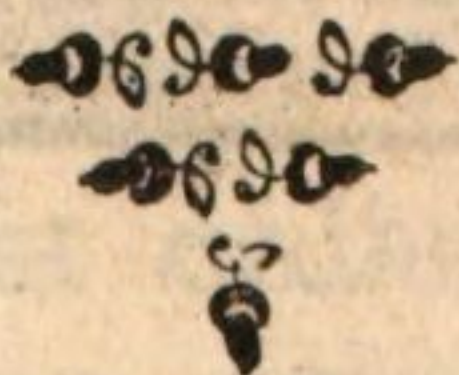
Aptè videor posse me hoc loco usurpare nomen illud, quo Salvator ipse juxta Alcazarii nostri mentem se ipsum appellat, cum ait, *Ego sum A & Ω*, *Apoc. i. v. 8.* *Principium, & finis*; nam ut A litterarum est principium aliarum, notaque absolutionis, ac felicitatis apud Romanos, aliasque gentes, ita & Salvator A est principium, & signum absolutionis, felicitatis, ac salutis nostræ. Neque, ut Ioannes Pierius Valerianus rectè accipere observat, Alpha simplex est Salvator; sed Pentalpha figura illa antiquis-

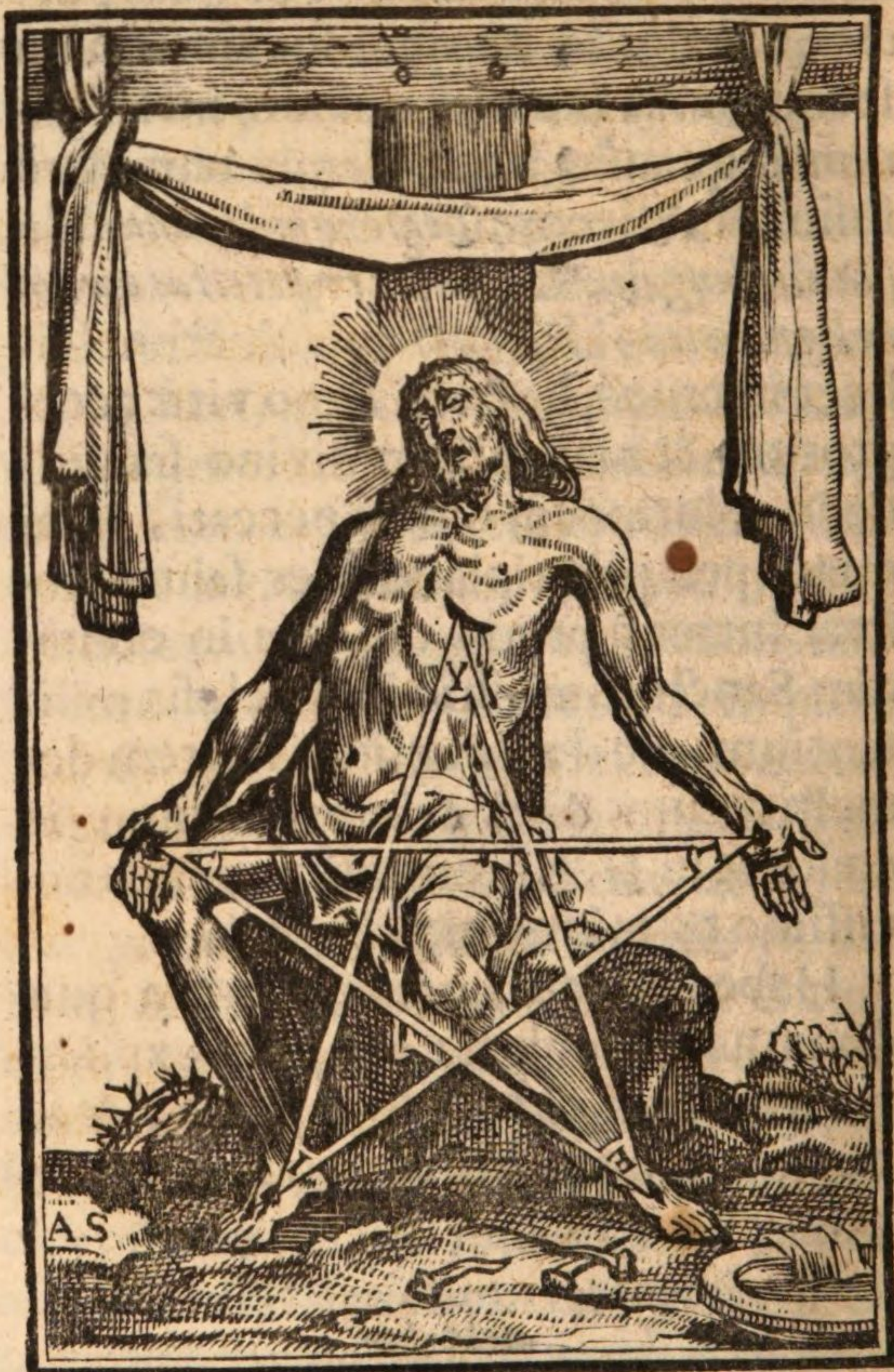
fima, & vulgatissima (quam alibi Pentagonum diximus) esse demonstratur: nam lineæ per angulos suos rectos (uti in subjecta figura patet) ductæ à pedum ad manuum vulnera, ac deinde ad vulnus lateris, Pentalpha conficiunt perfectissimum, singulaque vulnera Alpha sunt, principium scilicet Ecclesiæ, regenerationis, ac salutis nostræ; quod licet à SS. Patribus potissimum vulneri lateris Domini tribuatur, omnibus tamen, & singulis vulneribus adscribendum est: nullum enim est, quod non sit principium Ecclesiæ, atque origo regenerationis, ac salutis nostræ, quæ uti à Salvatore tanquam ab A habet principium, ita & in ipso veluti in Ω , & fine nostro conquiescit. Cujus ego, nobis tam desideratæ veritatis non aliud quàm ipsiusmet Domini Iesu testimonium pono, qui ultimo Apocalypsis capite, hæc suprema sui in nos affectus verba pronunciat: *Ego sum A & Ω , primus & novissimus, principium & finis. Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni, ut sit potestas eorum in ligno vite, & per*

por-

portas intrent in civitatem. Per quas portas quid aliud, & quid suavius quàm sacratissima Domini vulnera intelligamus? quando hoc ipsemet tam clarè insinuat, dicens: *Beatos qui lavant stolas suas in sanguine Agni, ut sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas vulnerum scilicet in cruce, hoc est, ligno vitæ acceptorum & manantium divino sanguine in ablutionem omnis peccati, tamquam per principia & fines salutis nostræ intrent primo quidem in civitatem Sanctorum, hîc in Ecclesia militantium, ac denique in civitatem domesticorum Dei triumphantium in cœlo, & in Deo beatitudinis omnis novissimo termino quiescentium.*

Habes amice Lector, eorum quæ diximus in subjecta imagine explicationem illam pio oculo dignare, & ad considerationis hujus extremum perge.

Refert Lucius Marinæus Sanctii *To. I. Hist. Hisp. l. 8.*
Garfiæ Aragoniæ Ducis septimi matrem Vracam nomine, illo gravidam, cum in bello contra Mauros socia Garfiæ Cunico marito esset, fortis & animi plena mulier, lanceâ in latere, grandi vulnere, ab hoste percussam fuso exercitu, & Cunico occiso, in fuga mortuâ, in Navarræ montibus solam concidisse, ubi fortè à Nobili quodam, cui Guevara nomen erat, deprehensa, & agnita, cum, quem utero gestabat, infantulus per vulnus manum exereret, eum è matris utero excidit, ac testibus adhibitis, sacro fonte ablutum uxori alendum commisit, summo silentio, pastoritio deinde habitu, & famularibus muniis injectis, alumni sui fortunam, ipsi etiam ignotam per annos omnino quindecim dissimulavit. Quo tempore evolutò cum Aragoniæ Proceres ad eligendum sibi Principem convenissent, Guevara alumnum suum illis obtulit, postquam, mirantibus rei totius seriem, prout contigerat ordine explicasset. fuitque is magno omnium consensu

ac plausu Aragoniæ Dux septimus renuntiatus.

Cap. 46.
v. 3.

Lud. Grana-
nat. in vita
M. lo. Avi-
lac. 4. §. 6.

Gestabamur omnes intra viscera misericordiæ Dei ac Salvatoris nostri, uti ex Isaia discimus. Longinus lanceâ latus ejus aperuit, per quod ad vitam æternam sumus omnes regenerati. Hunc sensum altè imbiberat Eleonora d'Inochosa Domini ac Magistri Ioannis de Avila, viri religiosissimi, ac doctissimi discipula, quæ contemptis ac rejectis illustrissimæ familiæ suæ titulis, & nomine, non alio voluit compellari, quam Eleonora de latere Iesu; omnem dignitatem, nobilitatem, ac felicitatem in hoc sitam existimans, quòd ex illo renata esset, ad tam dignæ, divinæque generationis normam, vitam, moresque componens. Admirare anima mea nobilissimæ, ac sanctissimæ Matronæ hujus pietatem, & imitare.

CON-

CONSIDERATIO II.

*Vulnera Christi**Sigilla animarum.*

Pone me ut signaculum super cor tuum, *Cant. 8.*
 ut signaculum super brachium tuum: ait *v. 6.*

Crucifixus, & vulneribus perfossus
 Salvator, ex unanimi SS. Patrum con-
 sensu. Sacra Domini vulnera tot San-
 ctorum corporibus fuisse ab ipso im-
 pressa, evidens argumentum nobis est
 magnopere illi placitum, si & nos
 corda, animosque nostros illis obfi-
 gnemus.

Sigillaturam hanc, uti loquitur D. *Brev. Rom.*
 Bonaventura, S. Franciscus in carne *in festo*
 sua, quasi ad ignis liquefactivam virtu- *Stigm.*
 tem præparata, à Seraphico crucifixo
 accepit. In manibus namque ac pedi-
 bus ejus, apparuerunt signa clavorum
 ipsorum, capitibus in interiori parte
 manuum, & superiori pedum apparen-
 tibus, & eorum acuminibus existenti-
 bus ex adverso. Dextrum quoque la-
 tus

tus, quasi lanceâ transfixum rubrâ cicatrice obductum erat, quod sæpè sanguinem sacrum effundens, tunicam viri sancti respergebat.

*Brev. Rom.
29. Ap.*

S. Catharina Senensis, cùm Pisis moraretur, die quodam Dominico, refecta cibo cœlesti, & in ecstasim rapta, vidit Dominum Crucifixum, magno cum lumine advenientem, ex eius vulneribus quinque radios ad manus, pedes ac latus suum descendentes; sed Dominum precata, ne cicatrices apparerent, radii colorem sanguineum in splendidam, ac puram lucem mutarunt, ita ut à vi vulnerum ingentem quidem dolorem senserit, sed signa illorum cruenta non apparuerint.

*Barth. Fiz.
in vita
eius 19.
Nov.*

Circa annum Domini millesimum, ducentesimum, sexagesimum, in pago Spalbeeck, patriæ Leodiensis Teutonice, Elisabetha virgo admirandæ sanctitatis signis claruit. Hæc à tenera ætate, vix dum quinquennis, eâ fuit corporis infirmitate, ut nec gradum usquam promoveret, nec in pedes erecta posset consistere. Sed imbecillum corpus

pus vegetabat animus, qui miro conatu ad arduum altissimumque virtutis fastigium nitebatur. Primus ac præcipuus illi gradus fuit per assiduam meditationem cruciatuum, quos Salvator nostri causâ perpeffus est, Deo se gratam acceptamque reddere. In hos quando animum intendebat, vi tantâ se mens efferebat, ut corpus illâ, quam diximus, ægritudine prostratum erigeret, & per cubiculum commodè, nullo adminiculo inambularet, flagris se cæderet, pugnis contunderet, capillos evelleret, aliaque de se supplicia sumeret, prout ea de patiente suo Salvatore meditabatur, ut externo etiam schemate se illi quàm simillimam exhiberet.

Sed ut propiùs ad rem nostram veniamus, de illa ita scribit Philippus Abbas Claravallensis: Cùm fortè, inquit, per Belgium, instituti nostri familias inspicetem, audiivi multa de virgine quadam Elisabetha nomine, quæ nisi prudenter explorata, fidem mereri non viderentur. Exploravi, & dictis majo-

ra deprehendi. Primùm hoc constat, impressa corpori Virginis esse Dominicæ Passionis stigmata, è quibus plerumque, potissimùm diebus Veneris, ceu è recentibus vulneribus cruor promanet, & quandoque ebulliat. Rotunda sunt manuum pedumque vulnera, lateris oblongum. Ipse ego, sociique Abbates, ac Monachi alii, nocturnis aliisque horis, cruorem animadvertimus oculis effluentem, ac perfundentem amictum lineum, quem vestibus superinduit. Notavimus præterea, quodam Veneris die, per apertam in latere vestem, sanguinem scaturire non omninò purum, sed velut aquâ mixtum (ut & in hoc Salvatore suo similis esset) inficientemque colore suo corporis partes vulnere vicinas, & intimam è lana vestem. Hæc Philippus Abbas. Francisco, Catharinæ, Elisabethæ, addere possem Gertrudem, Liduwinam, Luciam Ferrariensem, & longè plures, quarum corporibus vulnera sua impressa Salvator voluit, ut constet velle eum illis corda animasque nostras signari.

gnari. id quod istis verbis aperte declarat, cum ait: *Pone me ut signaculum Cant. 8, super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum*, ubi Hebræi, pro signaculo legunt sigillum, vel annulum, qui pro sigillo servit.

Est autem sigillorum, & annulorum varius usus, & finis, uti bene observat Cornelius à Lapide Societatis nostræ pius, doctus, & eruditus Sacræ Scripturæ Interpres. 1. Regum & Principum sigillo pecunia notatur, & cuditur. 2. annuli, seu sigilla nobilitatis, & antiquitatis familiarum sunt monumenta. Ita Augustus Magni Alexandri imaginem, pro sigillo, in annulo gestabat, perinde atque si ab ipso genus duceret. 3. annuli sunt testimonia auctoritatis, & potestatis. Amano Assuerus Rex non secus, atque alteri sibi annulum suum dederat. 4. quod servatum, quod nostrum esse volumus, annulo, seu sigillo obsignamus. 5. annuli notæ sunt amoris, quorum gemmis, aut scutulis amici, vel tesseris, vel vultus suos insculpunt, eosque sinistræ manus

digito, quem cordis nuncupant, inferunt.

*Vascon. de
Reg. Lusit.*

Optat ergo Salvator nobis sua vulnera sigillum, & annulum esse. Lusitaniæ Reges, uti & Ordines aliqui religiosi, pro sigillo seu signatorio annulo, expressis Domini vulneribus, neque alio, utuntur; sed nec possunt digniore, & pretiosiore, utpote qui Senatoris illius Romani sigillum gemmæ xx. millibus sestertiis æstimatæ incisum longè superet: illo & nos sacrorum vulnerum sigillo, ac toto Salvatore uti debemus.

*In cap. 8.
Cant.*

Primò, ut cogitationes nostræ, verba, & opera iis signata, veluti moneta, ac pecunia optima, probentur, & admittantur à Deo, Angelis, ac hominibus. Vult, inquit Theodoretus, *Salvator noster, ut eum pro signaculo, in contemplationibus, & actionibus nostris habeamus, notam ipsius, crucis scilicet ac vulnerum, in omnibus tum dictis, tum factis, imprimamus. Sic enim erunt, ut numismata regia, non adulterina, sed imaginem regiam præferentia. Ita Theodoretus.*

Secun-

Secundò, Christo Iesu, ac vulnerum
ejus sigillo, signati esse debemus, ut
constet nos genus ab illo ducere. Ita
Scipio Africanus patrem in annulo
semper gestabat. Vnde sanctus Hiero-
nymus ad Eustochium: *Quotiescunque*, Ep. 22.
ait, te vana seculi delectaverit ambitio, quo-
ties in mundo videris aliquid gloriosum, ad
paradisum mente transgredere, & audi à
Sponso tuo: pone me ut signaculum super cor
tuum, ut signaculum super brachium tuum, &
quod es, permane, genus scilicet Christi, non
mundi, & esse incipe, quod futura es, heres
scilicet regni cœlestis.

Tertiò, annulo, seu sigillo notamus,
quæ nostra sunt, & nobis servata volu-
mus. sic omnes electi apud D. Ioannem,
signantur Crucis signo; ut constet per-
tinere eos ad Salvatorem crucifixum
ac vulneratum, illique fervandos esse;
uti Antichristi a seclæ characterem
ipsum, & notam impressam habent. *Po. In Cant.*
ne me, ait Dominus, teste Anselmo, regen- c. 8.
tem cor tuum, & cogitationes tuas, ut pateat
amicis te continere mea secreta, & inimicis
item pateat, ab eis secreta, quæ habes, clausa
esse,

*In eodem
loc.*

esse, habeasq; me rectorem in omnibus operibus tuis. Quod, quid aliud est, quàm ita Christo crucifixo signatum esse, ut totus illius sis, ejusq; character amoris, uti loquitur Hugo Cardinalis, te ab omni alieno discernat, & in castro animæ tuæ vexillum sacratissimis ejus vulneribus distinctum, quod Lusitanis Regibus proprium est, appareat.

Quartò, sigillo, seu annulo vulnorum Domini uti debemus, ut ostendamus per illa nos multa nobis, multa aliis posse; quemadmodum Salvator ipse, per eadem, Patri suo cœlesti representata, omnia potest, & obtinet: id quod satis superque à me ostensum est in variis Considerationibus præcedentibus.

Lib. de finibus.

Quintò, Christum Iesum vulneratum, ac crucifixum, in æterno memoriæ, ac cordis nostri annulo, uti amici amicos in annulis circumferunt, gestamus, inquit Honorius, cùm ejus doctrinam, ac vitam semper præsentem habemus. sic Cicero docet, Epicuri discipulos & amicos, ejus imaginem in annulis

nulis gestasse. quanto nos meliùs in
memoriæ, & cordis annulo Iesum, &
hunc crucifixum? è contrario de Ie-
chonia ait Deus: *Vivo ego, si fuerit Iecho-*
nias annulus in manu dextera mea, inde evel-
lam eum. Nunquam, ô! annulus noster
Iesus, nunquam armilla vulnerum
Christi Iesu decorantium coronulam
nostram, aut de manu, aut de brachio
nostro evellantur, neque pro Salvato-
re, mundi ac vanitatis idolum signa-
culum sit cordis nostri. *Signaculum,*
ait Ambrosius, *Christus est in fronte, si-*
gnaculum in corde: in fronte ut confiteamur;
in corde, ut diligamus; signaculum in brachio,
ut semper operemur. Luceat ergo imago ejus
in confessione nostra, luceat in lectione, luceat
in operibus & factis, & si fieri potest, tota
ejus species exprimatur in nobis; ipse est
enim signaculum nostrum, quem, uti Ioannes
ait, *Pater signavit Deus*, flagellis scilicet,
spinis, colaphis, clavis, cruce, lanceâ,
vulneribus; ut nobili hoc, ac divino si-
gillo signati, Dominum Iesum Chri-
stum ubique, in omnibus circumfera-
mus.

Jerem. 22.
v. 24.

In cap. 8.
Cant.

Lib. I. Re.
vel. c. 6.

At quando aptissimè hoc sigillo signabimur ? illo sanè tempore , quod nobis S. Gertrudis demonstrat. Cùm, inquit illa , festo quodam recepissem sanctam Synaxim , mente intentâ in Deum, & in meipsam, percepi, & sensi animam meam, instar ceræ, igne divino liquefactam sigillatione pectoris, ac lateris Christi fuisse signatam , atque ex plenitudine divinitatis immensos accepisse thesauros ; Quid ni & nos eodem modo notamur ac signamur, quibus ejusdem sigilli , corporis scilicet Dominici, tanta est copia ? Concludo, & quod in celeberrimo illo Deiparæ planctu habetur, orans ingemino:

Eia Mater istud agas,

Crucifixi fige plagas,

Cordi meo valide.

Vt sint mihi signaculum compassionis, gratitudinis, imitationis, & amoris.

CON.

CONSIDERATIO III.

*Vulnera Christi**Magnes animarum.*

Magnes ferrum trahit, & acum nauticam temperans, illâ navium cursum non minùs, quàm stellâ polari visâ, dirigit. Vulneratum cor Domini Iesu Magnes est, animas nostras ad se trahens, ut plenis bonæ voluntatis velis ad Deum, cursum nostrum dirigamus. Ita ipse Dominus testatur: *Ego, si* 10. 12. *exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum*, hoc est, cùm fuero in cruce fixus, & in ea manibus, pedibus, atque latere confossus, sanguinis mei merito, exemplo meo & amore, omnia hominum genera, per amicam vim attraham, uti ait Cornelius, ut eos fratres meos, imò filios meos faciam: ut sicut ego sum Filius Dei naturalis, sic illi sint filii Dei adoptivi.

Ita attracta fuit sancta Ludgardis, *Barth. Fi-*
 quæ cùm ætatis annum ageret tantùm *zen. in vita*
16. Junii.

duodecimum, jam tum à pluribus expectebatur ad nuptias, quas Ludgardis pater non improbabat, neque ipsa averfabatur; cumque uni ex illis fortè familiarius loqueretur, ostendit se illi Salvator, cruentum latus & cor faucium detegens; jussitque illam deinceps, nihil præter se, quærere. Ex illo humana omnia Ludgardi jam vilescere, ut cum Ignatio, inter Leones constituto, unicus, & solus amor illi crucifixus esset; usque adeò à conspecto lateris Domini sacro vulnere in illum rapta fuit.

*S. Ant. p. 3.
Hist. c. 9.
§. 7.*

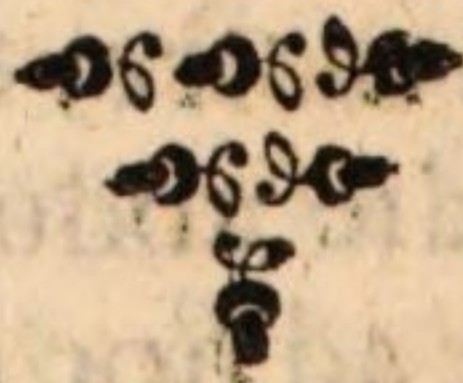
Magnete eodem attractus fuit insignis ille in Parisiensi Academia Doctor. Cùm is Franciscanæ familiæ se addixisset, mater ejus quæ inopiâ haud mediocri laborabat, & ad alia beneficia illud adjecerat, quòd illum donec studiis per otium vacaret, suarum manuum laboribus sustentarat, multis lacrymis, & clamoribus suam orbitatem lamentari cœpit, & tam filium, quàm illius Ordinis Patres omnes, tanquam inhumanos, & injustos accusare. Quibus

bus ille commotus, cùm jam in proposito nutaret, oraretque ante Crucifixi imaginem, quasi veniam ab eo petens discedendi ad matrem sublevandam, vidit è perfosso Christi latere manantem cruorem, simulque hanc vocem audivit: Ego te carius nutriti, quàm mater tua; quare deferere me non debes propter matrem. His ille visis, & auditis stupefactus, & simul ita roboratus est, ut deinceps maternas omnes lacrymas, & querelas facilè contempserit, & Domino iterum atque iterum se trahenti, in arrepto semel instituto, per omnem vitam constanter adhæserit.

Non aliter etiam exaltatus à terra Dominus ad se traxit nobilem illam in Hispaniis puellam, quæ æqualium societatem fugere solebat, in qua certa temporis, sæpè etiam animæ jactura est. Hæc cùm à matre, & sororibus geniali quodam die abducta esset ad tripudium, atque ad hoc à juvene nobili invitaretur, elevans in cœlum oculos, vidit sibi supra caput astantem Dominum

*Paul. Barry in an.
Sac. p. 1.
devot. 2.
c. 7.*

num Iesum, vulneribus toto corpore concisum, manibus, pedibus, ac latere multo fluentem sanguine, & facie laboranti similem, ac multo sudore madentem, qui illam compellans: Vide, inquit filia, quàm graviter me afficiat sociarum tuarum levitas, in quam te insinuas. Monet illa matrem, & cum ea ac sororibus domum se recipit; ac deinde mundo valedicens, eas elegit socias, apud quas Salvatori supplicia sua, ac vulnera renovatura non esset. Quando tandem anima mea, patieris, & tu te trahi suavi illo magnete venerandorum Domini vulnerum, dissolvens ferreae voluntatis tuæ catenas, quibus in molestissimo affectionum tuarum carcere captiva jam nimium diu detineris?

CON-

CONSIDERATIO IV.

*Vulnera Christi**Domicilium animarum.*

Salvator noster, in sermone illo af- Io. 13. v. 34
fectus divini plenissimo, post cœ-
nam ultimam habito, significavit Apo-
stolis abire se, ut illis locum pararet. Et
sanè in terris gratiorem nullum parare
poterat, quàm sacri lateris, sacrorum-
que vulnerum suorum domicilium.
Rectè, & subtiliter more suo D. Augu- Tract. 120.
stinus, cùm ait, non dicere Evangeli- in Ioan.
stam militem lanceâ percussisse, aut
transfixisse latus Domini, sed illud a-
peruisse, ut in vulneris latitudine in-
telligeremus ostium nobis apertum
esse, per quod in super benedictum cor
ejus penetraremus; quod ipse Augusti- Man. 23.
nus facit, cùm ita ait: *Longinus aperuit*
mihi latus Christi lanceâ, & ego intravi.
Hic fidenter habito, hic me jucundè reficio,
hic quiesco securus. Hunc D. Augustini Tract. de
suavissimum affectum etiam ipse Sal- Virt. qua-
vator driga.

vator comprobavit. Nam cum vir quidam pius magno illum zelo oraret, ut homines omnes in divinum suum latus, veluti in tutissimum, ac suavissimum domicilium admitteret, illud amplum adeo ac spatiosum illi Christus ostendit, ut nulli non recipiendo sufficeret. Ut pie & eleganter canit ille;

*Sidron. de
Hoffche in
eleg. de
vul. Dom.*

*Aspicias ut pateant, & se tibi vulnera
pandant?*

*Præcipue quod sub pectore vulnus hiat:
Fixit in hoc sedem, & solium regale locavit,*

*Hic aulam voluit Rex Amor esse
suam.*

*Hic sedet, & valvis quemvis admittit
apertis.*

*Noctes atque dies omnibus aula patet.
Quò veniunt plures, plures agit ille triumphos*

Nec, nisi non omnes velle venire, dolet.

*Hic ego sim felix, hac degam & latus
in aula.*

Pulchra sit hac oculis Regia sola meis.

Regum,

Regum, Principumque Majestas, & potentia splendida molitur substructiones. Chinarum Regis palatium *Majol. l. 23* septuaginta novem aulas numerat, in- *dier. Cam.* ter quas quatuor ornatissimæ, atque opulentissimæ sunt ære, argento, auro, gemmisque, insigni arte elaboratæ. Monarchis hisce libentes, volentesque palatia sua cedemus, cum vulnera Domini sacratissima, ejusque cor tam amabile nobis pateant: Nam ut more suo piissimè Abbas Blofius; *apertum est* *Marg. Sp.* *Christi latus, ut nobis accessum aditumq;* *19.* *pius Iesus ad cor suum patefaceret. Unde declaravit suum erga nos incomprehensibilem amorem. Et quid ultra nobis potuit facere, quàm fecit? Ipsum cor suum, tanquam secretissimum cubiculum, nobis reseravit; sunt namque deliciae ejus esse nobiscum, & in silenti tranquillitate, & tranquillo silentio voluit apud nos quiescere. Dedit nobis cor suum dirè vulneratum, ut in eo commoraremur, donec penitus expurgati, & mundati, suoque cordi conformes, idonei, ac digni simus, unà cum ipso, in æterni Patris cor abduci. Nobis præbet cor suum, ceu lectulum purpurei sanguinis*

guinis sui rubentibus rosis adornatum; repositiq; cor nostrum, ceu lectulum candidis mundorum operum condecoratum liliis. Hactenus Blofius.

Sur. in vita.

In Elog. vita manus.

Hoc cordis, hoc sacrorum Christi vulnerum domicilium incolebat Sanctus Comes Elzearius, qui à Dalphina conjuge rogatus, ubinam, quidve ageret? agere se aiebat, in vulneribus Salvatoris, atque in illis lætè vivere, neque in terris aliud se domicilium quærere. Idem sensus fuit, eademque pietas Mariæ Claudæ de Pontaliers Burgundæ, è Cœlestinarum familia; quæ inde harum Coloniam Insulas, & Tornacum deduxit. Rogata enim, an ex Burgundia ab amicis, & notis discedens nihil inœroris passa esset? respondit: ex quo sacrum Domini Iesu latus elegisset in domicilium, in illo se Burgundiam, amicos, & notos reperisse, tantumque simul solatij, ut neque ad spatium, quo percurreretur psalmus *Miserere*, fuerit subtristior.

D. Bonaventura S. R. E. Cardinalis non palatium aliud; religiosissimus verò

rò Ordinis sui Generalis non cellam
 aliam præter sacratissima Domini vul-
 nera optabat. O, inquit, quàm beata lan- *Stim. p. I.*
 cea, quæ aperturam huiusmodi facere meruit! *c. I.*
 O si fuisset loco illius lanceæ, exire de Christi
 latere noluissem, sed dixissem: Hæc requies *Pf. 131.*
 mea in seculum seculi, hîc habitabo, quoniam *v. 14.*
 elegi eam. Et iterum: O amantiissima vulne- *Vbi sup.*
 ra Domini nostri Iesu Christi! Cùm in illa,
 quodam die, oculis subintrare non apertis, ipsi
 oculi sanguine sunt repleti, sicq; nihil aliud
 videns, cæpi ingredi manu palpians, donec per-
 venirem ad interna viscera charitatis Iesu,
 quibus undique circumplexus redire nescivi;
 ideoque ibi inhabito, & quibus vescitur cibus,
 vescor, & potu illius inebrior. Ibi tantâ abun-
 do dulcedine, ut tibi non valeam enarrare. Et
 qui prius fuerat novem mensibus pro pecca-
 toribus, in utero virginali, mirè dignatur me
 servum suum intra vulnera sua, totâ vitâ
 meâ conservare. O cæcitas filiorum Adam!
 qui per hæc vulnera in Christum nesciunt in-
 trare, in quibus non anima solum, sed & cor-
 pus pia solatia reperit. Experientiam cape, ô
 homo, & cognosces me verum tibi dicere, &
 quod optimum est, suadere. Haftenus Bo-
 na-

Luc. VVad.
 8.2. an.
 Min. an.
 1274. n.
 17.

naventura ; Cujus tam pio erga sacra
 sua vulnera affectui dulcissimam Do-
 minus vicem reposuit. Ad mortem
 enim æger vir sanctissimus cùm ob
 stomachi debilitatem , sacro Christi
 corpore vesci non posset, petiit in pyxi-
 de illud pectori suo imponi : vix pyxis
 erat imposita , cùm ecce illi latus rosæ
 instar aperitur , ac sacra hostia è pyxide
 egressa in illud , divino motu ingredi-
 tur, ut benignissimus Dominus amabili
 morientis Bonaventuræ cordi junge-
 retur , qui vivens Christi cordi amabi-
 lissimo semper junctus fuerat. Elige
 anima mea, & tu hoc domicilium, quia
 nusquam majori cum securitate, atque
 solatio habitabis. Simul audi Bonaven-
 turam , si illud facere neglexeris, non
 sibi, sed tibi ita ingemiscentem : *Heu mi-*
hi ! quare natus sum , nisi Dominum meum
Iesum in cruce complectar , & in sacris ejus
vulneribus requievero ?

p.1. 51m.
 6.15.

CON-

CONSIDERATIO V.

*Vulnera Christi**Testes amoris.*

Quid? adhuc egemus testibus? An non testatum satis in Bethleem, in stabulo, in deserto, in horto Gethsemani, in palatiis Caiphæ, Pilati, Herodis, in monte Calvariæ, in cruce ipsa ab optimo Salvatore amatos nos fuisse, ut reservatis in corpore vulneribus opus fuerit monitoribus, ut vicem illi in amore reddamus? attamen cum & hos sui in nos amoris testes Salvator addere voluerit, nunquid rectè Paulus? *si quis non amat Dominum Iesum Christum, sit anathema, Maran Atha*, id est, Dominus iudex puniet & damnabit illum: non enim differt à Iudæo, quia Iesum si non amat, denuò crucifigit. Cave anima mea deicidium repetere, attende & perpende rem mirabilem.

I. Cor. c. 16
v. 22.

D. Birgitta, illa Sueciæ, nobilitate sanguinis, vitæ sanctitate illustris alum-

Brev. Rom.
Hist. I.
8. Oct.

na, decem annos nata, cum quadam die de passione Domini sermonem audisset, eumque cordi suo firmiter impresisset, nocte sequenti vidit Iesum in cruce, sanguine recenti perfusum de passione sua ipsam alloquentem, quam existimante ipsum tunc temporis fuisse crucifixum, & interrogante quisnam cruci tam dirè iterum affixisset, respondit Dominus ab illis hoc factum, qui contemneret charitatem ipsius. Quam ne quoties contemnimus & obliviscimur, toties Salvatorem cruci iterum figamus, vulnera sua æternos amoris sui in nos monitores & testes in corpore suo servare, & cœlo inferre voluit.

Ita est, mi Salvator amantissime; vivere, sed non in desiderio pati desieras, tuusque erga me amor, etiam supplicia, quæ cum morte finem habent, post eam nova adinvenit. Clavi manus, ac pedes transfixerant, spinæ caput: colaphi ac sputa faciem deturparant, fel palatum cruciaverat, flagella corpus totum confecerant, & modò cum vita tibi amplius non supersit, charitas tua quasi plus

plus quàm antehac ardentior, divinum cor tuum transfodit, utque ostendas amorem, passionis tuæ acerbissimæ fontem esse, illum in corde, amoris omnis principio, finem habere voluisti. O amor æterne, ita perge æternum me amare, & da, te ut æternum amem.

Beata Mechtildis è latere Domini Lib. I.
flammas aliquando vidit erumpere. O Grat. spir.
si in fornace ista liquefiat anima nostra! c. 4. & 34.
S. Francisca Romana ex omnibus Iesu
Christi vulneribus catenas igneas pro- In vita
dire vidit, ipsum circumplectentes, ut ejus.
illis, tanquam arctissimis nexibus mortalium corda sibi adstringeret. sunt planè Salvatoris vulnera sanctissima amoris testes, quo erga animas nostras succenditur, ut rectè dicat ille de vulnere lateris

Officinam in petra faber Amorum habet, Inug. elog.
Vbi tela procudat sua. 76.

Imò verò in petra, scilicet Christo, Dei charitas non unam, sed quinque officinas habet, in quibus non tela tantum, sed & catenas procudat, quibus nos à

mundo, carne, ac dæmone abstrahat sibi-
bi-que conjungat.

Cæterum sicut vulnus lateris præ
aliis, uti jam dixi, vulnus amoris dicitur,
ita nusquā suavius, quàm huic vulnere
quodammodo inclusi in amore erga
Deum ac Salvatorem nostrum occu-
pabimur. Per fenestram orientalem Io-
sias Rex, jubente, ac manus suas super
manus ejus ponente Elisæo Propheta
contra Syriam, sagittas suas emittebat,
quas *sagittas salutis Domini* vocat Scri-
ptura. Ita Salvator noster ex potenti, ut
ita dicam, sacræ crucis suæ arcu, patre
ejus cœlesti id unicè volente & divi-
nas manus suas manibus ejus vulneratis
imponente, ac jaculantem dirigente, per
sacratissimi lateris sui orientalem fene-
stram, salutis ac caritatis suæ sagittas e-
mittit. Utinam pateant his sagittis ani-
mæ nostræ, & corda, uti patebant ejus,
qui dicebat: *Sagittas veras Domine cor no-
strum caritate tua, & gestabas verba tua trans-
fixa visceribus.* cui appositè ille canit:

4. Reg.

c. 13. v. 16.

& 17.

3. Aug. lib.

9. Conf.

c. 2.

Sidron. in

affect. pass.

Dom.

*Me pete amor telis in Christi vulnere tinctis:
Quem læsi toties, sic ego læsus, amem.*

Quod

Quod telum, & sancta Gertrudis
miro modo aliquando sensit. Cùm e-
nim à sacra Communione ante Chri-
sti è cruce pendentis effigiem, pro ac-
cepto beneficio gratias ageret, è latere
Salvatoris lucis radio, veluti telo per-
cussa, in novum erga illum amorem ex-
arsit. Rectè Blosius exclamat: *O beatos* Marg. Sp.
illos, qui hujus sunt vulneris participes! quo- c. 19.
rum corda sic configit amoris Christi lancea,
ac sagitta, ut deinceps perenni ferveant chari-
tatis ardore.

B. Mechtildis, pro mundi redemptione,
Salvatori nostro gratiam quam po-
terat maximam referens, oransque ut Lib. I.
cor suum tot amoris ipsius vulneribus Grat. Sp. 6.
transfigeret, quot ipse in sacratissimo 20. & lib.
corpore suo pertulisset vulnera, à sen- 2. c. 20.
sibus mox alienata, visa sibi est ad
splendidissimum palatium deduci,
quod palatium deinde, sacrum Domi-
ni latus esse agnovit, è cujus cruce sa-
gitta aurea missa, cor ejus penetrare,
ac transfigere videbatur. Atque ita di-
vina caritate penitus vulnerata, voti
sui compos est facta. Ad simile carita-

P. 1. *Stim.*
prol. 2.

tis vulnus & S. Bonaventura anhelat, cùm ita orat: *Transfige dulcissime Domine Iesu medullas animæ meæ, suavissimo, & saluberrimo vulnere amoris tui. vulnera viscera animæ meæ verâ, & firmâ, & Apostolicâ caritate, ut verè ardeat, langueat, & liquefiat anima mea solo semper amore, & desiderio tui. concupiscat & deficiat anima mea in atria tua (vulnerum scilicet tuorum sacratissimorum) cupiat dissolvi, & in illis tecum esse.* Ita Bonaventura.

Tract. de
pass. Dom.

Cant. 4.

Cap. 53.
v. 5.

Meritò D. Bernardus quærit, quare Dominus animam peccatricem quærens, dicat: bis sibi ab ea cor vulneratum esse? aitque in promptu causam esse, quia prius amore, ac commiseratione, quàm lanceâ fuit vulneratus. *Vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra,* ait Isaias, ita ut scelera nostra malleum clavis crucifigendo Salvatori, manum lanceæ lateri ejus perfodiendo, amore provocante, quodammodo commoda verint, sine quo, nec clavi, nec lancea quidquam potuissent: ut meritò sancta Mechtildis exclamaverit: *Quid tibi*

Lib. 1. grat.
Sp. c. 23.

tibi, ô dulcor unice, debet gratiarum actionis
offerri, pro illo amoris vulnere, quod in cru-
ce accepisti pro homine, cum prius, quàm lan-
cea, amor tuus invincibili sagittâ cor tuum
mellifluum vulneraverit? Quod & ille:

Aspice quàm lato patefactum pectus hiatu,
Quantaq; sint manuum vulnera: quanta
pedum!

Non hæc tam clavi, nec acuto lancea ferro,
Nec populi fecit, carnificumq; furor,
Quàm, qui causa fuit tantorû prima dolorû,
Totq; Deum plagas ferre coëgit, Amor.

Fuere qui humano pectori fene-
stram inesse desiderarunt, per quam
cor introspiceretur. Stultum sanè vo-
tum. quid enim in cordibus plerisque
videretur, nisi sordium omnium foeti-
dissima, ac turpissima cloaca, qualem
Salvator apud Matthæum describit.
Sed ille meritò divinum cor suum, non
sine patenti sacri lateris vulnere, veluti
fenestram, esse voluit; ad quod Iuglaris
ita alludit:

Cordi suo notam inesse non suffert,

Quam in humano

Corrigi olim Momus voluerat.

Iugl. eleg.

86.

*Aventibus introspicere**Per fenestram sat patet.**Serm. 61.
in Cant.*

Magnum, inquit Bernardus, illud pietatis sacramentum : Patent viscera misericordiae Dei nostri, quibus visitavit nos oriens ex alto. Quid ni viscera per vulnera pateant? In quo enim clariùs quàm in visceribus tuis eluxisset, quod tu Domine Iesu suavis es, & mitis, & multae misericordiae?

*In Conc. de
vuln. Dom.*

Didacus Morillo, è D. Francisci familia concionator eximius, refert virum Principem, à subditis urbe sua pulsum, amicorum auxiliis restitutum, beneficiis eos cumulasse, à quibus fuerat expulsus ; neque desiderasse aliud, quàm ut constaret omnibus, nullam apud se acceptae injuriae memoriam residere : quod cum à suis obtinere non posset, idemque longa oratione probare frustra conatus fuisset, tandem arrepto pugione pectus sibi aperuisse, ut corde per vulnus inspecto, quàm æquum ac benignum illud in omnes esset, omnibus ad oculum pateret, sanguineque, ac morte sua liberam, atque securam vitam omnibus relinqueret.

Sive

Sive hæc hiltoria est, sive, quod potius crediderim, parabola, ostendit certè, tanquam in luculenta imagine Christi Domini, ab amore in nos suo magis, quàm lanceâ vulnerati, sincerissimum in nos affectum. Quem affectum pari vulnere Salvatori suo constare voluit P. Iacobus de Scaura è Societate nostra. Cùm enim summè mundi Redemptorem diligeret, admirando non imitando fervore, pectus supra cor gravi vulnere sibi aperuit, quasi in eo suum erga Salvatorem amorem, ab illo legi cuperet. Aperiebat & pectus suum D. Augustinus cùm sic oraret: *Scribe Domine vulnera tua in corde meo, & in iis legam amorem tuum.*

Enseb. Nierenb. lib. de vita div. c. 12.

Hæc vulnera in corde nobilis illius puellæ Neapolitanæ descripta erant, quæ cùm à parentibus in matrimonium collocanda esset, sponsusque cum patre, ac matre jam in domo adesset, induciis illa tantisper petitis, & impetratis, donec in re tanti momenti Deum consulisset, se in cubiculum suum recipit, ubi ad pedes Crucifixi pro-

Pennequin Amour divin. part. 2. c. 16.

provoluta illos complectitur, osculum-
que deinde figens sacro ejus lateri, fi-
dem Salvatori suo obstringit, præter
ipsum neminem se cupere, neminem se
alium deinceps amaturam. Nec mora
capitis capillos sibi refecat, è quibus
coronam plectit, eamque ceu fidei da-
tæ pignus, pedibus Domini appendit:
Quo factò, prodit tandem in conspe-
ctum proci, & parentum, cum sponso
suo Crucifixo, cui se in omnem æter-
nitatem devotam, neque alium ad-
missuram profitetur. Probant filiæ ani-
mum pii parentes, satis quippe intelli-
gebant eam feliciùs nubere non posse,
quàm Salvatori suo, cujus amor sacro-
rum ejus vulnerum admirando chara-
ctere virgineo cordi inscriptus erat.

Hîc ego te compello, Mater Virgo
sanctissima, quæ, uti partem magnam
habes in doloribus, vulneribus, ac mor-
te filii tui dilectissimi, ita quasi jure tuo
tacitè exigis, ut & partem habeas, in
amore ac corde nostro. Est ipse corpo-
re crucifixus; tu illi materno corde
confixa es; Ipse in manibus, pedibus,
ac

ac latere vulneratus est : tuam animam doloris gladius pertransiuit. Ille quidem lateris vulnus lanceâ factum, mortuus non sensit, sed tuum illa cor transfixit. Infinitus ille amor quo nos prosequabatur, illum in tormenta hæc crudelissima coniecit; at amor tuus ineffabilis quo eum, & nos prosequeris, incredibili te dolore affecit. Prostratus itaque ad virgineos ac maternos pedes tuos, te oro supplex, trahe me in illius, ac tuum amorem ; da, ut qui sincerâ pietate sacra dilecti filii tui vulnera coluerint, & hanc quam in coronulâ præscripsimus ea colendi methodum, piè usurpauerint, ignitis illis amoris vinculis, ipsi tibi que in omnem æternitatem colligentur, sint que, cum Apostolo, vincti Iesu Christi, & Mariæ.

Vos autem animæ, quæ crucifixum Salvatorem vestrum diligitis, uti cùm has coepi considerationes, vos sum allocutus, ita & modò extremum alloquor ; *Inspicite obsecro, cum D. Augusti-* *Lib. de
virg.*
*no, vulnera pendentis, sanguinem morientis,
pretium redimentis, cicatrices resurgentis.*

Ca-

Caput habet inclinatum ad osculandum, cor apertum ad diligendum, brachia extensa ad amplexandum, totum corpus expositum ad redimendum. Hæc quanta sint, cogitate, hæc in statera cordis vestri appendite, ut totus vobis figatur in corde, qui totus pro vobis fixus est in cruce.

CONSIDERATIONVM

P A R S II.

PRodiit non ita pridem praxis quædam Italo fermone conscripta, & in Flandro-belgicum versa, quam opusculo huic subnectam. Tradit illa modum per passionem, & sacratissima Domini vulnera, singulis hebdomadæ diebus, ad beatam mortem se disponendi. Qui modus, seu praxis, cum venerandum Domini caput spinis coronatum, ejusque in sinum Matris è cruce depositionem etiam complectatur, statui & de hisce mysteriis considerationes aliquas proponere; præsertim cum eadem, etiam coronulâ hâc novâ comprehendantur.

CON-

CONSIDERATIO I.

Corona spinea, corona ignominiae.

Scribunt Evangelistæ, *Milites ple-* Matth. 27.
v. 29.
ctentes coronam de spinis imposuisse super
caput Iesu. Nam cùm audivissent dixisse Mar. 15.
v. 17.
 eum Pilato, se Regem esse, populum- Matth. 27.
v. 11.
 que illi paucis ante diebus acclamasse,
Hosanna, benedictus qui venit in nomine
Domini Rex Israël; ex mera petulantia, in- Io. 12.
v. 13.
 citati à Iudæis, connivente Pilato, eum
 ferto è spinis confecto, veluti Regem
 ludicrum coronarunt. Qui contem-
 ptus

ptus ingens fuit, quo enim quis genere nobiliori natus, & forte vivit digniore, eò major est, quæ illi infertur ignominia, generoso ac nobili animo ipsa morte gravior.

Et quis Domino Iesu, quis Dei filio, quis sapientiâ Patris æterni major, ac dignior? illa tamen immensa Majestas, illa bonitas infinita, coram Pilato Iudææ Præsidente, coram Principibus Sacerdotum, coram senatu, ac populo Ierosolymitano, uti ludibrium ac probrum hominum, spinis coronatur, ac veluti Rex ludicrus omnium risui exponitur. Potuitne ergo mortalium quispiam majori esse ludibrio? Historia nulla commemorat, ad illud usque tempus, quempiam spinis fuisse redimitum. servabatur hoc dedecus Salvatori, divinæ illi Majestati, ut illa spinis coronata, nobis, D. Hieronymo teste, Regni diadema compararet.

Io. Brug.

in p. 2. c. 7.

et p. 3. c. 3.

S. Liduwina rapta nonnumquam à Domino Ierosolymam, atque in Calvariæ montem, edoctaque quos illis locis Salvator pertulit cruciatus, atque ignominiam

miniam pervolvens, quam in hac coronatione passus fuerat, consuetis lacrymis deficientibus, sanguineas fundebat, atque ad omnem contemptum, pro ejus obsequio tolerandum, se promptam, paratamque offerebat.

CONSIDERATIO II.

Corona spinea

Corona doloris.

R Ecce ille :

In Regno patientiæ

*Ingl. Elog.
58.*

Non aliud coronat, quàm quod cruciat.

Et S. Bernardus: *In corona spinea non leviter impressa, non solum opprobrium, sed etiam supplicium quærunt.* Dubium non est, quin ingenti cruciatu fertum hoc spineum Salvatorem affecerit; nam cum spinæ illæ, ex quibus nonnullæ etiam hodie Romæ, & alibi visuntur, prælongæ & præacutæ, numero septuaginta duæ, venerandum Domini caput, uti Tertullianus loquitur, lancinarent, delicatissimum in humano corpore membrum

O

*Lib. de pas.
Dom. c. 3.*

brum, & ob nobiliorem Salvatoris complexionem, longè quàm in alio ullo delicatius, facile est conjicere, quantum cruciatum Dominus, in hac coronatione perpeffus fit.

*Lib. 7. Re-
vel. c. 25.*

Refert sancta Birgitta sibi Hierosolymis existenti, à Deo revelatum esse, oculos, aures, atque os Domini, cruore è spinarum vulneribus oppleta fuisse, totumque vultum contectum, ut cum solatium, quod illi apud Patrem non erat, à matre, crucique adstantibus amicis quæreret, ex oculis sanguinem expresserit, ut illam, hosque conspiceret.

In vita.

Egredere, anima mea, de terra tua, de terrenis tuis desideriis, egredere, inquam, ex te ipsa, & vide Salvatorem tuum in diademate, quo coronavit eum probrosa vanitas tua, in die misericordiæ suæ, quando ipse æternam tibi gloriæ coronam præparabat. B. Angelam de Fuligno deficiebat animus, ac mortuæ instar corruebat, quando spinis coronatam Domini effigiem conspiciebat: quàm enim piè, tam firmiter sibi per-

persuadebat, se peccatis suis cruciatu hoc Salvatorem affecisse. Et nos illam coronam siccis oculis ac mente immotâ conspiciamus? nec cessamus ambitionis, vanis, avaris, vindictæ cupidis, impuris, impiis cogitationibus, spinis sanè longè gravioribus, coronare Salvatorem, ejusque dolores acerbius renovare?

Protektor noster aspice Deus, & respice in faciem Christi tui, quam peccatis nostris ita deformavimus, ut non sit illi aspectus, neque decor. In sanguineo hoc & venerando vultu, videbis iniquitatē meam, & simul misericordiam tuam: Aspice, obsecro, per cruentos, & lacrymis plenos filii tui oculos miseriam nostram, audi per aures ejus sanguine oppletas, gemitus nostros; eloquere ore ejus benedicto verbum bonum, verbum salutis; concede, ut mundissimâ puritatis animi sindone, Veronicæ instar, faciem illam Domini mei Iesu mihi abstergere liceat, ut sacratissimam hanc hominis cœlestis in ea portem imaginem, qui imaginem terreni, ah nimium

diu portavi. Admitte homo, divinam hanc, ad quam creatus es in corde tuo imaginem, quod sanè durius esse non debet marmore illo, quod Christi spinis coronati caput ac vultum, uti in Veronicæ sindone, à natura expressum vivacissimè refert. Pater æterne, te oro obtestorque, aufer à nobis cor carneum, in omne malum proclive, nimisque à te, ac filio tuo dilectissimo aversum, & da marmoreum, in quo sacratissimam Christi tui faciem circumferamus. Saxa enim & marmora in morte ejus scissa ac molita sunt; at corda nostra illis duriora perstiterunt. At Domine Iesu, benigniùs, obdurata illa corda nostra, etsi carnea, sanguini tuo sacratissimo intincta, velut cera ante faciem ignis liquefcant, ut totus in nobis formeris, nullisque in nobis alius, nisi Iesus agnoscat.

CON-

CONSIDERATIO III.

*Quomodo Salvatorem suum homo spinis
coronet.*

Refert Plinius Spini floribus solitos Lib. 13.
c. 11.
fuisse Romanos, Deos suos coro-
nare: at nos spinis coronamus Deum,
ac Salvatorem nostrum. Flores, rosas
nostras, quod scilicet vitæ nobis opti-
mum est, annos virides ac validos ido-
lis, hoc est, mundo ac desideriis nostris
damus; diebus vitæ ultimis, ætate de-
florescente, & vix ad quidpiam utili,
veluti spinis infrugiferis Salvatorem
coronamus, uti appositè indicat ille his
verbis:

Coronaris devota sacrificio victima,

At quia vanitas hominum

Omni jam rosas legit ex horto,

Solæ tibi spinæ supersunt.

*Ingl. eleg.
58.*

Hæ tamen, uti Clemens Alexandri- Lib. 2. part.
c. 8.
nus ait, plantatæ in vertice divino, in
nobili illo fundo, non solùm proferre
debent bonorum desideriorum flores,

sed & fructus operum meliorum.

Lib. de coron. mil.

Survius in vita ejus.

Anony. tract. de pass. Dom.

Tales protulerunt, Tertulliano teste, primi Christiani, qui capita floribus redimiri nolebant, quia Salvator spinis coronatus fuerat. Neque sancta Elisabetha, dum ad templum procederet, coram Christi in cruce pendentis effigie precatura, ullum capitis ornatum admittebat. Philippa Caroli Geldriae Ducis filia, uxor Renati Lotharingiae Ducis, marito vitam functo, cum se Musiponti in Monasterium recepisset, submovens è scutis gentilitiis tam Geldriae, quam Lotharingiae Ducales coronas, spineas earum loco reposuit: Godofredi Bullonii æmula, qui è Lotharingica domo oriundus, & in Regem Hierosolymorum electus, repudiatâ coronâ aureâ, & spineâ capiti impositâ, agebat non decere Christianum Regem aureâ coronâ insigniri in ea urbe, in qua Rex regum spineam gestasset.

Perpende hæc anima mea; da coronato Deo ac Domino tuo honorem, & gloriam: fructus hic ex spinis ejus efflorescat, corona illum floribus ac rosis, flori-

florientibus scilicet ac vegetis vitæ tuæ annis, in obsequium ejus impenfis, ut & te in misericordia, & miserationibus in omnem coronet æternitatem.

CONSIDERATIO IV.

Quibus spinis in hac vita coronari debeat homo.

Non decet, inquit Bernardus, *sub serm. 5. de omnib. SS.*
spinoso capite, membrum fieri delicatum. Ita sensit S. Agapitus, annorum quindecim adolescens, cùm galerum ferreum candentem ejus capiti lictor imponderet; *parum est, inquit, in terra caput aduri coronandum in cælo, quàm decorè corona gloriæ ornabit caput, pro Christo spinis coronato afflictum!*

Beatæ Rita Itala è divi Augustini *In vita.*
 familia, ante Christum crucifixum, orationi magno fervore intenta, avidaque quidlibet pro illo tolerare, tantos, tamque acutos dolores in capite passa est, ut si universum spinis pungeretur. Inderevulsa è corona Domini

spina, lucido immixta radio, in frontem ejus adacta est, eo vulnere, quod nullâ manu medicâ unquam curari potuit. Vermibus illud scatebat, quos Angelos suos appellabat; sanies tamen ex vulnere fluens & graveolentia, nulli nisi ipsi gravis erat: æquo animo Rita omnia tolerabat, propter eum, qui in sacrosancto suo capite, tanta pro nobis perpeffus fuerat.

Duas coronas obtulit Salvator sanctæ Catharinæ Senensi, alteram spineam, auream alteram. Spineam in hac vita elegit Catharina, ut auream in cœlo obtineret. Semel enim spinis coronandi sumus, vel dum vivimus, vel dum vivere desimus.

Liduwina annis triginta sex morbo continuo decubuerat. Iam morti vicina visitur ab Angelo, qui ut coronam ab ea jam diu cœptam pertexeret, spinas paucas deesse aiebat, quas paucorum dierum patientia daturæ esset, ac deinde immarcescibilem illa gloriæ coronam acceptura, quæ omnibus afflictionum suarum spinas leto animo per-

perferentibus, asservatur.

S. Guilielmus Roschildensis in Da- *In vita,*
 nia Abbas, eximiæ vir sanctitatis, octo
 & nonaginta annos natus, cum lecto
 postremo ex morbo affigeretur, per
 noctis quietem Angelos vidit, coro-
 nam auro, gemmisque distinctam ap-
 parare. Petiit cui illa destinetur? Tibi
 inquiunt Angeli. Quærit Guilielmus
 quando perficienda sit? aiunt illi, dum
 passus fueris satis. Quasi dicant, dolo-
 rum spinas à nobis cælo transmitten-
 das, quæ à divina manu acceptatæ, in
 gemmas aurumque convertantur, ex
 quibus cœlestis nobis corona confi-
 ciatur.

CONSIDERATIO V.

Ex SS. Patribus desumpta.

S Ambrosius, *Corona*, ait, de spinis, quæ *In Luc.*
 capiti Christi imponitur, ostendit quòd *c. 22.*
 de peccatoribus mundi, tanquam de sæculi spi-
 nis, triumphalis Deo gloria quæreretur.

S. Augustinus: sic, inquit, Regnum quod *Tract. 116.*
 de hoc mundo non erat, superbum mundum *in 10.*

non atrocitate pugnandi, sed patiendi humilitate vincebat. Portans spineam coronam, & purpureum vestimentum, non clarus imperio, sed plenus opprobrio.

*Serm. de
Cruce &
Pass.*

S. Athanasius: *Miraculum, inquit, novum & incredibile, & magnæ sine dubio victoriæ insigne, quem per ludibrium, subsannationemq; pulsabant, ei triumphalia addiderunt ornamenta, coccineam chlamydem, & coronam spineam, qua sollicitudines nostras in se suscipiens curaturus erat.*

*Lib. de Co-
ron. Mili-
tis c. 14.*

Indue, anima mea, ut te docet Tertullianus, spineam Christi coronam, ut illam ejus coronam æmuleris, quæ postea ei obvenit, quia & favos post fella gustavit, nec ante Rex gloriæ à cœlestibus salutatus est, quàm Rex Iudæorum proscriptus in crucem, minoratus à Patre, modicum quid citra Angelos, tandem gloriâ & honore coronatus fuit.

CON.

CONSIDERATIONVM PARS III.

CONSIDERATIO I.

*De dolore Deiparæ Virginis Mariæ in
passione ac morte Filii sui dilectissimi
Iesu Christi.*

Spectaculum nunquam tristius, nunquam tristiores Matrem, neque meliorem: nunquam miseriorem Filium, neque digniorem, nunquam homicidium Deicidio junctum vidit, & obstupuit cœlum ac terra! Merito spectaculum hoc perpendens in Calvariæ Monte, pius ille Belga, corde confracto, exanimis corruit.

*Cantipr.
l. 1. Ap.
c. 25. n. 5.*

*Lib. 2. Machab. c. 7.
Brev. Rom.
18. Jul. &
23. Nov.*

Spectaculum memorabile, sed huic non comparandum exhibuerunt Salomona, Symphorosa, ac Felicitas, nobiles illæ ac religiosæ matronæ singulæ, septem filiorum fortium æquè, & in pietate constantissimorum juvenum matres. Salomona centum ac sexaginta annis ante Christi ortum septem Machabæorum mater; Symphorosa, & Felicitas, post Christum, filios conspexerunt

runt horrendis cruciatibus, pro fide ac vera religione, & divinæ Majestatis obsequio, generosè vitam ponere, non alio quidem doloris sensu, quàm qui optimas matres decebat, ingenti tamen animi fortitudine ac gaudio, quòd bona voluntate sua, eos ad Dei gloriam æternæ vitæ jam parerent, quos mortali ante peperissent.

At quo doloris sensu Deipara filii sui dilectissimi supplicia crudelissima, & mortem acerbissimam, ac maximè infamem spectavit? Hunc ejus dolorem aliqui exiguum nimis faciunt, quasi minus doleret, quòd illi de divina voluntate constaret. Alii nimis magnum, & sui impotentem, cùm existimant illam in clamores, & ejulatus erupisse, & animi deliquia esse passam. Tantus tamen fuit, qui optimam tanti, & tam digni filii Matrem decebat. Nam si in Salvatoris morte petra scissæ sunt, & terra mota, atque obductis mundo tenebris, Sol lumen suum negavit, ingensque mœror universo orbe hominum animos pervasit, quis dicere audeat, aut per-

Mar. 14.
v. 34.

persuadere sibi possit siccis oculis, cordeque immoto, Mariam ad cruciatus, & filii infandam mortem stetisse, ubi ipse hanc prævidens agebat, *Tristem esse animam suam usque ad mortem.*

S. Iurel.
elect. c. 6.
sect. 2.

Piè scribit nonnemo, graviora passam Deiparam, dum in stabulo Bethleemitico, parvulo suo Iesu ubera virginæ præberet, quàm in extremis supplicii; Martyres. præsentiebat enim singulas guttas lactis materni quas divinus infantulus duceret, in sacratissimum ejus sanguinem convertendas, qui flagellis, spinis, clavis aliisque intolerandis cruciatibus, illi ex venis omnibus exprimeretur; & ne guttula illi superesset, etiam mortuo lanceâ latus aperiendum. Quantus itaque Matris optimæ fuit dolor? qui judicio sancti Bernardini Senensis, *si in homines singulos divisus fuisset, vitam singulis ademisset.* quia uti D. Paulinus ait, *doloris idem gladius, qui Christo in cruce mortem attulit, Matris ejus animam mærore transfixit.*

Tom. 1.
Serm. 61.

Epist. ad
S. August.

CONSIDERATIO II.

Rationes doloris Deiparæ.

BEata Ludgardis inter meditandum *Barth. Fi-*
 de patientis Salvatoris doloribus, *zen. in vita*
 sanguine, toto corpore, præ affectu, & *cap. 2.*
 commiseratione perfundebatur. B. Ma- *16. Iunii.*
 ria d'Ognies Nivellis è Brabantia Gal-
 lica oriunda, conspectâ quacunque
 Christi patientis effigie, profusis la-
 crymis, etiam viam, quâ gradiebatur
 humectabat. Et Maria mater conspecto
 Iesu filio, ludibriis tam indignis expo-
 sito, colaphis cæso, consputo, flagellato,
 spinis coronato, clavis crucifixo, sine
 dolore, sine lacrymis esset? quas etiam
 sanguineas fuisse affirmat Germanus
 Constantinopolitanus. B. Laurentius *Lib. de a-*
 Iustinianus ait, *Cor Virginis clarissimum* *gone Chri-*
fuisse speculum passionis Christi, & perfectam *sti.*
mortis ejus imaginem. Erat, inquit S. Bo- *Serm. 1.*
naventura, sentiens hoc, quod & in Christo *post Dom.*
Iesu: In animo enim illi martyri con martyr, *Epiph.*
vulnerato convulnerata, crucifixo con cruci-
fixa adstabat. Vulnera, inquit Bernardus,
fili

fili morientis, erant vulnera Matris dolentis.

Ignoti, ait ille, *nulla cupido*; ut vel amissum doleamus, & requiramus, vel non habitum, aut non possessum consequamur. Cui, in coelo, terræve quanta Deiparæ, concessa erat à Deo Salvatoris notitia? quidni ergo incredibili dolore mœreat, & affligatur ob illum ita crudeliter habitum, & infami crucis morte sibi ereptum?

Noverat sanctissima Mater eum esse Dei Filium, Salvatorem mundi, tot jam labentibus sæculis desideratum à Patriarchis, prænuntiatum à Prophetis, quem nunc videt despectum ac novissimum virorum, opprobrium hominum, & abjectionem plebis.

Noverat illum sibi ab Angelo annuntiatum, à se conceptum de Spiritu sancto, quem Mater & Virgo inaudito Dei beneficio pepererat.

Noverat illum esse, in cujus natiuitate Angeli gloriam in altissimis Deo concinuerant, & pacem in terra hominibus bonæ voluntatis; nunc audit populum

pulum Pilato furiosè acclamantem,
Tolle, tolle ; crucifige eum.

Noverat eum magnum illum Regem ac Deum esse, adoratum, ac muneribus honoratum à Magis, quem nunc videt latroni, ac homicidæ Barabbæ postponi, & veluti Regem ludicrum purpurei panni frusto indui, ac spinis coronari.

Noverat optima Mater illum esse suavissimum, ac dulcissimum Angelorum, hominumque gaudium, cum quo illi fuerat semper cor unum, & anima una, qui puerulus ante tot annos tenellis suis manibus collo ejus virgineo adhæserat : nunc illum conspicit cruci infandæ clavis affixum, medium pendere inter latrones, virum dolorum, & scientem infirmitatem, & ipsa doloris, ac mœroris Mater non erit?

*Eia Mater fons amoris,
Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam.*

CONSIDERATIO III.

*Rationem, immensum Deiparæ dolorem
ac mœrorem, semper gubernasse.*

QUamvis dolor, ac mœror in Dei-
para ingens fuerit, semper tamen
ratio illi ita moderata est, ut divinæ
voluntatis conformis, non in querelas,
clamores, ejulatus proruperit, nullis-
que spasms, ut loquuntur, seu animi
deliquiis mœstissima mater, atque af-
flictissima obnoxia fuerit. Nam si A-
braham imperatam sibi à Deo Isaaci
unigeniti sui necem, æquò adeò animo
tulerit; Si Salomona, Symphorosa, Fe-
licitas maternos ante oculos atrocissi-
mis tormentis filiis lectissimis, atque
optimis vitam eripi conspexerint im-
motæ; si con fractis cruribus, brachiis-
que Melithonem suum, illa mater co-
hortata est, ut adhuc tantisper tor-
menta fortiter toleraret, identidem
ingeminans ad stare illi spectantem, &
expectantem Christum, ac deinde
suevis-

suavissimum onus in humeros sublatum sociis Martyribus, carpento, ut flammis traderentur, avectis, adjunxit, postquam in maternæ voluntatis religiosissima ara illum Creatori suo obtulisset holocaustum in odorem suavitatis, si, inquam, parentes isti, milleque alii, licet non sine ingenti paterni ac materni animi sensu, sine hujus tamen immodica perturbatione, fixâ in Dei voluntatem, ejusque obsequium, ac gloriam mente, filiis orbari tam æquo animo tulerunt, quidni & idem de Dei-para arbitrabimur, quæ perfectionis omnis ac fortitudinis imago erat, divi-
namque voluntatem constantissimè habebat pro sua? *Stabat, itaque, inquit S. p. 4. tit. 15. Antoninus, juxta crucem Maria fide, & c. 41. §. 1. animo constans; Oculi quidem lacrymis pleni erant, & dolore ingenti cor ejus premebatur, sed sine querelis, sine murmuratione, sine ullo vindictæ sensu in eos, qui filium adeò crudeliter tractarent, exhibebat se afflictissimæ quidem, sed & patientissimæ Matris exemplar. Quæ, uti ait Ioannes Gerson, si Deus jussisset, propriis manibus cruci-*

cifixisset filium, neque enim credendum est minoris fuisse perfectionis, & obedientiæ erga Deum, quàm Abraham, qui proprium filium obtulit Deo in sacrificium propriis manibus occidendum, & comburendum. Ita Anselmus.

CONSIDERATIO IV.

*Depositus à Cruce Salvator in sinu
Matris recumbit.*

HOc spectaculum nostrum est, crucifixus, vulneratus, cruentus, mortuus Iesus in virgineum Mariæ sinum à Cruce depositus, optimus scilicet ac suavissimus ille filius inter brachia optimæ ac suavissimæ Matris, ille filius deformatissimus, inter amplexus matris afflictissimæ.

Crede, anima mea, cùm tam lugubri huic spectaculo assistis, afflictissimam matrem plenos lacrymarum oculos ad te à vulneribus dilectissimi filii tantisper avertere, manuque corpus lace-

lacerum tibi ostendentem, simul ita te alloqui: Ecce, quò Deum, & Dei matrem tu perduxeris; tu enim horum tormentorum nobis es causa.

Eia Mater amantissima, non jam fasciculus myrrhæ, sed fascis ingens est tibi filius dilectissimus, qui eò tibi fit gravior, quò animum meum adeò parum tibi compatiens clariùs intropicis, neque proferentem fructum dignum pretioso Salvatoris sanguine, ac virgineis tuis lacrymis, quibus tam copiosè irrigatus est.

B. Birgitta mirum in modum doloribus B. Virginis compatiebatur, illius querelis pèrmota, raros scilicet esse, qui eam sincero amore colerent; pauciores, qui illi in filio patiente, ac crucifixo compaterentur, cùm tamen viro nobili, sed admodum impio, uti ipsa S. Birgitta refert, saluti ad extremum fuisset, Deiparæ aliquando fuisse compassum, æternis doloribus nolenti addici animam, quæ sibi, licet rariùs, & modicè condoluisset.

Sacerdos quidam Deiparæ dolores

Raz l. 1.
Mir. B.
Virg.

perpendens, ut illam solaretur: Gaude, aiebat, Maria, quia gaudium ab Angelo suscepisti, & mundo peperisti: Gaude Maria, quia Dei Mater & Virgo es. Gaude Maria, quia omnis creatura in cœlo, & in terra te collaudat. Contigit illum gravi morbo affectum ad extrema redigi, & in salutis desperationem à dæmone conjici: Adfuit confestim Deipara. Et tu, inquit, fili, cur mœrore conficeris, qui in mœrore meo me toties solatus es? Animos resume, & lætus mecum veni, & intra in gaudium Domini tui. Ita Deiparæ condoluisse æternorum gaudiorum principium est.

CONSIDERATIO V.

*Adoratio defuncti Salvatoris in sinu
afflictæ Matris.*

CUm jam versemur in diei Veneris sancti mysteriis, in die supremo Salvatoris, ab æterno præordinato, & in tempore secundum sanctissimam æterni Patris voluntatem completo;
Confi-

Confidera anima mea , Deiparam ad crucis pedem , veluti ad aram mundi confidentem , è nobiliffimorum viro- rum manibus Iosephi ab Arimathia , & Nicodemi manibus crucifixi, & defun- cti Salvatoris lacerum corpus excipe- re, deosculari venerandum ejus caput, sacrosanctam faciem livore plenam, manus ac pedes clavis perfoffos, cruen- tum corpus lacrymis abluere , suaviffi- mo lateris vulneri præcipuè affigi. Post hæc dolentis Matris pia , & mœsta ob- sequia, Magdalena, aliiq̃ue, qui aderant, magnâ reverentiâ, ac ingenti sensu, cor- pus Dominicum adorarunt , & humili osculo sacra ejus vulnera venerati sunt.

Cogor hîc ego iterum ex pia & ele- ganti elegia in rem affectumq̃ue præ- sentem , paucos hos versus decerpere, & Virgini Matri exanime Filii sui cor- pus de cruce depositum , habenti in si- nu , mœstisq̃ue lacrymis inspergenti, dedicare.

A D

B. VIRGINEM

In Filii morte.

Sidron. de
Hoffcho
in eleg.

TEné ego (nec movear ?) videam mœstissima
matrum,

Complexam nati membra cruenta tui ?

Éque tuis oculis, super illius ora cadentes

Aspiciam lacrymas, contineamque meas ?

Ecce suo tecum rerum natura parenti

Ingemit, & quo tu funere laesa dolet.

Omnia eum doleant, uni mihi pectora constent

Rupibus, & scissis asperiora jugis ?

Non ego firmus in hoc. tua me tua flentis imago

Sauciat. hæc vultus hæreat ante meos.

Vulnera seu spectas, totidemque in pectore sentis;

Effice, sint animo tot quoque fixa meo.

Seu quocunque alio veniunt è fonte dolores ;

Et meus erumpat protinus inde dolor.

Omnia, quæ pateris, mihi sint communia tecum,

Ni fuerint, nati nomen inane gero.

Nec

Nec satis est, si nostra tuis suspiria jungam:

Te, mea, te cupiam, vita, dolente mori.

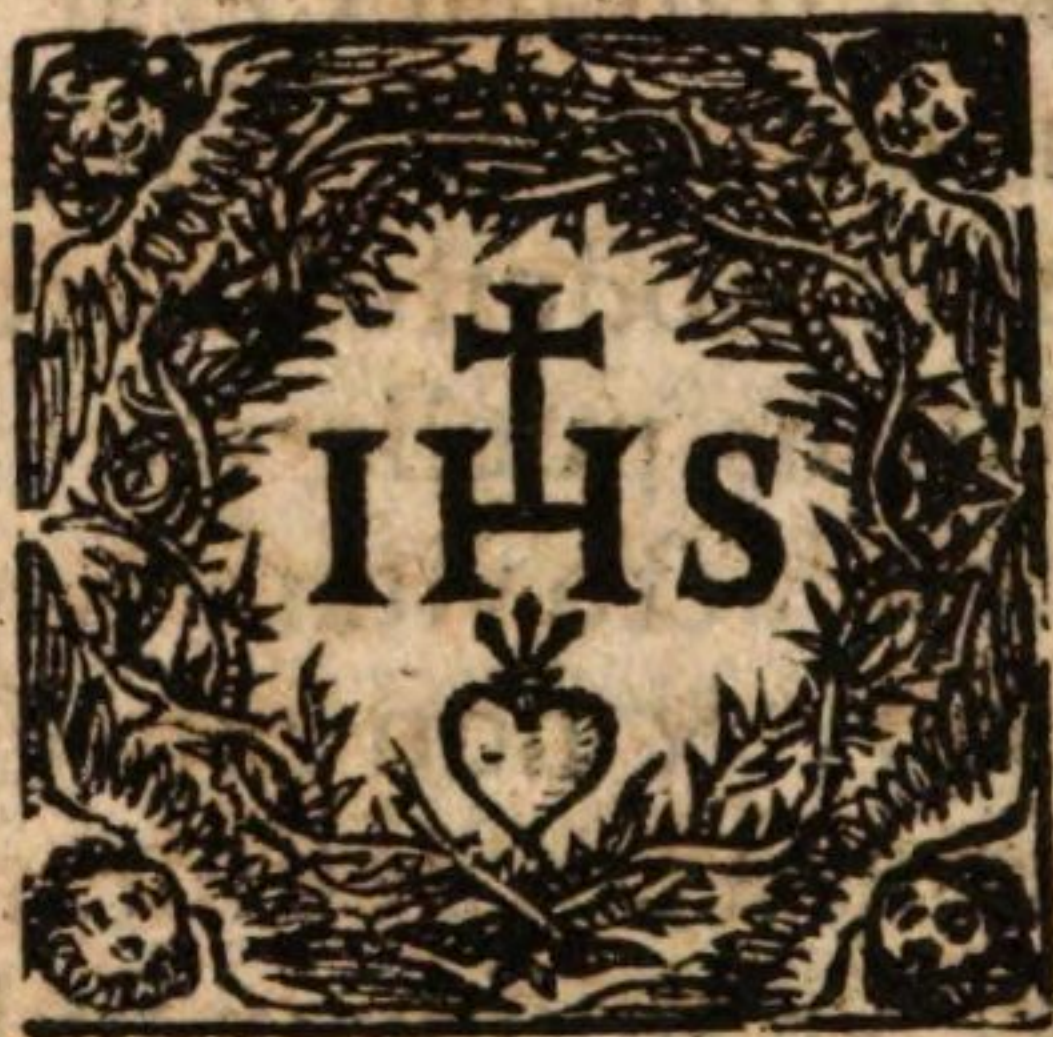
O illo mihi contingat tabescere luctu!

Felix, si lechi causa sit ista mei.

Et tu, anima Christiana, quo animi tui sensu te in hoc spectaculo geris? Callirhoë nobilis puella, Pataraë, quæ Achaiaë urbs est, oriunda, ad mortem diis placandis damnata erat innocens. Sacrificulus cultro expedito, ut eam jugularet, ejus modestos mores, gratias, formam intuitus, puellæ parcit, sibi que cultro in cor adacto vitam eripit. Attonita Callirhoë, & non expectati casus horrore perculsa, in defunctum exanimis corruit, vitamque in vulnere ejus sepelivit. Non eramus nos innocentes, eramus æternâ morte damnati omnes. at Dei Filius pro nobis crucem subit, cor sibi à milite transfigi patitur. Quid ni ei compatiamur, & vulneri ejus sacro immoriamur, ut ei soli vivamus, qui pro nobis mortuus est? ne, ut ait Bernardus, perinde ac si injuriis & maleficiis, ab eo fuisset affecti, in eum

crudelius exardescamus, eoque spectante peccare non erubescamus.

Meliora benignissime Iesu, tibi debeo, & voveo, votumque non violandum confirmo & ob signo cruento sacratissimorum quinque vulnerum tuorum sigillo.

ME-

M E M O R I A

*Perpetua Passionis & Vulnerum D. N.
Iesu Christi, quâ homo se ad felicem
mortem disponat.*

CUm indubitatum sit aliquo nos
hebdomadæ die morituros, omni
die ut beati in Domino moriamur,
comparare nos debemus; cum verò
nullum certius ac securius medium ha-
beamus ad hanc tam necessariam præ-
parationem à qua dependet æternitas,
præter passionem, ac sacra Domini
Iesu vulnera, nobis ab ipso in præsens
salutis nostræ subsidium in glorioso
suo corpore reservata, uti in præce-
dentibus Considerationibus vidimus,
distribuam sacra hæc vulnera in singu-
los hebdomadæ dies, addito sacro Do-
mini capite spinis coronato, ejusque
benedicto corpore de Cruce deposito,
ut cum eodem, in sanctissimæ Virginis,
ac Matris Mariæ manus, animas no-
stras deponamus.

Præ-

Prælude I.

CUm itaque manè expergisceris, sanctissimâ, atque augustissimâ Trinitate collaudatâ, & adoratâ per Hymnum, *Te Deum laudamus*, facta fidei professione, recitato *Apostolorum Symbolo*, actis divinæ Majestati gratiis, quòd illa nocte te à morte improvisa, & aliis animæ periculis liberaverit, excitatâ demum sincerâ contritione, quòd divinam Majestatem, Creatorem, Conservatorem; ac Redemptorem tuum, Patremque optimum, tot, tamque gravibus peccatis toties offenderis, orabis Angelum tuum Custodem, ut te ad sanctissimam Dei Matrem deducat, quàm *Salutatione Angelica* veneraberis, additâ usitatissimâ illâ precatiunculâ, *Sub tuum præsidium confugimus, &c.* orabis illam, uti sacrorum vulnerum dilecti Filii sui Thesaurariam, ut in illud vulnus nos admittat, quod isti diei assignatum est, & addes:

Fac ut plangam Christi mortem

Pas-

Christi Vulnerum. 237
Passionis ejus sortem,
Et plagas recolere.

Præludium 2.

Introductus à Deipara in sacrum quodcunque vulnus; omni reverentiâ illud salutabis, & adorabis, dicisque cum Propheta: *Hæc requies mea in Psal. 131. sæculum sæculi, hîc habitabo quoniam elegi eam.* Offeres sacro isti vulneri cogitationes tuas omnes, verba, ac opera dici istius, protestaberis in illo te velle cum hoste infernali configere, velut in arce tutissima; in eodem te vivere velle, ac mori; ex illo, & non alio loco velle te ad æternam beatitudinem transire. Per illud, per cruciatus in illo toleratos à Salvatore, per sanguinem ex illo profusum rogabis Dominum, ut omnia hæc consequi, ac obtinere valeas.

Die Lunæ.

MAnè expergefactus præmisso præludio primo, introductus à
Dei-

Deipara in sacrum vulnus sinistri pedis, salutabis cum omni reverentia, ac devotione, & adorabis illud in hunc modum; *Salvete Domini nostri Iesu Christi pedes adorandi, pro nobis clavis confixi, Hæc requies mea, &c.* Adde reliqua, quæ secundum præludium docet. Hoc die continebit se anima in sacro isto vulnere, considerando cruciatum quem in eo Salvator passus est, qui ingens fuit ex nervorum, qui in pedibus concurrunt fixura, & laceratione, ac mole corporis, quam transfixi clavis pedes sustinebant. Secundò, considerabis infinitum amorem quo vulnus hoc pro te pertulit Dominus, cui non minus fuisti fixus in corde, quam ipse pro te clavis fuit confixus in cruce. Et hæ duæ considerationes cruciatus, & amoris in aliis vulneribus etiam perpendi debent. Tertiò, considerabis rationem ob quam Dominus Iesus vulnus hoc perpeffus sit, ut scilicet Patri suo cœlesti pro peccatis tuis satisfaceret, qui stimulus tibi esse debet ut de illis ex animo doleas, veramque hoc die con-

contritionem in te excites.

Die Martis.

PRæmissis præludiis, considerationibus, ac praxi præcedentis diei, in vulnus dextri pedis à Deipara introductus, petes singulariter gratiam ac fortitudinem resistendi diaboli impugnationibus, atque hæc illo die præcipua erit cura, ut de armis ac munimentis spiritualibus contra hostiles insidias tibi prospicias, quibus instructus invadentem te inimicum viriliter repellas.

Die Mercurij.

PRæludium primum ut suprà; introductus à sanctissima Matre in vulnus sinistræ manus, illud his verbis veneraberis. *Salvete adoranda Domini nostri Iesu Christi manus, in cruce pro nobis extensa, & clavis confixa; Hæc requies mea, &c.* Servatisque reliquis quæ in præludio secundo, & in praxi diei Lunæ præscribun-

scribuntur , rogabis peculiariter per merita hujus sacri vulneris, ut ab æternis inferorum suppliciis libereris.

Die Iovis.

PRæludia & praxis ut suprà : Petes singulariter tibi regnum coelorum meritis sacri hujus vulneris aperiri , repetendo sæpius eo die hæc pii latronis verba : *Memento mei cùm veneris in regnum tuum.*

Die Veneris.

PRæmisso primo præludio ; Introductus à Deipara sanctissima in vulneratum Domini latus, illud in hunc modum adorabis : *Salve latus gloriosum Domini nostri Iesu Christi , pro nobis lanceâ militis perforatum. Hac requies mea , &c.* Offeres te, tuaque omnia, cogitationes, verba , & opera in holocaustum Salvatori super sacra hac lateris ac cordis illius

lius ara protestaberis te in illo vivere velle & mori. Considerabis injuriam Salvatori tuo factam dum etiam in examinem sævitum fuit, item ejus in te amorem, qui etiam mortuus pro te vulnerari, & pati voluit, sibi que pectus aperiri, ut in eo videas quantum te diligat, & æternum sit dilecturus, ut amoris amorem rependas, ea que die in amoris actibus erga Salvatorem tuum te potissimum occupes, cor tuum ei soli aperias.

Die Sabbati.

PRæmisso præludio primo ut suprà, in societate beatissimæ Virginis ingredieris amœnum illum hortum spinosi capitis Salvatoris, atque illud veneraberis in hunc modum; *Salve tremendum cunctis potestatibus caput Iesu Christi Salvatoris nostri, pro me arundine percussum, & spinis coronatū. Hæc requies mea, &c.* fac oblationem & protestationem, ut suprà in præludio 2. deinde ex illis spinis

nis hasce rofas collige, considerando immensos dolores, quos ex tam acutis spinis passus est Dominus, uti dixi Consideratione III. ejusque cogitationes non alias fuisse, quàm de salute animæ tuæ, neque tuas alias esse debere, quàm de ejus obsequio & gloria à te promovendis.

Die Dominica.

PRæmisso præludio primo, veneraberis corpus sacratissimum Salvatoris nostri in sinum sanctissimæ ac moestissimæ Matris de cruce depositum, atque ita salutabis: *Salve venerandum corpus Christi Iesu, pro nobis in cruce suspensum, vulneratum, mortuum, & in sinum sanctissimæ Matris tuæ depositum. Hac requies mea, &c.* Addes oblationem & protestationem Præludii secundi, deinde considerabis, quot in sacro hoc corpore numeras vulnera, tot amoris erga te in Salvatore tuo esse testimonia. Tandem perpende, pati voluisse

luisse Dominum tuum, atque ita intrare in gloriam suam: quam & nobis per merita sacratissimæ passionis ejus sperabimus, & postulabimus.

Ad majorem Dei, & patientis, ac vulnerati Salvatoris, mæstissimæque atque afflictissimæ Matris gloriam.

Wael van Vronesteyn, Willem <<de>>,

Corona Sacratissimorum Iesu Christi Vvlnervm XXXV Considerationibus Ex
Sacra Scriptura Sanctis Patribus Historia Ecclesiastica Potissimum
Desumptis Illustrata

Antverpiae 1649

Asc. 5138

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10268861-6